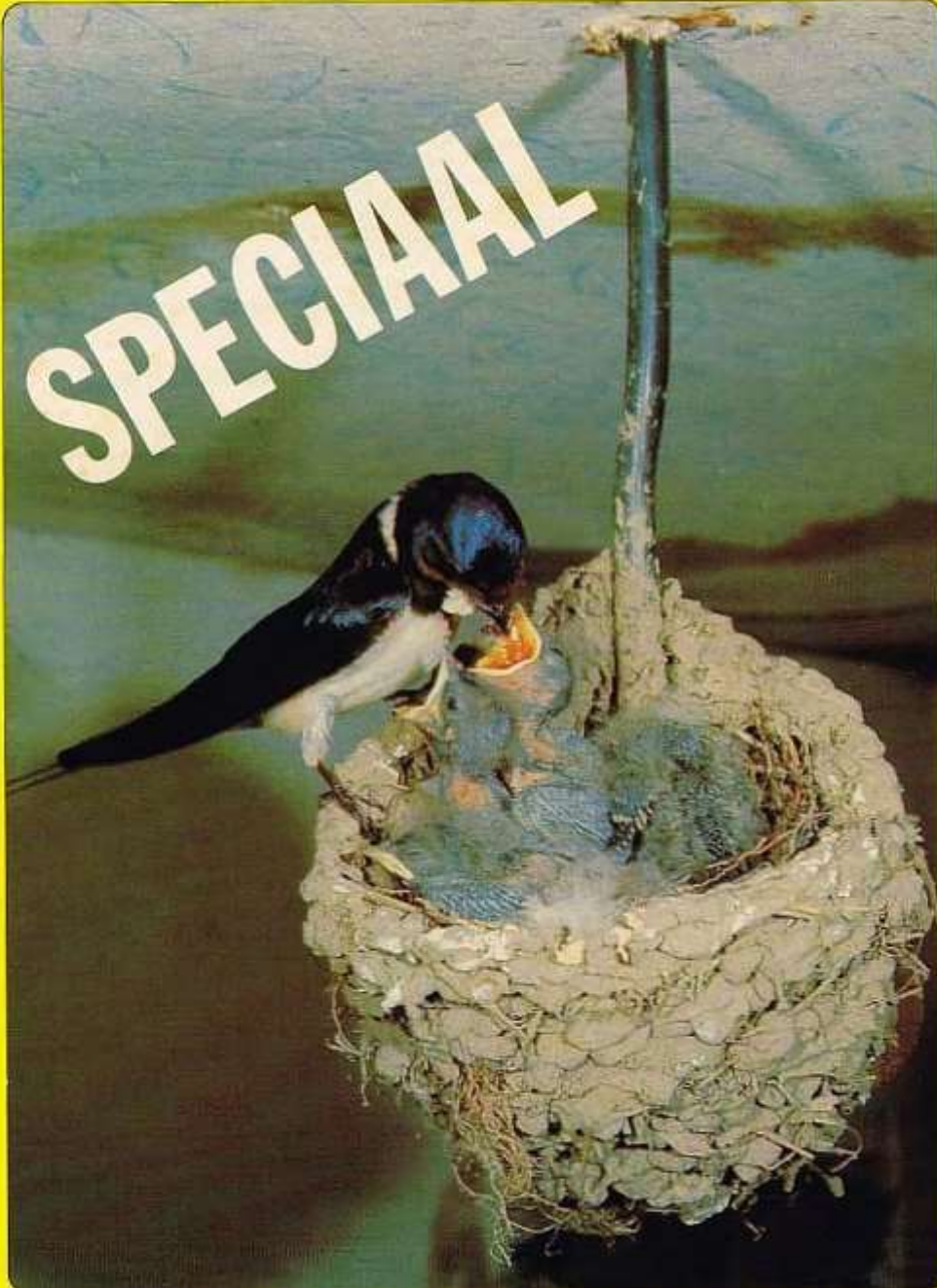

onze vogels

35e jaargang no. 2, februari 1974

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

ysel

De /

BONDSBESTUUR

Voorzitter: A. van Liempd, Rubensstraat 17, Breda, telefoon (01600) 3 61 37.

Secretaris: Joh. M. van Pelt, Vlaardingerdijk 331a, Schiedam, telefoon (010) 26 19 90.

Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44, Bergen op Zoom.

2e Voorzitter: E. Adema, Roggestraat 30, Apeldoorn, telefoon (05760) 1 86 31.

Commissaris: J. J. Krol, Trompstraat 16, Meppel, telefoon (05220) 5 38 84.

Juridisch adviseur: Mr. L. van Elderen.

DISTRICTSVOORZITTERS

District Groningen: W. Wolthof, Kerkstraat 40, Muntendam, telefoon (05987) 33 40 of 33 25.

District Friesland: J. Forsten, Moienpolle 2, Franeker, telefoon (05170) 29 68.

District Drente: A. F. Smit, Groningerstraat 160, Assen, telefoon (05920) 4 11 28.

District Overijssel: A. M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41, Haaksbergen, tel. (05427) 30 06.

District Gelderland: D. J. Prinsen, Berkentlaan 132, Silvolde.

District Utrecht: J. G. Harskamp, Loenapad 14, IJsselstein, tel. (03478) 21 25.

District Noord-Holland: A. J. F. Lammerse, Oude Kruisweg 104, Vijfhuizen, telefoon (02506) 3 26.

District Zuid-Holland: G. C. Goedschalk, Akeleistraat 148, Den Haag, telefoon (070) 68 16 70.

District Zeeland: J. van de Walle, Churchillweg 4, Hulst, telefoon (01140) 38 16.

District Noord-Brabant: J. C. Vos, Braillestraat 2, Grave, telefoon (08860) 29 78.

District Limburg: J. M. Hoebbers, Hoofdstraat 5, Horst, telefoon (4709) 12 64.

CONTACTPERSONEN TECHNISCHE COMMISSIES

W. Mulder, Verwerstraat 39, Deventer, telefoon (05700) 2 36 48 voor tropen, grasparkieten etc.

H. J. Veerkamp, Lorentzlaan 19a, Schiedam, telefoon (010) 15 63 55 voor kleur- en postuurkanaries.

H. Elst, Plantage 213, Beverwijk, telefoon (02510) 2 86 07 voor zangkanaries.

BONDSBUREAU N.B.v.v.

Aletta Jacobsstraat 4, Bergen op Zoom, postbus 74, gironummer 1148324, telefoon (01640) 3 50 07.

Geopend: 08.00 - 17.00 uur. 's Zaterdags gesloten.

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.v. wenst toe te treden, wende zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn plaats van inwoning gevestigde afdeling.

Indien in de plaats van inwoning geen afdeling is gevestigd, kan men zich bij het Bondsbureau als verspreid lid aanmelden.

De contributie bedraagt in dit geval f 17,50 per jaar, bij vooruitbetaling te voldoen.

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling.

Binnenland f 15,- per jaar, bij vooruitbetaling op onze giro 1148324. Buitenland f 16,- per jaar, per luchtpost extra tarief volgens PTT-kosten.

België: 220 BFr. per jaar, bij vooruitbetaling op rekening nr. 1560 74 bij het bestuur der postcheques te Brussel 1.

Opgave abonnement bij het Bondsbureau, Bergen op Zoom.

ADRESSEN SPECIAALCLUBS N.B.v.v.

Nederlandse Zebravinkenclub

Secretaris: P. Kool, Wolphaertsbocht 421, Rotterdam 20, telefoon 010-85 17 13.

Penningmeester: A. A. Straver, Emmalaan 9, Alphen a.d. Rijn, Postgiro 43948 Coöp. Raiffeisenbank Alphen a.d. Rijn t.n.v. N.Z.C.

Contributie f 15,- per jaar. Entree f 5,-.

Speciaalclub Vorm- en Postuurkanaries.

Secretaris: W. de Vries, Prikkorf 203, Hoogvliet, tel. (010) 16 54 96.

Penningmeester: J. Sloof, Dr. Schaepmanlaan 10, Heeze, telefoon (04907) 18 76.

Giro t.n.v. de postuurkanarieclub no. 1667906.

Contributie f 15,- per jaar. Entree f 5,-.

Speciaalclub Eur. vogels en hun hybriden.

Secretaris: H. A. Vervest, Peppelgaarde 41, Etten-Leur.

Penningmeester: Th. Gietman, Grootstalselaan 38, Nijmegen. Giro 28 87 832.

Contributie f 13,- per jaar.

Speciaalclub voor liefhebbers van insekten- en vruchtenetende vogels.

Secretaris: H. Kehl, Kruiningenstraat 170, Rotterdam (3023). Tel. (010) 80 28 54.

Penningmeester: W. Ouweland, Dahliastraat 40a, Rotterdam 25, giro 2625815 t.n.v. penn. speciaalclub.

Contributie f 15,- per jaar. Entree f 5,-.

SPECIAALCLUB PARKIETEN

Inlichtingen over, waar en bij wie u zich kunt melden worden u gaarne verstrekt door:

A. B. J. Braam, Casimirstraat 25

Hoensbroek, of bij

A. v. d. Waal

Laan Olieslagers 50

Telef. 01646 - 2808 Hoogerheide

Inlichtingen, opgave nieuwe leden en betaling contributie uitsluitend aan bovenstaande adressen.

vogels

BLAD VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 46.500)

REDACTIE

C. E. van Berkel
Chr. Walraven
P. Rijnders
Redactieadres: Postbus 74 - Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeelten daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties – ook die van leden en abonnees – met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de N.B.v.V.

Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op „Onze Vogels“ van zuiver particuliere aard 5 cent per letter met een minimum van f 5,- per advertentie.

Zie voor verdere voorwaarden onder „Vraag en Aanbod“.

VRAGEN OVER?

KLEURKANARIES aan: W. C. Oonk, Bergweg 37, Lochem.

ZANGKANARIES aan: M. van Woezik, Homberg 27-16, Wijchen.

GRASPARKIETEN aan: A. B. J. Braam, Casimirstraat 25, Hoensbroek.

ZEBRAVINKEN, JAPANSE MEEUWEN EN TROPENBASTAARDEN aan: D. J. v. d. Molen, Esschingstraat 30, Dalfsen.

GROTE PARKIETEN EN BASTAARDEN MET KANARIEBLOED aan: D. A. Duivis, St. Josephstraat 46, Feteringen.

TROPISCHE VOGELS aan: G. v. d. Watering, St. Theresiastraat 25, Roosendaal.

Jitsluitend brieven met betaald antwoord!

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 25 maart 1974

IN DIT NUMMER

	PAG.
Onze vogels speciaal	52
Vogels kweken kunt u ook	53
Blauwe suikervogels	68
Broedparasitisme	69
Grasparkieten	72
Bastaarderling met de Japanse meeuw	75
De bruinruggoudmus	77
Kleurkanarie 2	78
De gouden agaten en isabellen in pastel	80
Keur(ig) seizoen	82
W.L.S. Nogmaals de kwartelkweek	84
Bondskampioen 1974	86
De cel 1	88
Korte berichten	89
Boekennieuws	90
Vraag en Aanbod	91
Beplanting in en om de volière	93

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	PAG.
Cédé, Tilburg	54
A. P. v. Gils, Goirle	58
W. Rouppe van der Voort	58
Interchemic	58
Holley	58
Sabri Oosterhout Nb.	67
Benny Slagers	71
Vic van Heeswijk	71
Booy	71
Harteveld Hoos & Heijermans bv.	71
Sluis	74
Van Waardhuizen	81
Cédé, Tilburg	81
Metaalwarenfabriek Hulskamp	81
Wirika	83
Blankenstijn's vogelhandel	85
Harlinger vogelhuis	87
Jan D. Kappelle & Zn.	87
Koens Algemene Boekhandel	90
De vogelspecialist	90
N. B. v. V.	90
V.V.R. Vogelvoederfabriek	92
404 Insecticide	94
Rein v. d. Veen	95
Gebr. de Kruyff	95
Veraka	95
Animail	95
Witte Molen	96

Boerenzwaluw (foto: Wilhelm Möller)

Ontwerp en druk: Steens b.v., boekdruk/offset,
Postbus 59 - Schiedam - Telefoon (010) 26 06 40*

VOGELS KWEKEN KUNT U OOK

door: C. E. van Berkel

Algemeen

Taalkundig gezien is het beslist niet juist om te spreken over vogels KWEKEN. Het moet fokken zijn. We weten het, maar gezien ook dit weer zo diep bij de vogelliefhebbers is ingeworteld, zullen we heus geen moeite doen om te trachten daarin verandering of zo u wilt verbetering te brengen. Eerlijkheidshalve liggen ons de woorden fokker, fokken, fokseizoen, fokregister, foknummer etc. ook niet zo. Misschien zal het een kwestie van wennen moeten zijn; het zij zo. De kweektijd vormt voor elke vogelliefhebber een van de hoogtepunten in zijn hobby, ondanks de tegenvallers die meestal gedurende die periode moeten worden geïncasseerd. Altijd wel hebben we hogere verwachtingen, hetzij in kwaliteit, hetzij in kwantiteit. Toch gaan we door en denken dan: „volgende keer weer beter”. Het geeft elke keer opnieuw een bepaalde spanning, het is vaak gewoon een avontuur.

Wat we kunnen en moeten doen om zo gunstig mogelijke omstandigheden voor onze vogels te scheppen, om in elk geval onszelf geen verwijt te kunnen maken dat we te kort zijn geschoten, gaan we eens bekijken.

We beginnen met wat algemeenheden, om daarna op elke kweekrichting wat dieper in te gaan. We hebben al gesteld dat elke vogelsoort een aparte benadering vraagt. Elk soort heeft zijn eigenaardigheden, zijn moeilijkheden, zijn problemen. Steeds

zijn er van die op het oog kleine dingen waarmee rekening gehouden moet worden, die we moeten doen of moeten laten en die lang niet altijd voor elk ras hetzelfde zijn.

Een goede vogelliefhebber betracht de ultieme hygiëne. Vogelverblijven, broedkooien en alle mogelijke benodigdheden hebben, als we aan het kweekseizoen beginnen, een grondige beurt gehad. Alles is zuiver en kraakhelder.

De verzorging van de vogels zelf heeft ook niets te wensen overgelaten. Ze zijn in goede conditie.

Zijn we in een bepaalde kweek gespecialiseerd, kweken we met een zekere gerichtheid, dan hebben we gedurende de inactieve periode die de vogels tot aan het kweekseizoen doormaken mannen en poppen apart gehouden.

Nu we ze bij elkaar gaan plaatsen, de paren gaan samenstellen, bekijken we ze bij het uitvangen nog eens heel goed. Ook de vogels in de gezelschapsvolière worden regelmatig geobserveerd. Zijn er soms met gebreken of laat bij enkele toch de conditie wat te wensen over? Ook die exemplaren vangen we uit en worden aan een nauwkeurig onderzoek onderworpen. Dat uitvangen doen we op ons gemak en met behulp van een schepnetje, dat in elke vogelwinkel te koop is. We gaan daarmee niet zenuwachtig lopen te zwaaien. De onrust die we toch

Foto overgenomen uit het boek "Vogels die vragen worden overgeslagen" van de hand van de heer Jos van Himbergen.

De

ysel

moeilijk te missen tijdens de kweek...

Als jonge vogels voorspoedig moeten groeien, dan is het noodzakelijk, dat de juiste voedingsgrondstoffen daarvoor aanwezig zijn. Naast het zaadmengsel als basisvoeding hoort Cédé eivoer dagelijks aan uw kweekvogels verstrekt te worden.

De controle van al onze producten hebben we in handen gelegd van Dawe's Laboratories, Chicago U.S.A., St. Niklaas, België.

Cédé vogelvoeders

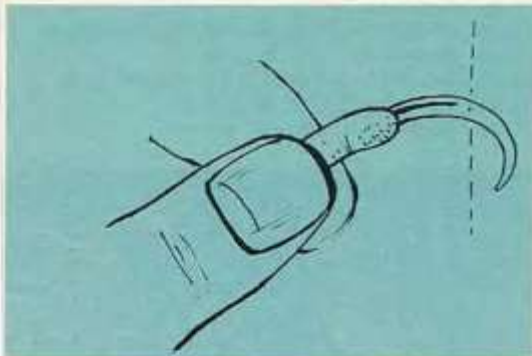
Tilburg, Langestraat 104, Tel: 013-423156

al veroorzaken, maken we niet groter dan die al is. Rustig en beheerst ACHTER de vogel die we hebben moeten aanslaan. Nooit naar een vogel slaan die op ons af komt vliegen. Dan zou dat dier weleens tegen kopje of vleugellam worden geslagen. Bovendien komt zo'n klap dan ook veel harder aan. Altijd achter de vogel slaan als deze van ons af vliegt. Meestal gaan de vogels, terwijl we bezig zijn, tegen het gaas hangen. We kunnen ze dan wat gemakkelijker in het schepnetje krijgen, mits we het ook dan maar rustig doen.

Het komt nogal eens voor dat er vogels bij zijn die wat te lange nagels hebben. Op zich is dat niet zo erg, als we ze dan maar knippen. Het is een secuur werkje, waarbij we terdege moeten opletten.

Juist door te lange nagels kunnen er verschillende ongelukjes gebeuren. Zo kunnen ze, als een broedende vogel wordt opgeschrikt en plotseling het nestje verlaat, er de oorzaak van zijn dat die vogel aan het nestmateriaal blijft hangen en letsel bekomt aan tenen of pootjes. Het nestje kan daarbij ook naar buiten worden gesleept of deels uit elkaar worden gerukt. Dat kan dan weer tot gevoig hebben dat eitjes stukvallen op de grond, jonge vogels worden verminkt of ook op de grond terechtkomen, waar ze van kou en honger omkomen. Overigens zijn lange nagels voor de betreffende vogels zelf ook een handicap. Ze komen daardoor in het algemeen slecht van start, kunnen moeilijk op de zitstokjes komen en als ze tegen het gaas hangen, daar niet vlot van loskomen.

We zien daarin dan een rood adertje

Bij het knippen van de nagels nemen we de vogel op de rug in de hand. Met duim en wijsvinger van diezelfde hand houden we een van de pootjes vast, en dan kunnen we met de andere hand de schaar hanteren. Voordat we knippen, houden we het nageltje even tegen het licht. We zien daarin dan een rood adertje, dat is de zogenaamde bloedlijn, het leven. We moeten ervoor zorgen daarin NIET te knippen. We blijven er dus vóór. Mocht het ongelukkigerwijs toch worden geraakt en het begint te bloeden, dan brengen we op dat wondje wat jodium aan om infectie te voorkomen. Als de nageltjes geknipt zijn, nemen we een vijltje en werken ze netjes schuin bij.

De meeste vogels bouwen een nest en gebruiken daarvoor velerlei materialen, zoals mos, grashalmen, zacht, mals hooi, takjes, bladeren, veertjes,

sisaldraadjes, uitgeplozen touw, uitgerafelde hennepvezel, katoendraadjes etc. Het komt nogal eens voor dat bijvoorbeeld tussen de katoendraadjes ook een of meerdere nylondraadjes zitten. Wees daar wel voorzichtig mee. Dat materiaal is uiterst dun en bijzonder sterk. Als dat rondom een pootje komt te zitten, kan de vogel daar bijzonder vervelende gevolgen van ondervinden. Vooral dun en sterk materiaal zoals touw, katoendraadjes etc. knippen we in korte stukjes van ongeveer 5 à 6 cm. Als dergelijk materiaal te lang is, bestaat er kans dat een vogel daarin verstrikt raakt en zichzelf wurgt.

Aan vogels in de broedkooien geven we wat grof materiaal, zoals gerafeld touw etc. voor de ruwbouw en katoendraadjes, die ze voor de binnenkant, de afwerking van het nestje, gebruiken.

Grasparkieten gebruiken geen nestmateriaal, evenmin als de grote parkieten. Een uitzondering vormt de muis- of monniksparkiet, die van allerlei takjes een groot, uitgebreid nest bouwt, zelfs voorzien van appartementen.

Voor de grote parkieten doen we wat zaagsel, turfmoelm of vermoimd hout in de nestkasten. Agaporniden bouwen hun nest van populiere- of wilgetakjes, die ze gedeeltelijk fijnmaken.

In een gezelschapsvolière zorgen we voor een ruime sortering nestmateriaal. Hoe groter de variatie, hoe beter, en de vogels halen hieruit het voor hen geschiktste.

In de gezelschapsvolière en in de broedkooien, als het zebra-vinken en tropische vogels betreft, doe ik zelf in de regel eerst een laagje mos in de nestkastjes, met daaronder DDT-poeder. Ik heb daar gunstige ervaringen mee, en mijn vogels zijn tot op heden nooit door parasieten belaagd geworden. In plaats van mos neem ik overigens ook weleens mals hooi of grasstengels, die ik dan zodanig in het nestkastje draai dat zich een kuiltje vormt. De vogels zelf doen de rest. Meestal bouwen ze met grof materiaal door, andere werken het alleen maar af.

Mos heeft als voordeel dat het vocht opneemt en dat ook enige tijd vasthoudt. Hierdoor wordt tijdens het broeden de vochtigheidsgraad op peil gehouden. Ook in de vrije natuur zal men altijd kunnen ontdekken dat de bodem van de nesten uit materialen bestaat die vochthoudend zijn of de nesten zijn zodanig aangebracht, bijvoorbeeld in de vork van een tak, dat - door langs de takken naar beneden lopend hemelwater - aan de onderzijde van het nest een goede vocht-opneming mogelijk is.

Er zijn werkelijk schitterende staaltjes van nestbouw te bewonderen. Je vraagt je dan steeds af hoe het mogelijk is dat een vogel zo iets voor elkaar krijgt. Ik noem u de vrij aan een tak hangende buidelnesten van de wevers, maar ook die van de kleine astrilden, met hun vaak lange insluipgangen. Overigens zijn ook de eenvoudige, komvormige nesten van de kanaries en onze wildzang wel de moeite waard. Ze zijn met geen mensenhanden na te maken.

Naast de ware architecten zijn er ook bijzonder slordige bouwers. Bij de een is het bouwwerk niet stuk te krijgen, bij de ander vraag je je af hoe het mogelijk is dat zo iets kan blijven zitten en er niets uitrolt of doorzakt. Het blijft, hoe dan ook, allemaal onbegrijpelijk. Ook onvoorstelbaar is dat ze zo'n

usel

De

werk alleen maar met de snavel uitvoeren; een wonderlijk instrument, dat op een geniale wijze wordt gehanteerd. Neem nu bijvoorbeeld de Baltimore troepiaal. Hij weeft, vlecht en knoopt zo gelijkmatig en zo ontzettend vlug, dat dit met het menselijk oog nauwelijks waarneembaar is. Zo zijn er nog meer van die uitzonderlijke bouwers. Daarom alleen al is het geweldig fascinerend om heel dicht bij, in kooi of voliére, dit allemaal te kunnen volgen.

Zulke nesten zullen evenwel in uw voliére niet worden gebouwd.

De vogels, waarin we ze dan ook huisvesten, moeten gelegenheid hebben om ergens in, op of aan hun nest te bouwen.

In broedkooien gebruiken we voor de kanaries – alle rassen – de aardewerk nestbakjes, alsook voor wildzang en bastaarden wildzang maal kanarie.

In de buitenvoliére kunnen we voor wildzang, kanaries en soortgelijke de bekende harzerkastjes gebruiken; u kent ze wel, die met de ijzeren spijltjes. Voor zebrevinken, Japanse meeuwen en gedomesticeerde tropen zijn er de zogenaamde gesloten nestkastjes, die aan een kant zijn voorzien van een rond invleggat dat een middellijn moet hebben van ongeveer 3 cm. Bodemoppervlak van deze kastjes moet ongeveer 12 x 12 cm zijn en de hoogte eveneens 12 cm.

Grasparkieten moeten een nestkastje hebben waarvan de – eventueel uitschuifbare – bodem enigszins uitgehold dient te zijn. Bodemoppervlak 15 x 15 cm, hoogte 20 cm en middellijn invleggat 4 cm. Van duims hout kunnen we voor de agaporniden goede nestkasten bouwen, die een minimaal bodemoppervlak moeten hebben van 15 x 15 cm, hoogte 26 cm en middellijn invleggat 5 cm. De roseicollis, de grootste van de agaporniden, moeten een wat grotere ruimte hebben, nl. 18 x 18 x 28 cm. Ook accepteren ze wel de berkeblokken, mits ze maar aan de afmetingen binnenwerks voldoen.

Dezelfde dikte hout kunnen we ook gebruiken voor

de nestkasten van de grote parkieten. De grootte van deze kasten hangt af van de grootte van de soort vogel. Valkparkieten, roodruggen, splendids, turquoisines, bourks, eleganten etc. vragen een ruimte van ongeveer 25 x 25 cm, 30 cm hoog en het invleggat moet 7 cm in doorsnee zijn.

Dit invleggat moet boven een zogenaamd opstapje zitten. In de ruimte naast het opstapje brengen we een laagje zaagmeel of turfmoel aan. We maken dat wat vochtig en met de hand draaien we daarin een kuiltje. Op deze massa kunnen de parkieten dan hun ei kwijt. Door het opstapje voorkomen we dat, als de vogel binnenkomt of het nest wil verlaten, dat door een of andere schrikreactie ook weleens vliegensvlug gebeurt, de eieren worden stukgetrapt. Voor nog grotere parkieten, die een nog groter nestblok nodig hebben, sommige wel tot een hoogte van 1 meter, moet aan de binnenkant van het vlieggat tot aan de bodem een stukje gaas worden bevestigd of enkele grote krammen worden geslagen. Dat dient dan als trap, om de vogel het nest in of uit te laten klauteren.

Een indicatie van maten voor nestkasten geven we hierbij weer, waarbij wel moet worden aangemerkt dat het de minimummaten betreft. Achtereenvolgens vermelden we het bodemoppervlak, dan de hoogte en tenslotte de middellijn van het invleggat.

Toviparkiet, goudvoorhoofdperkiet: 20 x 20, 30 en 7 cm.

Nandayaparkiet, yendayaparkiet, cactusparkiet, witoor- en bruinoorparkiet, catharinaparkiet: 25 x 25, 35 tot 40 en 8 cm.

Roodvoorhoofdamazonen, geelkopamazonen, blauwvoorhoofdamazonen: 30 x 30, 50 en 15 cm.

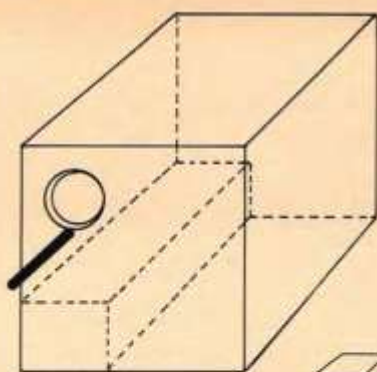
Grijze roodstaartpapegaai: 25 x 25, 50 en 11 cm.

Halsbandparkiet: 25 x 25, 35 en 8 cm.

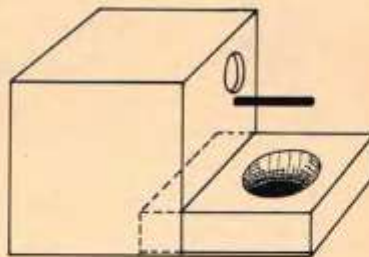
Pruimkopparkiet: 20 x 20, 30 en 6 cm.

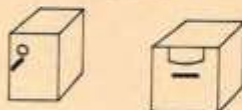
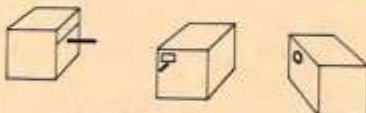

Broedkast valkparkiet

Broedkast grasparkieten

Diverse soorten nestkastjes

Rosella's: 25 x 25, 35 en 8 cm.

Roodvleugelparkiet: 30 x 30, 40 en 11 cm.

Koningsparkiet: 25 x 25, 35 en 8 cm.

Grote Alexander en lori van de Blauwe Bergen: 30 x 30, 45 en 10 cm.

Port Lincoln- en barnardsparkiet: 25 x 25, 40 en 11 cm.

Overigens kunt u bij de aanschaf van grote parkieten het beste bij de verkoper informeren wat voor nestkast ze hebben gehad. Het is dan verstandig om precies zo'n zelfde kast te maken of te kopen. Ze zijn daaraan gewend, en als we ze een ander model of formaat zouden geven, kan het toch wel eens lang duren eer ze dat accepteren. Nog beter zou het zijn om gelijk met de parkieten ook de nestkast te kopen. Dat is evenwel niet altijd mogelijk. We dienen er overigens wel aan te denken dat de bodem van de nestkasten voor onze parkieten uitgehold moet worden. Vele hebben dan ook een losse bodem in de kast van een harde houtsoort. Op de eerste plaats is zo iets gemakkelijker te maken en het is bovendien beter voor het onderhoud.

Welke nestkast en voor welke soort vogel we ze ook maken, zorg er altijd voor dat men er door middel van een schuif, deurtje, klep of losse deksel gemakkelijk binnen kan komen. Het is van groot belang dat we regelmatig nestcontrole kunnen uitoefenen. Zo'n inspectietoelt moeten we trouwens wel rustig en beheerst doen, zonder daarbij de vogels te laten schrikken. Er zijn altijd wel van die momenten dat de oudervogels van het nest zijn en dan kunnen we de kans waarnemen. Moelijker is het om nestcontrole uit te oefenen als er nestjes in boom of struik zijn gebouwd. Ze kunnen dan soms diep verscholen zitten en moeilijk bereikbaar zijn. Bovendien kan de vorm van het nest wel zo zijn dat een inkijk nagevoel onmogelijk is. We doen dan in elk geval erg voorzichtig en waken ervoor dat er niets wordt vernield. Met de nodige voorzorg is elk nestje wel te controleren.

Wildzang en ook wel tropische vogels bouwen hun nest graag in bossen heide of brem. Indien we dan ook dergelijke vogels hebben, doen we er goed aan enkele bossen aan te brengen. We bevestigen ze zo hoog mogelijk in de buitenvlucht, het liefst in de hoeken. Als de vlucht niet door plastic golfplaten of ander materiaal is afgedekt, dekken we in elk geval wel die plaatsen af waaronder we de bossen heide of brem hebben aangebracht. We voorkomen daardoor dat bij eventuele zware regenbuien de nestjes verloren zullen gaan. In gezelschapsvolières is het raadzaam diverse soorten en modellen nestkastjes aan te brengen. We hangen er minstens twee per koppel vogels, zodat ze alle keus hebben. Ook voor de agaporniden en grote parkieten kan het nuttig zijn om voor elk paar twee nestkasten aan te brengen.

Toch zullen in de gezelschapsvolière en ondanks de ruime hoeveelheid nestkastjes wel kleine vechtpartijtjes en pesterijtjes om juist dat ene nestkastje wel vóórkomen. Laat ze maar gerust hun gang gaan, het is een natuurlijk verschijnsel, dat in het algemeen vanzelf wordt opgelost. We blijven daarbij wel attent, en mocht het inderdaad zo zijn dat er beter iets veranderd kan worden, dat er bijvoorbeeld een bepaald nestkastje beter op een andere plaats bevestigd kan worden, dan doen we dat.

In de handel zijn velerlei soorten en modellen nestkastjes te koop. Van de overbekende berkeblokken tot de kleine van triplex of vezelplaat gemaakte. Ze zijn, behalve dan de berkeblokken, ook heel goed zelf te maken, en we kunnen dan gewoon afvalhout gebruiken. Het geeft bovendien weer enkele uren nuttige vrijetijdsbesteding en beslist wel meer voldoening. In principe moeten we de nestkastjes niet gaan schilderen. We houden ze gewoon blank. De gesloten nestkastjes die we in de broedkooien gebruiken, worden meestal wel meegewit. In zo'n geval krijg je inderdaad een beter geheel.

osel

De

A. P. v. GILS - Abcovenseweg 19 - Goirle
Telefoon 04247-1579-1328

Binaen astrilden	f 35,— p.p.	Zebravinkjes grijs	9,— p.p.
Spitstaartamadines	35,— p.p.	Zebravinkjes Wit	10,— p.p.
Gordelgrasvinkjes	35,— p.p.	Zebravinkjes zilvervleugel	12,50 p.p.
Cerus amadines	35,— p.p.	Zebravinkjes Masker	12,50 p.p.
Gould amadines R.kop	65,— p.p.	Japane Meeuwjes	7,50 p.p.
Gould amadines Z.kop	90,— p.p.	Witte Rijstvogels	45,— p.p.
Driekleurpapagaai am.	45,— p.p.	Rode Kardinaal	25,— p.st.
Roodkop papagaai am.	110,— p.p.	Mex. Nonpareils	22,50 p.st.
Diamantvinkjes	50,— p.p.	Driekleurnonnen	8,50 p.p.
Bichonowestrildes	50,— p.p.	Witkopnonnen	10,00 p.p.
Rode Zaadkrakers	90,— p.p.	Grijze rijstvogels	11,— p.p.
Zilver diamantduifjes	30,— p.p.	Grote Texorwevers	10,— p.p.
Brilliant diamantduifjes	90,— p.p.	Oranjewevers	12,50 p.p.
Gele mankanaries	17,50 p.st.	Grasparkieten	9,— p.p.
Gele popkanaries	8,— p.st.	Deensbonte parkigten	12,50 p.p.
Rode mankanaries	22,50 p.st.	Lutino en Albino parkieten	12,50 p.p.
Rode popkanaries	20,— p.st.	Fischerie parkieten	45,— p.p.
Border kanaries	80,— p.p.	Personetas	50,00 p.p.
Gloster kanaries	55,— p.p.	Bourks parkieten	50,— p.p.
Stanly Rosallas	275,— p.p.	Roodrug parkieten	45,— p.p.
Prachtrosellas	150,— p.p.	Halsband parkieten	40,— p.p.
Grijze Roodstaart pap.	200,— p.st.	Valkparkieten	35,— p.p.
Blaauw Gele Aras	400,— p.st.	Turquoise parkieten	65,— p.p.
Rode Aras	400,— p.st.	Elegant parkieten	85,— p.p.
Kleine Kakatoes	200,— p.st.	Splendid parkieten	150,— p.p.
Engelse Grasparkieten	25,— p.p.		

Verder vele soorten vogels op aanvraag, regelmatig wisselende voorraad.

Wij vragen voor onze Export Rode Kanaries - Grasparkieten - Gele Kanaries - Australische Vinkjes - div. - en andere soorten.

Verzending rembours. Kistjes tegen kostprijs. Vracht rekening koper.
Zondags geopend van 10.00 tot 12.00 uur.

In de week, normale werkdag, van 8.30 tot 12.00 uur en van 1.30 tot 6.00 uur.

GEZA SEPT

**Voorkomt en geneest
virusziekten en infecties.**
Een goedkoop en
afdoend middel dat
eenvoudig toegepast kan
worden:
enige druppels aan het
drinkwater toevoegen
is voldoende.

Populierstraat 121-123
Tel. 070-323930; Den Haag

**W. RUPPE
VAN DER VOORT**

NEOFLEX E-3-X

Het betere en langdurige
insektenbestrijdingsmiddel
voor volièren en hekken.
Geef Uw vogels een tehuis
vrij van mug, vlieg en luis.
Verf daarom met **NEOFLEX**
U staat perplex.
Een milieubewuste verf -
sputmiddelen overbodig.
Verkrijgbaar via Uw winkelier.

Handelsonderneming
"INTERCHEMIC"
Rijksweg 25a - Linne.
Telefoon 04746-2386

Voor alle soorten vogels

VERKORT DE RIJ-TIJD
BEVordert DE BRUDBESULTATEN
VERHOOGT HET WEERSTANDSVERMOGEN
HERGEEFT DE VOGELS HUN ZANG EN
VEDERPRACHT

EEN HOLLEY PRODUCT - POSTBUS 200 - GELFT

VERKRIJGBAAR IN ALLE
dieren - speciaalzaken

Dan kunnen we nu wachten op het eerste eitje. Uit elk ei zal overigens niet altijd een jonge vogel behoeven te komen. Het kan bijvoorbeeld door een onvoldoende paring, of zelfs geen paring, onbevrucht zijn. De vogels zijn of waren misschien nog niet in de juiste conditie. Het kan ook gebeuren dat er een of andere storing is opgetreden, waarvan de oorzaak niet altijd direct te onderkennen is. Zo kan door een te grote droogte het jong in het ei afsterven, maar ook door onregelmatige bebroeding, sterke afkoeling of door het verkeerd samenstellen van het ouderpaar. Denk maar eens aan de kleurkanaries. Twee vol intensieve vogels zullen meestal geen, of anders jongen geven die een geringe levensvatbaarheid hebben. Allerlei factoren kunnen een rol spelen. Door een te hoge vochtigheidsgraad kan een jong in het ei te hard zijn gegroeid. Hierdoor kan het zich op het juiste moment niet keren om de eierschaal stuk te maken en daaruit te komen. Dit vraagt dan vaak te grote inspanning, te veel energie, die het nog niet kan opbrengen.

Het verschil tussen een bevrucht en onbevrucht ei is goed waarneembaar. We gaan daar bij de bespreking van het kweken van kanaries wat dieper op in en geven daarbij aan hoe u dat kunt zien.

We spraken zoeven over de afkoeling van eitjes. Een bevrucht eitje kan echt nog wel wat hebben. De kiem is vaak bijzonder taai en geeft zich niet gauw gewonnen. We moeten daarom niet te vlug koud geworden eitjes weggooien. Als een in de steek gelaten nestje wordt aangetroffen, probeer dan eerst nog de eitjes in een ander nestje onder te brengen. Negen van de tien keer komen ze toch nog uit.

Ditzelfde geldt ook voor uit het nest gevallen jongen. Je vindt ze weleens, naakt, koud en geen enkel teken van leven. Wees niet onverschillig en gooi ze niet meteen in de vuilnisbak. Het komt heel vaak voor dat zo'n beestje nog te redden is. Houdt het enige tijd in uw warme handen, laat uw warme adem over het diertje heen gaan of steek de hand waarin u het vasthoudt in uw broekzak. Het kan wel wat lang duren, maar in de meeste gevallen voel je langzamerhand het hartje weer gaan kloppen. Veel geroutineerde liefhebbers hebben op deze manier verscheidene doodgewaande jongen kunnen redden, en later blijkt dan dat ze er niets minder om zijn. Als er weer voldoende leven in zit, legt u het beestje weer terug in zijn nestje.

Het uitvallen van eitjes of jongen uit het nest kan velerlei oorzaken hebben. In gezelschapsvolières kan het nogal eens gebeuren dat andere vogels, hetzij uit een soort rivaliteit, nieuwsgierigheid of agressie, een nestje verstoren. Het kan ook gebeuren dat een broedende vogel dermate schrikt dat hij met volle vaart het nestje verlaat en daarbij een eitje of een jong meesleurt. Als ze weer van de schrik zijn bekomen, en dat is het gekke ervan, zullen ze beslist geen moeite doen om dat jong weer terug in het nestje te krijgen. Dit is wel anders als het een jonge vogel zou betreffen die tegen het uitvliegen is. Dan wordt het met alle zorg omringd. De ouders worden dan kennelijk door de geluiden en bewegingen van zo'n jong geprikkeld, en instinctief nemen ze het dan in bescherming. Is het echter nog een kaal, hulpeloos wezen, dan worden ze in het algemeen al direct door de ouders afgeschreven.

Wat dat betreft is de natuur keihard.

Wat dat schrikken betreft, we zorgen er zoveel mogelijk voor dat de broedende vogel zo iets niet kan overkomen. Het is van belang dat we tijdens het kweekseizoen de nodige rust in de kweekruimte en in en om de volières bewaren. We behoeven nu niet op onze tenen te gaan lopen, maar er zijn uitersten. Hoe we kweken, in broedkooien of volières, en wat we kweken, is van minder belang, als we de eigen kweek vogels maar ringen. Het tijdstip van ringen is per vogelsoort verschillend. Er ligt een gemiddelde op de 7de dag. Kanaries kunnen het beste worden geringd als de uitwerpselen op de rand van het nest liggen. Dat is het bewijs dat de oudervogels die uitwerpselen niet meer weghalen. Het is namelijk bij eerder ringen altijd mogelijk dat die ring voor iets wordt aangezien dat niet in het nest thuis hoort. Vader of moeder pikt het dan weg en brengt het buiten het nest, inclusief de vogel die aan dat voor hen vreemde voorwerpje vastzit: dag vogel! Hoe properder de vogels zijn, des te moeilijker wordt het om de jonge vogels te ringen. Bij wildzang en tropische vogels geldt dit in nog sterker mate. Er is overigens wel een middelje op te vinden. In het algemeen zijn de ringen van aluminium of koper en ook min of meer glimmend. We kunnen de ringen dan, bijvoorbeeld met een viltstift, zwart maken, dan vallen ze lang niet meer zo op. In het algemeen is er dan op een verantwoorde manier te ringen.

Het ringen doen we met niet te schone handen. Het klinkt misschien wel gek en onhygiënisch maar toch is het zo. Denk nu niet: ik moet wat kale jongen gaan ringen, dus zal ik eerst m'n handen maar eens goed wassen. Dat is echt niet nodig. Beter is het om een pluk gras te nemen en daarmee de handen goed in te wrijven. We verdrijven daarmee ook onze menselijke luchtjes.

Als we de te ringen vogels uit het nestje moeten halen, doen we dat vanzelfsprekend voorzichtig. Vooral als het uit een nestje is dat in een bos heide of heesters is aangebracht. We zorgen er dan ook voor dat het nestje zelf niet wordt vernield.

We houden het vogeltje met de buik omhoog in een van onze handen. Een van zijn pootjes houden we tussen duim en wijsvinger vast op de bal van het voetje en drukken daarbij het achtereentje tegen het loopbeen aan. Met de andere hand schuiven we om de drie voortteentjes het ringetje. Het gebeurt wel eens dat deze drie voortteentjes niet bij elkaar blijven zitten. Steek ze dan eens in uw mond en bevochtig ze met wat speeksel. In de regel lukt het dan wel. Let op dat inderdaad die drie teentjes door het ringetje gaan. Zit het ringetje tegen de bal van het voetje, dan houden we de aan de andere kant van het ringetje uitstekende drie teentjes vast, en met de duim en wijsvinger van de hand waarin we het vogeltje vasthouden, trekken we heel voorzichtig het ringetje over de bal van de voet en schuiven dat zover mogelijk door. Met een gepunt luciferhoutje halen we het achtereentje uit de ring en gebeurt is het.

Parkieten, u weet wel, hebben klimvoeten. Dat wil zeggen dat er twee tenen naar voren zijn gericht en twee naar achteren. Het ringen van deze vogels gaat op precies dezelfde wijze, met dit verschil dat we eerst de twee voortteentjes door de ring halen

en dan de twee achtertenen.

Tegen het ringen wordt dikwijls – overigens geheel ten onrechte – zwaar opgezien. Toch is het niet zo moeilijk, en we behoeven er beslist niet bang voor te zijn dat we het jonge diertje pijn doen. Ook wordt zo'n nestje jonge vogels er echt niet door verstoord. We moeten wel met enig overleg en op een zelfverzekerde manier te werk gaan. Echt, als u het één keer heeft gedaan, zult u het heel anders zien. Het vraagt gewoon enige handigheid. Neem er echt uw gemak voor en doe het zeker voor de eerste keer niet in het bijzijn van moeder de vrouw of van de kinderen. Onwillekeurig maakt men zich dan toch wat nerveus. De dames vinden het griezelig, de kinderen hebben medelijden met het beestje en de baas zelf, die transpireert zich dood. Doe het dus echt op uw gemak en laat het eens voordoen door een geroutineerde liefhebber.

Probeer ook de juiste dag van ringen te peilen. Er ligt wel een gemiddelde op de 7de dag, maar kleine tropen bijvoorbeeld kunt u nog gemakkelijk ringen tegen dat ze uitvliegen. Het is maar net welke soort vogel het betreft. U moet dat echt zelf goed bekijken. Als de vogels te vroeg worden geringd, bestaat de kans dat door alle gewriemel in het nestje dat ringetje er weer afschuift. Als u daarin geen erg heeft, is er straks een ongeringde vogel, of u moet het ringen weer eens overdoen. Zijn de vogels al te groot, is het pootje van de vogel al te dik voor de juiste ring, dan wordt het toch een moeilijke zaak. U kunt dan nog proberen om dat pootje eerst met zuivere vaseline wat in te vetten, zodat het ringetje wat gemakkelijker schuift. Forceer het dan in geen geval. Als het echt niet meer gaat, stop er dan mee, want eer u het weet, is het beestje invalide, en dat is nu bepaald niet de bedoeling, en dan moeten we het ringen laten.

Als u niet helemaal zeker van uzelf bent, ga dan eens kijken bij meer ervaren liefhebbers hoe zij het doen. Vraag desnoods eens aan zo iemand of hij bij u uw eerste vogels kan komen ringen en laat u uitgebreid adviseren. Na zo'n eerste keer kunt u het echt zelf, daar zijn we van overtuigd.

Ring ook niet te vroeg op de dag. Het beste is dit te doen tegen de avond. De propere vrouwtjes werken dan niet meer, en het gevaar dat de geringde vogels met ring en al het nestje worden uitgegoid, is dan niet zo groot meer. De andere dag kunnen we dan in de morgenuren controleren, en als alles dan nog in orde is, is het grootste gevaar, wat dat betreft tenminste, geweken.

Waarom moeten we ringen? Welnu, op de eerste plaats kunnen we met een geringde vogel aantonen dat het eigen kweek is. Dat die vogel in onze kooi of volière is geboren. Immers, als we de juiste maat ring gebruiken, kan die er bij een volgroeide vogel niet meer op de normale wijze worden afgeschoven. We spreken dan ook altijd over een VASTE voetring. Daartegenover staat dat een volwassen vogel ook niet met de juiste maat ring is te ringen. De pootjes van die vogel moeten nog klein en met betrekking tot de voor- en achtertenen soepel zijn. Door middel van de ring kunnen we ook te allen tijde nagaan hoe oud de vogel is, in welk jaar hij geboren is. Als een en ander bovendien nog wordt bijgehouden in een kweekregister, kunnen we aan

Het ringen van parkieten twee tenen naar voren

ring er over

rustig doorschuiven

tot over de bal van de voet

ysel

De

en ziedaar

zonder enige moeite

Bij kanaries e.d. steken we de drie voorteentjes omhoog

schuiven daar het ringetje door

en ook dat lukt

de hand van het volnummer tevens vaststellen uit welke ouders die vogel is geboren.

Tenslotte kunnen we met geringde vogels deelnemen aan tentoonstellingen. U kunt zeggen: dat kan dan met ongeringde vogels ook. Dat is wel juist, maar de geringde exemplaren worden beschouwd als eigen kweek, en daar gaat het tenslotte om. Op zich is het meedoen aan tentoonstellingen met zelf gekweekte vogels waardevoller dan met vogels die we juist tevoren even hebben gekocht. Daar is weinig kunst aan. Op dit laatste is overigens wel een uitzondering. Er zijn namelijk bepaalde vogels die alleen al moeilijk zijn om ze in goede conditie te houden, laat staan dat er gemakkelijk mee gekweekt kan worden. Dergelijke vogels, tangara's vallen daar bijvoorbeeld onder, worden dan ook beschouwd als eigen kweek. Nogmaals, dit is dan wel een uitzondering.

We menen dat hiermee het belang van het ringen wel is onderstreept. In het volgende hoofdstuk gaan we praten over de tentoonstelling, en dan zal deze materie nog eens worden geaccentueerd.

We hebben hiervoor het woord „kweekregister” laten vallen. Wat wil dat eigenlijk zeggen? Vooral bij de kweek van gedomesticeerde vogels is het van groot belang dat we weten uit welke ouders ze komen, wat hun afstamming is. Was het een goed koppel en voldeden hun jongen aan de verwachtingen met betrekking tot kleur, vorm, houding etc.? Werd er goed gebroed en liet het grootbrengen niets te wensen over? Waren er nog opmerkelijke feiten die in verband met de vererving stonden? Kortom, allemaal vragen waar na verloop van tijd beslist geen antwoord meer op is te geven, mits we een en ander hebben geregistreerd. Het is nu eenmaal onmogelijk om alles te onthouden, en zeker als men met een redelijk aantal koppels kweekt. Daarom ook is het van groot belang, nee noodzakelijk, dat er een boekhouding wordt aangelegd. U begrijpt dat dit niet direct voor het kweken in een gezelschapsvolière geldt. Daarin heb je wat dat betreft te weinig in de hand. Wordt er echter gericht gekweekt, gespecialiseerd, dan houden we de zaak tot en met bij en noteren we alles wat nodig is. Wij willen u dan ook echt op het hart drukken dit te doen, en spoedig zult u ongetwijfeld ervaren dat het geen holle frase is.

In de handel zijn volop kweekregisters en kweekkaarten te koop, van heel uitgebreide tot doodeen-

dat niet en komen er van andere popjes ook eitjes in dat bakje te liggen, dan kan de zaak door elkaar gaan en weten we op den duur echt niet meer welk eitje in welk nestje hoort en, wat erger is, welke jongen uit welke ouders. Het weghalen van de eitjes doen we om te bewerkstelligen dat alle jongen tegelijk uitkomen. De volgende dag het tweede eitje; ook weer weghalen en een stenen eitje terugleggen. Als we dat tweede eitje in het „zaadbakje“ leggen, draaien we tegelijkertijd het eerste eitje even om, dit om doorzakken te voorkomen. Let erop dat de eitjes van dezelfde pop bij elkaar komen te liggen. Op de avond voor de pop haar vierde eitje legt, wat een normaal legsel is, halen we de stenen eitjes weg en leggen er de echte drie weggenomen eitjes in terug. Ziezo, de pop kan, nadat ze haar vierde eitje heeft gelegd, gaan broeden en alle jongen zullen zo ongeveer op dezelfde dag uitkomen. Dat broedproces duurt 13 dagen. Door bepaalde omstandigheden kan het ook 14 dagen duren, maar laten de jongen nog langer op zich wachten, dan is er iets niet in orde. Zo kunnen de eitjes onbevruucht zijn. We kunnen dit omstreeks de zesde broeddag wel even controleren. Met enige ervaring is het in één oogopslag te zien. Bevruchte eitjes zijn donkerder, onbevruuchte eitjes zijn als het ware doorschijnend.

wij zien wél dat het 3 kunsteitjes zijn en er maar 1 echt eitje is

Hebt u die ervaring nog niet, dan is er wel een andere methode. Boor in een plastic lepeltje een gaatje van ongeveer 4 à 5 mm. Schep met dat lepeltje voorzichtig een eitje uit het nest en houdt dan onder dat lepeltje een naar boven stralend zaklichtje. Als het eitje geen licht doorlaat, is het bevrucht. Laat voor het overige het popje rustig broeden. Het heeft geen enkele zin om dagelijks het nestje te controleren. Dat doen we dus alleen op de zesde dag en op de dertiende dag.

Toen de koppels in de broedkooi werden geplaatst, hebben we geleidelijk aan de hoeveelheid opfokvoer (eivoer) vergroot, en nu de jongen er zijn, krijgen ze dat dagelijks twee- of driemaal. Als de jongen 3 à 4 dagen oud zijn, geven we ook – niet te veel – groenvoer, muur of wat sla, en eventueel mengen we door het opfokvoer wat gekiemd zaad.

Gezonde jongen zijn te herkennen aan de vuurrode binnenkant van hun bekjes en de rechtopstaande donsveertjes. Als we even tegen de onderkant van het nestbakje tikken, komen de kopjes snel omhoog en sperren de bekjes zich wijd open.

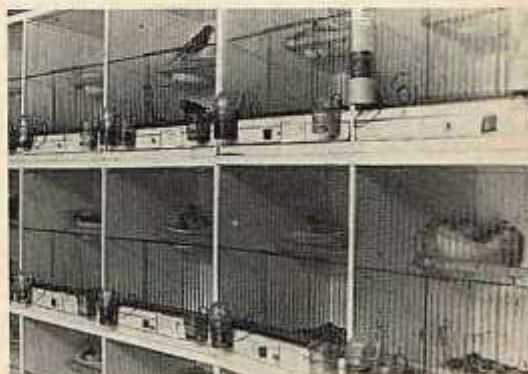
De uitwerpselen van de jongen, die met een dun vliesje zijn omgeven, worden netjes door de oudervogels opgepikt en uit het nestje verwijderd. Na 7 à 8 dagen zit er geen vliesje meer omheen en spuiten

ze als het ware, na hun achterwerkjes wat omhooggedrukt te hebben, de uitwerpselen over en op de rand van het nest. Dan is de tijd van ringen aangebroken; ringmaat 2,9 mm.

Na ongeveer 16 à 17 dagen zijn ze geheel bevederd en verlaten ze het nest.

Zo'n eerste uitvlucht is een hele onderneming voor ze, en door hun gefladder is het een onrustige boel in de kooi. Ze zijn echter gauw aan alles gewend en gedragen zich dan netjes. Vanaf het uitvliegen gaan ze leren zelfstandig te worden en proberen zelfs ook al zaadjes te pikken. Deze zijn nog wel erg hard voor hun nog zachte snaveltjes. Een kritieke periode breekt er dan aan, want ze moeten toch op zaad komen, zoals we dat noemen. Ze kunnen toch niet eeuwig zachtvoer blijven eten. We helpen ze wat door het zaad in een oude koffiemolen te breken of door met een lege fles of deegroller de zaadjes te pletten.

Na ongeveer 22 dagen gaan de jonge vogels uit de broedkooi en worden ondergebracht in een grote kooi of babyvlucht. Een wat ruimer verblijf, waar ze zich beter kunnen voorbereiden op een goed, zelfstandig bestaan. Veel liefhebbers hebben in zo'n babyvluchtje een oudere man of pop die de jonge vogels nog wat bijvoert. Andere zetten met de jonge vogels ook hun moeder enige dagen in zo'n vluchtje. Ze kan zich dan gelijk wat uitvliegen, om daarna weer teruggezet te worden in de broedkooi. Als de jongen geheel zelfstandig zijn, althans niet meer afhankelijk zijn van andere vogels en zelf voor hun kostje kunnen zorgen, worden ze ondergebracht in een ruime vlucht, waarin ze tot na de rui verblijven.

usel

De

In een dergelijk ruim verblijf kunnen ze zich pas goed ontwikkelen. Tijdens de rui voelt de vogel zich in het algemeen niet zo goed. Ziek zijn ze niet, maar toch... We verzorgen ze goed en geven ze een goed voedsel en de mogelijkheid om veel te baden. Dat laatste doen ze graag en is goed voor hun conditie.

Als men aan de kopjes van de jonge vogels geen rui-puntjes meer ziet, is die rui voorbij en zijn ze volwassen.

Jonge vogels die in een grote groep in een vlucht verblijven, hebben dikwijls de neiging om elkaars veren uit te trekken. Soms pikt de vogel zichzelf tot bloedens toe in de schouderdekveren. Een vervelende geschiedenis, die veroorzaakt kan worden door overbevolking of verveling. We kunnen, door het ophangen van bosjes touw of onkruiden, trachten de vogels meer afleiding te geven, maar een duidelijke oplossing is er nog steeds niet voor gevonden. De vogels kunnen elkaar dermate toetakelen, dat het gewoon geen gezicht meer is. Regelmatig observeren en de verenplukker(s) uitvangen en apart zetten. Vermijdt in elk geval overbevolking.

We laten de kweekparen twee, hoogstens drie legfels afwerken. De poppen hebben dan hun rust bescijst wel verdiend. Omstreeks de laatste week van juni stoppen we met het kweken. Dat doen we consequent, ook al zou er een pop bij zijn die net weer wil beginnen, of al zijn er die nog maar één legsel hebben grootgebracht. Tijd is tijd! We ontruimen de broedkooien en brengen ook de kweekparen over naar de vluchtjes, waar ze zich weer goed kunnen uitleven.

De zangkwekers hebben, toen de jongen in de vluchtjes zaten, al goed hun oren te luisteren gelegd om te horen wat erin zat. De kleurkwekers bekeken met argusogen hun kweekresultaat. Beiden leefden in een zelfde spanning: wat is het geworden, of hoe zullen ze straks na de rui worden. Kunnen we terugzien op een geslaagd kweekseizoen? Veel factoren speelden hierbij een rol. We hebben er alles aan gedaan om kwalitatief zo goed mogelijke vogels te krijgen. Met kennis van zaken hebben we gewerkt en toch, nee, alles hebben we niet in de hand, maar dat is juist het fascinerende.

KUIF-, VORM- EN POSTUURKANARIES

We kunnen de kuif-, vorm- en postuurkanaries verdelen in twee groepen: de continentale en de Engelse rassen.

Tot de continentale behoren de Parijse Frisé, Frisé Padouan, Noordhollandse Frisé, Zuidhollandse Frisé, Frisé de Suisse, Gibber Italicus, Belgische Bossu, Mûchener, Bernois en de kuifkanarie. De Engelse rassen zijn de Scotch Fancy, Border, Five Fancy, Norwich, Yorkshire, Gloster consort, Gloster corona, Crested, Lancashire en Lizard.

In hoofdpunten verschilt de kweek niets van die van de zang- en kleurkanaries. Met de verervingsleer hebben we weinig of niets te maken, want een border is een border, en twee van die vogels aan elkaar gepaard geeft niets anders dan borders. Het wil echter niet zeggen dat we maar raak kunnen kweken. Er zijn immers goede en slechte borders.

Door streng selectief te kweken, moeten we steeds naar een kwaliteitsverbetering streven en ons daarbij de in de standaardseisen omschreven ideale vogel steeds voor ogen houden. Wat de ene vogel in iets te kort komt, kan de andere te veel hebben. Paar dergelijke vogels dan aan elkaar, zodat de kans bestaat dat dat iets in de goede verhoudingen komt te liggen.

Het geslacht is veelal moeilijker vast te stellen dan bij de andere kanarierassen. De grootste zekerheid geeft de zang van de mannelijke vogel. Als beide vogels broedrijp zijn, is het iets gemakkelijker. Het vervelende is echter dat we, ruim voor de kweektijd begint, de vogels willen aanschaffen, waardoor juist door die moeilijke onderkenning van het geslacht daarbij vaak teleurstellingen voorkomen. Je dankt een paartje te hebben, maar als je wilt gaan kweken, blijken het er twee van hetzelfde geslacht te zijn. Er is door de mens met betrekking tot het kweken van vogels al erg veel bereikt, maar uit twee mannen of twee poppen zijn toch echt nog geen jongen te kweken. Bij het aanschaffen van vorm- en postuurkanaries lette men in elk geval op de gezondheid van de dieren, alsmede op vogels die de karakteristieke kenmerken van het betreffende ras duidelijk laten zien.

Het kweken van deze soorten begint in ons land goed van de grond te komen. Talloze kwekers van zang- of kleurkanaries nemen ook een of meerdere

ysel

De

paartjes postuurvogels. Dit houdt in dat er weliswaar een aantal goede rasvogels wordt gekweekt, maar dat er ook – overigens een normaal verschijnsel in een dergelijke beginperiode – talloze vogels zijn die wat hun raszuiverheid betreft vlees noch vis zijn.

Als kweekmethode wordt ook bij postuurvogels zowel wisselbroed als parenbroed toegepast. Te meer omdat we hier echt nog niet over zoveel kwaliteitsvogels beschikken, dat kan beslist nog wel even duren, is het verstandig om uitsluitend parenbroed, dus één man en één pop, toe te passen.

In principe moeten de postuurvogels een warmer verblijf hebben dan de overige kanaries. Vooral bij de gefriseerde is een goede huisvesting met constante temperaturen noodzakelijk. Minimaal 10° C, en gedurende de kweektijd minstens 18° C.

De meeste rassen kweken niet gemakkelijk. De lizards, glosters en kuifkanaries zijn de uitzonderingen die de regel bevestigen en leveren de beste kweekresultaten op. Lizards en glosters zijn de twee kleinste; ze moeten resp. 12 en 11,5 cm zijn, gemeten van punt snavel tot uiteinde staart.

In feite is de lizard een kleurkanarie, maar gezien z'n karakteristieke tekening (hagedisprofiel), verschilt hij er zoveel van dat men hem liever bij de postuurvogels ziet ingedeeld. Hij komt in verschillende kleurslagen voor, en we onderscheiden ook een schimmel- en een intensiefvariëteit. De intensieve geeft ook hier een diepere kleur, ten gevolge van de korte bevedering, wat voorop op de cap goed zichtbaar is.

De cap, het petje, zeggen we weleens oneerbiedig, bedekt de gehele schedel en moet mooi ovaal van vorm zijn. De kleur van de cap is afhankelijk van de grondkleur van de vogel. Diep geel bij intensieve gelen, wit bij blauwen en zilveren, oranje-rood bij roden en lichtgeel bij geelschimmels. Het is ook mogelijk dat er geen cap te zien is of dat die er wel, maar onvoldoende – gebroken – is. Bij het samenstellen van de kweekparen moeten we met verschillende factoren rekening houden. Om er enkele te noemen: we mogen nooit twee volle caps aan elkaar paren, anders kweek men daaruit veel te grote. Men koppelt volle cap intensief aan gebroken cap schimmel. Ook intensief maal intensief vermijden we.

Lizards zijn alleen het eerste jaar maar geschikt voor de tentoonstelling. Het tweede jaar vertonen ze, na de grote rui, uitgeloopte pennen. Dat wil gezins zins zeggen dat ze dan niet meer raszuiver zijn en ongeschikt voor de kweek. Integendeel, ze geven zuivere jongen.

In het algemeen broeden de lizards goed, zo goed dat ze zelfs weleens als pleegouders worden gebruikt voor andere rassen die moeilijk kweken. Datzelfde gebeurt ook weleens met de glosters, die we in twee variëteiten kennen: de gloster met en zonder kuif; glöster corona en gloster consort.

De enige paring die mogelijk is om goede glosters te kweken, is kuif maal gladkop; corona maal consort.

Nu we het toch over gekuifden hebben: er bestaan ook normale kuifkanaries; kleurkanaries met kuif en de crested kanarie. Deze laatste lijkt qua vorm en grootte op de norwich, maar heeft met dat ras niets uit te staan. Ook bij deze twee laatstgenoemde ras-

sen paren we kuif maal kuifbroed, of, zoals we dat bij de crested noemen, crested maal crested. Het verdient aanbeveling om vóór de aanvang van de kweek de veren en pluimen van de langbevederde vogels rondom de cloaca wat weg te knippen, hetgeen een goede paring kan bevorderen.

Vóór u besluit om ook postuurkanaries te gaan kweken, kijk dan eerst eens goed rond en probeer zelf een goed oordeel te vormen omtrent deze vogels. Bepaal u in het begin tot een ras dat goede tot redelijke resultaten kan opleveren. Koop niet overhaast en probeer zoveel mogelijk te weten te komen van die liefhebbers die al enige ervaring hebben. Welk ras u uiteindelijk ook neemt, houdt dat zuiver. Koppel geen verschillende soorten aan elkaar om te trachten iets te verbeteren of met de idee eens een nieuw ras te kweken. U geraakt er wel verder mee van huis.

WILDZANG EN BASTAARDEN

Het kweken van wildzang vraagt een geheel andere benadering dan die met de voorgaande soorten. Ze vragen een ruime, goed beplante volière, waarin ze voldoende schuilgelegenheden hebben en mogelijkheden om hun nestje te bouwen. Hun voedsel moet aangepast zijn, met veel onkruiden, kortom een stukje natuurlijk biotoop. Hun nest bouwen ze overigens ook graag in heidebossen, die we daartoe zo hoog mogelijk in de volière kunnen aanbrengen.

Bij de meeste wildzang is het geslachtsonderscheid uiterlijk waarneembaar. Prettig, omdat we er dan steeds zeker van kunnen zijn een paartje te hebben. De putter vormt een uitzondering, althans man

ysel

De

en pop zijn wel wat moeilijker te kennen. Het popje is wat doffer van kleur. Als het goed uitgeerde exemplaren zijn, kunnen we het geslacht ook nog als volgt vaststellen. Als we de vogel op de rug in onze hand nemen, moeten we heel zachtjes in de borst- en buikveren blazen. Zien we dan een gele gloed, veertjes die van bruin overgaan in geel, dan hebben we gegarandeerd met een man te doen. Het popje vertoont geen geel; haar borstveertjes zijn totaal bruin.

Ondanks dat er jaarlijks veel wildzangvogels in volières worden geboren, is het toch ook niet altijd goud dat er blinkt. Vooral bij groenlingen komt het voor dat tijdens de jeugdruil – tussen de achtste en twaalfde week van hun bestaan – het sterftcijfer erg hoog is. De juiste oorzaak is er nog steeds niet van bekend. Wel is gebleken, en dat is ook mijn eigen ondervinding, dat zodra de jonge vogels zelfstandig zijn, ze in een goed droge ruimte moeten worden ondergebracht, waarin ook veelal een milde en constante temperatuur heerst. Ze hebben dan wat minder weerstand nodig en komen goed door die eerste rui. Daarna kunnen ze weer naar buiten en heeft men geen last meer van abnormale sterfte.

Zoëven is er u al verteld dat er ook bij de wildzang bepaalde kleurslagen worden gekweekt. De vererving van deze kleurslagen blijkt als volgt te liggen. Wildkleur maal afwijkende kleur geeft splitmannen en wildkleur poppen; splitman maal wildkleur pop geeft wildkleur en splitmannen en wildkleur en kleurafwijkende poppen; splitman maal kleurafwijkende pop geeft kleurafwijkende en splitmannen en kleurafwijkende en normale poppen; afwijkende kleur maal afwijkende kleur geeft afwijkende kleur mannen en poppen.

We noemen dit geslachtsgebonden vererving. Wat wil dat zeggen? Elke vogel heeft twee geslachtschromosomen, en deze bepalen het geslacht. De man heeft XX en de pop heeft XY. De man heeft dus tweemaal X en de pop maar éénmaal. Als nu een X van de man bij een X van de pop komt, heeft dat nieuwe levendje tweemaal X en dus is het een man. Komt er een X van de man bij de Y van de pop, dan heeft het maar één X en dus is het een popje. We hebben bij het samenkomen van de geslachtschromosomen niets in de hand en kunnen daar niets aan doen. Over een groot aantal jonge vogels worden er echter evenveel mannen als poppen geboren. Het kan dus echt wel gebeuren dat er in één nestje uitsluitend mannelijke vogels liggen, maar het kan ook andersom. De letter Y bij de pop duidt aan dat er geen tweede X aanwezig is. Haar erfelijke eigenschappen kan de pop dan ook alleen maar overbrengen op haar zonen en niet op haar dochters. Uit de paring wildkleur maal afwijkende kleur zijn dan ook alle jongen in de wildkleur, waarvan de mannen split zijn voor de afwijkende kleur en de poppen niet. Split wil zeggen dat ze die afwijkende kleur wel in zich hebben doch dit niet laten zien. Als we dan zo'n splitman paren aan een wildkleur pop, komen daar wildkleur en splitmannen uit en wildkleur en kleurafwijkende poppen. In dit geval kan de pop dus nooit split zijn. De erfelijke eigenschappen zijn vastgelegd in het X-chromosoom, en dat X-chromosoom is bepalend voor het geslacht.

Omdat er voor het kweken van bastaarden ontzettend veel gebruik wordt gemaakt van wildzangvogels leek het goed om beide kweekrichtingen onder een noemer te behandelen.

In het algemeen kunnen we stellen dat bastaarden – men noemt ze ook wel hybriden – louter toevalsproducten zijn. In de praktijk ligt het zo dat een kweker van kanaries zeker gedurende de kweektijd een nagenoeg lege buitenvolière heeft. Aangezien hij daarin juist dan ook graag wat leven ziet, schaft hij zich wat wildzang aan. Meestal zijn er dan ook vaak kanariepopjes over, die hij in reserve hield of niet meer bij zijn kleurcollectie passen, en die popjes gaan dan het gezelschap vormen voor de wildzang. Zo worden de meeste bastaarden geboren. Enerzijds heerst er in de volière enige activiteit, anderzijds, als er bastaarden worden geboren, is dat toch een leuk resultaat. Door deze wijze van kweken heb je natuurlijk niets in de hand. Je moet maar afwachten wat ervan komt. Het bewust kweken van bastaarden is echter geen gemakkelijke zaak, maar niettemin wel een fascinerende bezigheid. Vroeger, in de 19de eeuw, stond men in het algemeen niet erg positief tegenover dit facet van onze liefhebberij. De bekende Alfred Brehm schreef tenminste: „Veel kwekers hebben de zonderlinge liefhebberij diverse zaadeters met kanarievogels te kruisen om bastaarden te krijgen. Persoonlijk ben ik geen voorstander van dergelijke probeersels, en nog minder van bastaarden.”

Toch kan deze vorm van vrijetijdsbesteding, ook wetenschappelijk gezien, zijn nut hebben. Maar afgezien daarvan is het de moeite waard om in goed overleg bastaarden te kweken, mits we er maar voor zorgen dat het ook echt bastaarden zijn. Ik bedoel dit: het komt nogal eens voor dat er, om enige voorbeelden te noemen, een agapornis roseicollis wordt gepaard aan een agapornis fisheri, of een turquoisine parkiet aan een splendid parkiet. Je krijgt dan inderdaad jonge vogels, gemakkelijk zelfs, die we bastaarden noemen. Met deze bastaarden kunnen we zelfs verder kweken, want ze blijken vruchtbaar te zijn. Dat klopt dan ook wel, want de oudervogels liggen qua soort zo dicht bij elkaar dat dit geen enkel probleem oplevert. Het zijn in feite soortkruisingen, en de Fransman noemt ze geen hybriden maar metissen. Juist omdat deze vogels vruchtbaar zijn, vruchtbare bastaarden, worden ze nogal eens gemakkelijk teruggekruist op een der oudervogels of soortgenoten daarvan. Wat krijg je dan? Dat de raszuiverheid verloren gaat. Er zijn bijvoorbeeld talloze fisheri's die beslist niet raszuiver zijn, en dat is erg jammer. Dit komt werkelijk ten nadele van de verbetering van de wildvorm, die we te allen tijde als het belangrijkste moeten zien. Nog even een ander voorbeeld: gele kleurkanarie maal border. Wat schiet je er eigenlijk mee op? De jongen die daaruit komen, zijn noch kleurkanarie, noch border. Zijn het in dit geval eigenlijk wel bastaarden? Dat wordt er niet bedoeld.

Nee, alhoewel er alleen maar bastaarden kunnen worden gekweekt uit geslachten die enige verwantschap hebben, wiens chromosomen bij elkaar passen, moeten we er echt voor zorg dragen dat deze vorm van onze liefhebberij er niet toe gaat leiden dat door terugkruisingen een bepaalde soort erof

achteruitgaat, anders gezegd: er onzuiver door wordt. Het ligt vanzelfsprekend wel anders als we door middel van terugkruisingen een bepaalde soort kunnen verbeteren of er iets nieuws in kunnen brengen, maar dan heeft het geen karakter meer van bastaardkweek. Zo is door een kruising van de capuzensijs maal kanarie de roodfactor in de kanarie gebracht. Het ging hier niet in eerste instantie om de bastaard, het ging erom een rode kanarie te creëren, een geheel andere zaak. De Japanse meeuw is ontstaan uit een kruising van vermoedelijk het bronzemannetje maal spitsstaartbronzemannetje. Het ging hier om de creatie van een nieuwe soort, en ook dat ligt anders. Dergelijke mogelijkheden zijn echter zeer beperkt, zijn uitzonderingen.

Bewust echte bastaarden kweken wil zeggen: gebruik maken van broedkooien en paarsgewijs kweken. Nog mooier zou het zijn als elk koppeltje de beschikking zou hebben over een apart, goed gepland buitenvluchtje. Maar voor wie is dat weggelegd?

Het meest geliefd is de kweek van wildzang maal kanarie. Zo'n koppeltje moet minstens een half jaar vóór het kweekseizoen zijn samengebracht in een ruimte. Ze hebben dan lange tijd om aan elkaar te wennen en als het ware elkaar te leren kennen. Bij voorkeur gebruiken we jonge vogels, en nog beter zou het zijn als de wildzangvogel is grootgebracht door kanarieouders.

De aanvang van de kweek ligt ongeveer gelijk met de normale aanvangstijd voor de kweek met kanaries. Dit hangt overigens helemaal af van de vogels. Aan de hand van de pigmentkleur van de wildzangvogel geven we ze, om zo fraai mogelijke bastaarden te krijgen, een daarmee overeenkomende kleurkanarie als partner. Als voorbeeld: groenling maal groene kanarie; kneu maal mozaïekbrons, mozaïekbruin of bruine pop; sijs maal goudgroen; putter maal oranje-rood brons, etc. Bijzonder aardige vogels zijn er ook te kweken uit groenling maal borderkanarie of sijs maal gloster.

Meestal is de wildzang korter bevederd en de bij te plaatsen kanarie moet dan ook wat minder intensief zijn.

De paring wildzang maal wildzang is moeilijker, maar geeft werkelijk schitterende vogels. Putter maal goudvink bijvoorbeeld geeft prachtige bastaarden. Naast de genoemde soorten die we als zogenaamde koolvogels kennen, lenen zich ook de volgende vogels voor bastaardering: barmsijs, frater, zwartkop-sijs, Mexicaanse sijs, capuzensijs, yarrells sijs, alarivink, vink, keep, Mexicaanse roodmus, roodmus, purpervink, huisvink, Europese kanarie, wilde kanarie etc.

Men kan ook tropische vogels kruisen met wildzang. Erg mooie exemplaren geeft de kruising mozambiquesijs maal groenling, alarivink maal putter. Er zijn mogelijkheden te over.

Het komt nogal eens voor dat, als er jonge vogels zijn, de mannelijke wildzangpartner zijn liefdesspel wederom wil botvieren, en dan kan hij op een hevige manier het popje achternazitten. Het gevolg is dan dat van het verder grootbrengen van het nestje niets terecht komt. In zo'n geval vangen we de man uit en zetten we hem apart.

Ook zijn er uit tropische vogel maal tropische vogel aardige hybriden te kweken. Gemakkelijk is dat met zilverbekje maal Japanse meeuw, loodbekje, muskaatvink en rietvink. Ook spitsstaartamadine maal gordelgrasvink of zebrevink maal spitsstaartamadine, of rijstvogel maal non, of Sint-Helenafazantje maal napoleonnetje. Enfin, er zijn mogelijkheden te over, als er maar met verstand wordt gekweekt. Het onmogelijke is echter ook hier niet mogelijk. Het blijft interessant om met bastaarden te experimenteren en te proberen of ze vruchtbaar zijn, zonder daarbij schade te berokkenen aan het ras. Er zijn maar weinig gevallen bekend van geslaagde nakweek van bastaarden. Dit gebied ligt nog helemaal braak. Vooral ten aanzien van de classificatie zou de wetenschap met dergelijke experimenten wel gebaat zijn. ■

Fauna vit

Sabri Oosterhout Nb.

HET *natuurlijke* CONDITIE-TONICUM VOOR VOGELS

BLAUWE SUIKER- VOGELS

In aansluiting op het in het vorige nummer opgenomen artikel van de heer Wessels willen we graag uw gewaardeerde aandacht vragen voor het verhaal van de heer H. J. Reinders uit Gramsbergen, die met de blauwe suikervogels een succesvol resultaat heeft behaald.

„Voor mij is de vogelliefhebberij begonnen vóór de laatste wereldoorlog. Met enige onderbreking en na veel afbreken en weer opbouwen heb ik nu een voliëre van 8 bij 5 meter, met een aangebouwd nachtverblijf van 5 bij 3 meter, dat ook verwarmd kan worden.

In de vlucht groeien een grote ligusterheg en andere dichtgroeïende struiken, die een goede dekking en nestgelegenheid bieden aan diverse grote en kleine soorten tropische vogels.

Door een artikel in uw blad, alweer geruime tijd geleden, werd mijn interesse voor de blauwe suikervogels gewekt en kocht ik een paartje. Ik wist vooraf dat deze vogels meer verzorging elsten dan de gewone zaadeters.

De conditie waarin ze verkeerden, was niet al te best, maar werd gelukkig al spoedig beter. Als voeding verstrekte ik ze rijpe banaan, sinaasappel met suiker, geweekte en gesnipperde krenten vermengd met universeelvoer. In de buitenvlucht hang ik om de paar dagen een banaan waarmee ik dan tevens vliegjes lok.

Als drinkwater krijgen ze honingwater, drie eetlepels bijenhoning op één liter water, wat gecondenseerde melk en vitaminen. Ook nemen ze graag wat meelwormen, en het is leuk om te zien hoe ze deze niet te grote wormen naar binnen werken.

Ondanks de naar mijn mening goede verzorging ging de man na een paar jaar zonder aanwijsbare oorzaak dood. Het kostte mij wel enige tijd eer ik een nieuw exemplaar kon bemachtigen. Deze werd door de pop onder luid gekrijs geaccepteerd. Doordat de winter van '72/'73 tamelijk zacht was, heb ik de hele bevolking van mijn voliëre, waaronder gouldamadines en zelfs splendidparkieten, vrij in de buitenvlucht laten vliegen.

Begin mei 1973, ondanks de nog lage temperatuur,

was er een verandering in het gedragspatroon van de suikervogels waarneembaar. Ze zaten met opgeheven snavel tegenover elkaar te krijsen alsof ze grote ruzie hadden. Ik dacht er toen dan ook beslist niet aan dat dit iets met een huwelijk te maken kon hebben. Enkele dagen later zag ik de pop met gras-prietjes in de toen nog kale heg verdwijnen. Ze was bezig op een oud nest een nieuw te bouwen. Het werd een ovaal, open en tamelijk diep geval van ongeveer 3 bij 5 cm. Weer enkele dagen later lagen daarin twee bruingspikkelde eitjes. De pop broedde alleen, en na ongeveer 14 dagen kwam er één ei uit. Het tweede ei bleek spoorloos te zijn, en ik weet niet wat daarvan de oorzaak is. In elk geval kon ik het nergens meer vinden. De pop liet heel gewillig nestcontrole toe. In het begin verliet ze wel even haar nestje, maar keerde daarop snel terug terwijl ik er nog bij stond. Later, toen het jong geboren was, moest ik haar zelfs van het nestje tillen om te zien of alles nog in orde was.

De jonge suikervogel had in het begin een brede, korte snavel, net als een zwaluw, en hij werd gevoerd met hoofdzakelijk banaan en wat kleine vliegjes. Die vliegjes waren ruim voorhanden doordat een bremstruik buiten nabij de voliëre in bloei stond en nogal wat insecten aantrok. Na ongeveer veertien dagen, hij had toen ook al een wat langere snavel, werden de eerste vliegpogingen ondernomen. Lang werd het jonge dier door voornamelijk de pop gevoerd.

Eind september 1973 was nog niet waar te nemen van welk geslacht de jonge vogel was. Hij leek toen nog op zijn of haar moeder.

Na dit eerste legsel hebben de ouden nog een nest gemaakt, op een andere plaats in de liguster. Hierin kwam slechts één eitje, dat ook weer uitkwam. Nadat dit tweede jong al was geringd en reeds was uitgevlogen, is het op een kwade dag, waarschijnlijk door de vele regen en diertengevolge van de kou, doodgegaan.

Al met al, en ondanks meerdere zorg en ook taler stalling, is het toch een plezierige ervaring geweest. Ik hoop dat het in het komende seizoen nog wees beter zal gaan”.

BROEDPARASITISME

door: W. J. Rëaquel

Sommige soorten vogels leggen hun eieren in de nesten van andere soorten vogels die dan door hen, gewild of ongewild, worden geadopteerd.

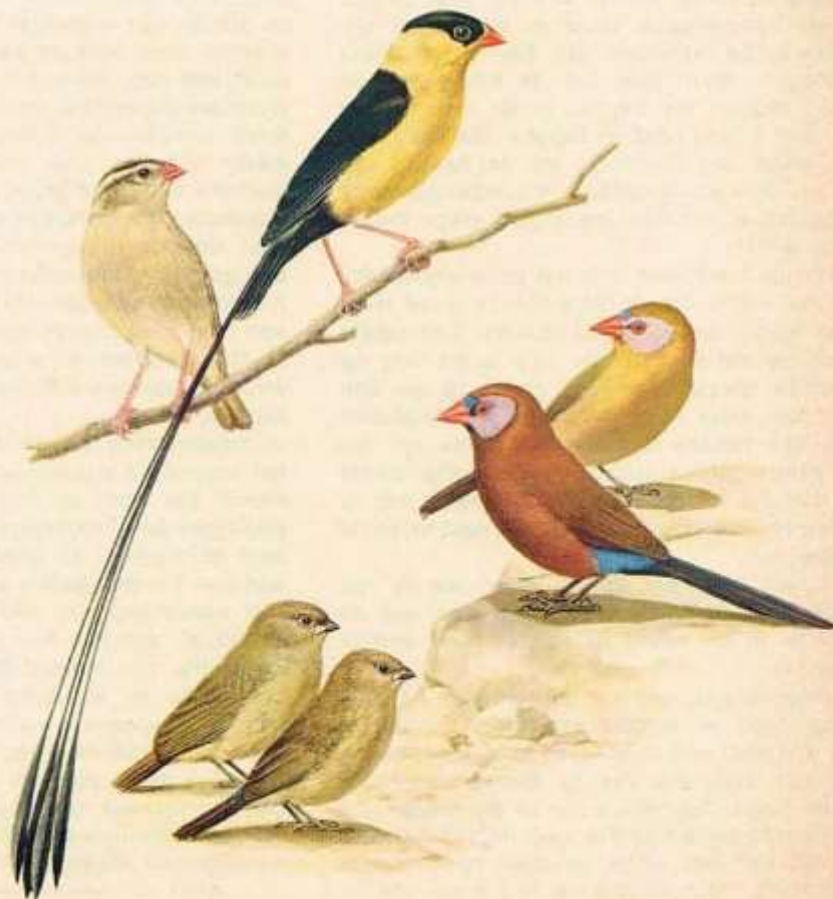
Het broedparasitisme komt voor bij zwartkop-eenden, honingspeurders, koevogels, weervogels en zevenenzeventig soorten koekoeken. Tevens zijn er zeldzame uitzonderingen bekend van een specht die zijn eieren in een spreuwenest en een eend die de eieren in een uilennest (!) had gelegd.

Bij het broedparasitisme komen enkele problemen om de hoek kijken. De gastheer-vogels (de vogels waarbij het ei wordt ondergeschoven) moeten ongeveer hetzelfde voed-

sel nuttigen als dat wat de eigenaars, van het te onderschuiven ei, eten. Tevens zullen de ei-grootte en de broedduur niet te sterk mogen afwijken. Evenzo met de tekening op het ei.

Eenmaal uitgebroed moet de jonge indringer de juiste signalen geven om te verhinderen dat de pleegouders hun eigen kinderen bij voorkeur voeden.

Ook hierop zijn uitzonderingen geconstateerd; kleine eieren bij een legsel met grote eieren. De koekoek is insekteneter, hij eet zelfs de harige rupsen die alleen door hem, de Vlaamse gaai en de wielewaal worden gegeten. Maar er zijn zelfs eieren van een koekoek in

een nest van een duif gevonden, niemand zal mij wijs kunnen maken dat een duif insekteneter is. Alleen de tortelduif eet bij uitzondering eens een slakje of een ander insect, terwijl de koekoek haast niets anders eet. De koekoek zal wel eens een besje pakken, dat is namelijk zeer goed voor spijsvertering en ontlasting.

Onze koekoek, de Europese, kan zijn eieren leggen in de nesten van zo'n 120 soorten vogels, meestal zangvogels, terwijl ieder vrouwtje haar specialiteit heeft. Men kan dan spreken van o.a. roodstaartjes-koekoeken, kwikstaart-koekoeken enz. Ook zijn hierop weer uitzonderingen gevonden en wel koekoekseieren van het kwikstaarttype in het legsel van een pieper en omgekeerd. Ook de mooie blauwe eieren van het roodstaartje in het nest van de roodborst, die witte eieren legt met rode spikkels. En in het nest van een heggemus de eieren van een koekoek met alle kleuren, behalve blauwe, terwijl de heggemus mooie egaalblauwe eieren legt. Misschien is het heggemusje zo dom dat hij het verschil toch niet merkt?

Meestal wordt er één ei in ieder nest gelegd en ter compensatie wordt er een ander uitgehaald. De koekoek kan het ei er direkt in leggen, maar ook kan ze het ei op de grond leggen en daarna in de bek nemen om dan in het nest te leggen. Dit laatste is een wijze van doen die bij de nesten van mezen, fitisjes, lijftjaffen, roodstaartjes, winterkoninkjes en staartmezen de enige mogelijkheid lijkt.

Natuurlijk heeft men zich wel eens afgevraagd hoe het wijfje van de koekoek zo goed weet waar ze de nesten moet zoeken. Ten eerste is het zo dat de koekoek haar leven lang op dezelfde plaats voorkomt, zodat ze op den duur wel weet waar de beste schuilplaatsen zijn. Ten tweede is het wijfje in de tijd dat de zangvogeltjes bouwen, erg rustig terwijl ze dan zit te loeren naar de vogels om te weten te komen waar ze met het nestmateriaal verdwijnen.

Ze zoekt het nest op en later, als er net eieren zijn, komt ze terug, legt een van de hare er in en neemt er één of twee andere weer uit.

De vogeltjes bij wie dat gebeurt zien het met grote angst en agitatie aan, maar kunnen er zelf niet veel aan doen. Ook kiest de koekoek wel een ogenblik dat de kleine zangertjes afwezig zijn. Bovendien zijn er die menen dat de man de zangvogeltjes weglukt van het nest en dat dan het wijfje tersluiks haar ei erin deponeert. Voor de man is het geen opgave

Een bek vol voer voor de jonge koekoek

de vogeltjes weg te lokken, vaak leggen zij een bezoek van de koekoek-man (het wijfje is anders getekend) uit alsof hij een sperwer was, want daar lijkt hij ontzettend veel op. Als ze een koekoek in het veld zien achtervolgen ze hem schreeuwend en tierend, net zo als ze een roofvogel behandelen.

Hieraan doen zelfs de zwaluwen mee, die zelf nooit last van koekoek-bezoeken hebben.

Eenmaal uitgebroed, probeert het jong met zijn sterk ontwikkelde schouders de jongen of eieren uit het nest te gooien. Een jonge koekoek heeft een grote, gele bek met vlezige uitwassen die geopend een sterke stimulans voor de ouders vormen om voedsel aan te brengen. Een koekoeksjong heeft een enorme honger, het kan namelijk alles op wat anders een heel nest jongen gehad zou hebben.

In Afrika hebben elf soorten wida's zeer ontwikkelde relaties met hun gastheervogel: de astrilde.

In tegenstelling tot de andere broedparasieten leggen de vrouwelijke wida's één of twee eieren per nest en hun jongen doen geen pogingen de pleegbroertjes en zusjes uit het nest te werpen: zij binden zelfs een relatie aan met het pleeggezin tot na het uitvliegen.

Wel parasiteert een wida-soort bij één soort astrild, zij zijn aan hun gastheer-soort trouw. Zo vestigt bijvoorbeeld de mannelijke dominicanerwida de aandacht van zijn popje op een nestbouwende mannelijke granaatastrild door een serie nestroep-tonen te laten horen die bijna gelijk zijn aan die van de gastheer. Deze gelijkheid is aangetoond door middel van een spektogram. Evenzo parasiteert de paradijswida alleen op de zuidelijke en oostelijke soort van de melba-astrild.

Wij hebben regelmatig voorradig
duizenden tropische vogels
Pracht vinken - Parkieten
Duiven - Kanaries - Papegaaien
Grote Parkieten

Wij importeren „Quiko“, spec.
Opfok en Conditievoer voor
alle vogels!

Vogelhandel „**BENNY SLAGERS**”

Dorpsstraat 79 - Enter (Ov.)
Telef. 05478 - 682

's Zondags tot 2 uur.

VOGELMUUR

Zelf zaaien, goede gewoonte! Het beste groen-
voer altijd bij de hand. Het gehele jaar door
zaaibaar. Geeft gezonde vogels en beter kweek-
resultaat. Zie ook artikel in aprilnummer 1973.
10 zakjes van het zuivere zaai-zaad
(Stellaria media), elk zakje bevat vele duizenden
zaadjes, met zaai-aanwijzingen voor / 6,-

WILDE PLANTEN

Zie artikel in septembernummer 1973
10 zakjes zaai-zaad van Herderstasje, Boerenkers,
Grote Melde, enz. voor / 5,-

Franco toezending volgt na betaling op giro-
rekening 1169227 t.n.v. H. Boelj, J. W. Frisostraat
26, Sneek

ER *SCHIJNEN* NOG
VOGELS TE ZIJN DIE GEEN

VETTE KORREL

ALS VOER KRIJGEN.
DOE DAAR IETS AAN.

VOOR ALLE SPREEUW-
EN LIJSTER ACHTIGEN,
MERELS, BEO'S, ETC.

PRIJS F. **2,10** PER KG

* UW HANDELAAR HEEFT HET.

VETTE KORREL

Import:

Vic van Heeswijk Veghel Sluisstraat 41
Postbus 63 Telefoon (0 4130) 6 40 59

ZONLICHT

UIT UW STOPKONTAKT
DAT IS ...

TRUE-LITE

voor gelukkige vogels

De enige - gepatenteerde - buislamp met het volledige zonne-
spectrum incl. het heilzame ultra-violet. Onontbeerlijk voor de
vitaliteit van Uw vogels. TRUE-LITE past in normale balk-
armaturen van 15, 20, 30 en 40 W.

Vraag inlichtingen bij de dierenhandel of de importeur:

HARTEVELD HOOS & HEIJERMANS B.V.

Mathenesserlaan 299 - Rotterdam - Tel. (010) 23 58 35

GRAS- PARKIETEN

Het kweken van grasparkieten is een wijd verbreide hobby en deze aantrekkelijke kleine parkieten worden in bijna alle landen ter wereld gekweekt. Hun huisvesting is tot op zekere hoogte afhankelijk van de bedoelingen en natuurlijk de ruimte die de liefhebber beschikbaar heeft. Als grasparkieten uitsluitend om decoratieve redenen gehouden worden, en hun kleuren maken hen tot prachtige volièrevogels, dan is er geen betere manier van huisvesting dan in een buitenvolière. Dit geeft natuurlijk allerlei ruimte met betrekking tot de bouw, vorm en omvang van de vluchten. Elke liefhebber afzonderlijk kan zijn eigen specifieke artistieke neigingen botvieren door de bouw er min of meer aantrekkelijk te doen uitzien. Jammer genoeg heeft vanwege de sterke snavels en knaaggewoonte geen zin om struiken of planten die niet vergiftig zijn in een buitenvolière te planten. Maar met behulp van takken en blokken van fruitbomen enz. met fonteintjes, rotspartijen en verschillende soorten gras op de grond kan de vlucht er mooi uitzien.

Als het niet de bedoeling van de liefhebber is om met de vogels te kweken dan is het beter om alleen mannetjes te hebben, waarmee in korte tijd een kleurige verzameling is bijeen te brengen. Als het daarentegen de bedoeling is om de vogels te kweken dan kan er een beperkt aantal paartjes in de volièrre gehouden worden. Met deze ongecontroleerde manier van kweken zal het duidelijk zijn dat er geen garantie bestaat dat paartjes die bij elkaar zijn gestopt door de liefhebber, ook bij elkaar zullen blijven als zij in de volièrre worden los gelaten. Dit maakt natuurlijk helemaal niets uit als het niet om

kleur gaat, omdat de paartjes met verloop van tijd jongen zullen voortbrengen tot grote vreugde van de eigenaar. Het is altijd aan te bevelen om twee nestkastjes te hebben voor elk paartje als er meerdere paartjes in dezelfde ruimte broeden. Als dat niet het geval is, zal er onvermijdelijk gevochten worden om een zeker kastje, maar als de vogels keus hebben dan is het gekrakkeel onder de broedende paartjes tot een minimum teruggebracht. Om succes te hebben met een niet gecontroleerde volièrre met broedende grasparkieten is het van enorm belang om overbevolking te vermijden. Ruwweg zou ik willen stellen dat een nachthok van 3 m² met een vlucht van een soortgelijke grootte ruimte laat voor acht tot tien broedparen grasparkieten. Als alleen mannetjes samen gehouden worden, dan is het heel goed mogelijk om in een ruimte met afmetingen als genoemd dertig tot veertig vogels te houden.

Als de kweker er op uit is om speciale kleuren te kweken, ofwel om tentoonstellingsvogels te kweken, dan is het noodzakelijk dat ieder jaar in een aparte ruimte wordt gekweekt. Deze ruimtes kunnen zowel broedkooien zijn als kleine hokken of kleine volièrres, wederom afhankelijk van de mogelijkheden die men heeft. Ik meen rustig te kunnen zeggen dat grasparkieten met meer succes in kleine hokken met een vlucht gekweekt kunnen worden, omdat de broedende vogels dat ruimte hebben zich te bewegen. Deze kweekmethode kan echter maar door een klein aantal liefhebbers, die veel ruimte ter beschikking hebben, worden toegepast. Dit betekent dat de meest gangbare manier bijna overal ter wereld is om grasparkieten te kwe-

ken in broedkooien. Grasparkieten broeden ongetwijfeld goed in kooien, maar er bestaat altijd de moeilijkheid van gebrek aan bewegingsruimte. Dientengevolge is het van enorm belang dat gedurende de periode dat ze niet broeden alle paartjes gehuisvest worden in zo groot mogelijke vluchten met poppen en mannetjes apart. Als zij altijd gescheiden worden gehouden zijn de vogels veel ontvankelijker als zij aan elkaar gepaard worden. Met deze wijze van kweken per paar is het te verwezenlijken dat elk paar maar één nestkastje nodig heeft.

Ik ben over het algemeen de mening toegedaan dat er te weinig aandacht wordt besteed aan de bouw van de nestkastjes voor grasparkieten en dit resulteert vaak in het uitdrogen van eieren bij koud winderig weer en erg warme perioden. Ik heb altijd ervaren dat eieren van grasparkieten veel beter uitkomen als de nestkastjes van hout gemaakt zijn dat minstens 1,5 cm. dik is met losse uitgeholde bodem, gemaakt van hout met een dikte van tenminste 2,5 cm. Ik heb zeer uiteenlopende soorten nestkastjes van allerlei materiaal uitgeprobeerd. Die van hout gemaakt waren, zoals net omschreven, zijn altijd als de beste bevonden. Een dun laagje dennenhout zaagsel op, de uitgeholde bodem van de nestkastjes gestrooid is een uitstekend hulpmiddel om te voorkomen dat de eieren beschadigd worden. Bovendien draagt het er toe bij om het teveel aan vocht uit de uitwerpselen van de jongen te absorberen en het houdt het nest mooi en schoon. Het zijn deze kleine dingen die zo'n groot verschil

maken in het werkelijk met succes kweken van montere gezonde levenslustige jonge grasparkieten.

De meerderheid van de kwekers ringen hun jonge grasparkieten met gesloten gecodeerde ringen, zodat er een voortdurende administratie is m.b.t. het kweken van elke vogel afzonderlijk. Dit is erg belangrijk omdat de kennis van de paring van de vogels essentieel is, zoals met betrekking tot de kweek op kleur als wat betreft de kweek voor tentoonstellingen. Indien de kweker een of andere speciale reden heeft waardoor hij niet in staat is gesloten ringen te gebruiken dan moeten de vogels geringd worden **terwijl zij nog in het nest zijn** met zgn. open metalen ringen. Ik kan niet genoeg benadrukken hoe belangrijk het is om een strikte accurate administratie bij te houden van elke grasparkiet afzonderlijk. Met verloop van tijd zal ik meer vertellen over het belang van het bijhouden van de ringnummers en andere bijzonderheden m.b.t. paartjes en jongen.

Het voedsel speelt een erg grote rol bij het met succes houden en kweken van grasparkieten. Gelukkig hebben deze vogels een eenvoudige smaak en hebben zij alleen een goed zaadmengsel nodig, verder trosgierst, veel grit, sepia, mineraal blokjes en regelmatig verschillende soorten fris groenvoer.

Naar mijn mening zullen de vogels bij een dieet als boven omschreven in een goede gezonde conditie blijven en elk seizoen veel mooie jongen voortbrengen.

Uw vogels hebben aan Sluis Ei-Krachtvoer meer dan genoeg.

De moderne voedingsleer toont aan dat de overgang op speciale produkten - zoals opkvoerver - tijdelijk konditie-verlies bij uw vogels veroorzaakt.

Juist aan het begin van de kweekperiode waarin veel van uw vogels wordt gevraagd (nest maken, eieren leggen, broeden enz.) mag dat niet voorkomen. Een optimale kweekconditie van uw vogels betekent meer eieren en meer jongen van betere kwaliteit.

Objektief is vastgesteld dat kweekresultaten aanzienlijk verbeteren als het hele jaar door Sluis Ei-Krachtvoer wordt gebruikt.

Sluis Ei-Krachtvoer is weliswaar wat duurder dan andere

produkten. Maar daar staat heel wat tegenover.

- Sluis Ei-Krachtvoer is:
1. altijd konstant van samenstelling,
  2. altijd vers door de nieuwe verpakking,
  3. zeer licht verteerbaar,
  4. verkrijgbaar in verpakking van o.a. 1 kg.
  5. verrijkt met groente,
  6. compleet kracht- en opkvoerver.
- Neem de proef eens en let op de resultaten.

Sluis

Sluis vervangt de natuur.

seel

De

BASTAARDERING MET DE JAPANESE MEEUW

door: W. Beckmann

Kleurvererving van de Japanse meeuw

Ik kan me heel goed voorstellen dat voor iemand die niets van de theorie van de vererving af weet, het dikwijls moeilijk is sommige artikelen in O.V. te volgen. Voor een schrijver is het dan ook heel moeilijk voor deze categorie de kleurvererving van een vogelsoort duidelijk te maken. Wat moet hij doen? Soms weer van voren af aan de hele theorie herkauwen met de aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid dat diezelfde categorie het toch niet leest of deze categorie mensen eenvoudig negeren en het erfelijk gebeuren behandelen zoals hem dat het beste dunkt?

Het feit is echter dat de inleidende theorie van de erfelijkheid al zó dikwijls in O.V. is behandeld en op een zó bevattelijke manier (de laatste maanden door mijn collega Kuipers, pietpraat) dat we haast moeten gaan geloven aan een soort geestelijke luiheid van een groep kwekers, of anders gezegd: hun interesse is niet groot genoeg om zich enige geestelijke inspanning te getroosten deze stof onder de knie te krijgen. Ik zal hem op tweeërlei manieren behandelen, met formules en zonder formules. Daar gaan we dan.

Bij de kleurvererving van de Japanse meeuw hebben we te maken met twee erfelijke factoren en hun multiple allelomorfen. Deze factoren zijn de z⁺ factor, die de oxydatie van het zwarte eumelanine regelt, en de b⁺ factor, die de oxydatie van het roodbruine phaeomelanine regelt. Deze factoren bevinden zich in verschillende autosome chromosomen; ze vererven dus **onafhankelijk** van elkaar.

De kleurformule voor de wildvorm (donkerbruin) is dan:

$$\frac{z^+}{z} \frac{b^+}{b^+}$$

Het plusteken geeft dus aan dat er met die factor nog niets is gebeurd.

Van de roodbruine weten we uit het vederstructuuronderzoek dat de ontwikkeling van het zwarte eumelanine wordt verhinderd, dus de plustekens achter de z komen te vervallen. De formule van de roodbruine is dan:

$$\frac{z}{z} \frac{b^+}{b^+}$$

Waar we een kleine letter in de formule gebruiken, weten we dat de wildvorm (met het + teken) dominant is over de gemuteerde vorm.

In paren we donkerbruin x roodbruin; in formules:

$$\frac{z^+}{z^+} \frac{b^+}{b^+} \times \frac{z}{z} \frac{b^+}{b^+} = 100\% \frac{z^+}{z} \frac{b^+}{b^+}$$

U ziet dat aan het b⁺ symbool niets verandert, want dit symbool regelt immers de aanmaak van het roodbruine phaeomelanine, en daarmee is niets gebeurd. Uit deze paring zijn dus alle jongen donkerbruin/roodbruin. M.a.w. donkerbruin, roodbruin verervend. Wij zeggen dan dat donkerbruin dominant is over roodbruin, in werkelijkheid moeten we zeggen: de oxydatie van de zwartfactor is dominant over de verhoging van oxydatie.

Nu paren we broer x zus, dus twee donkerbruine, die beide split zijn voor roodbruin.

$$\frac{z^+}{z} \frac{b^+}{b^+} \times \frac{z^+}{z} \frac{b^+}{b^+} = 25\% \frac{z^+}{z^+} \frac{b^+}{b^+}; 50\% \frac{z^+}{z} \frac{b^+}{b^+}$$

$$\text{en } 25\% \frac{z}{z} \frac{b^+}{b^+}$$

Zonder formules: 25% zuiver donkerbruin; 50% donkerbruin/roodbruin en 25% roodbruin. Zonder formules geef ik u nog de volgende paringen.

Donkerbruin x donkerbruin/roodbruin = 50% donkerbruin en 50% donkerbruin/roodbruin.

Donkerbruin/roodbruin x roodbruin = 50% donkerbruin/roodbruin en 50% roodbruin.

Een donkerbruine kan wel verervend zijn voor roodbruin, maar een roodbruine kan **nooit** verervend zijn voor donkerbruin.

De mokka

Wat is nu het verband tussen donkerbruin-mokka en roodbruin?

Uit het vorige artikel weet u dat de haakjes van de donkerbruine volledig zwart eumelanine bevatten, de haakjes van de mokka bezitten echter een gereduceerd bezit aan zwart eumelanine en de haakjes van de roodbruine bevatten in het geheel geen eumelanine. Ook erfelijk bestaat er een dergelijk verband tussen deze drie kleurlagen.

Zowel de roodbruine als de mokka wordt veroorzaakt door mutaties van dezelfde erfelijke factor, maar deze mutaties waren niet even sterk. De totale verhoging van de vorming van het zwarte eumelanine in de haakjes levert ons de roodbruine op, maar een gedeeltelijke (partiële) verdringing van het zwarte eumelanine uit de haakjes geeft ons de mokka. Deze twee mutaties hebben beide betrekking op dezelfde erfelijke factor, nl. de z⁺ factor. We krijgen dan de symbolen z⁺ = donkerbruin; z^m = mokka en z = roodbruin. Nu is z⁺ dominant over zowel z^m als z; z^m is op haar beurt dominant over z. Dus roodbruin is de zwakste uit deze multiple allelomorfe. Wat betekent dit nu in de kweekpraktijk?

Ik geef u zeven mogelijke paringen, met en zonder

use!

De!

1e Donkerbruin x mokka = 100% donkerbruin/mokka.

$$\frac{z^+}{z^+} \times \frac{z^p}{z^p} = 100\% \frac{z^+}{z^p}$$

U ziet dat ik voor het gemak de formule heb bekort en het b + symbool, waar toch niets mee gebeurt, heb weggelaten.

2e Donkerbruin/mokka x donkerbruin/mokka = 25% donkerbruin; 50% donkerbruin/mokka en 25% mokka.

In formules:

$$\frac{z^+}{z^p} \times \frac{z^+}{z^p} = 25\% \frac{z^+}{z^+}; 50\% \frac{z^+}{z^p} \text{ en } 25\% \frac{z^p}{z^p}$$

3e Donkerbruin/mokka x mokka = 50% donkerbruin/mokka en 50% mokka. in formules:

$$\frac{z^+}{z^p} \times \frac{z^p}{z^p} = 50\% \frac{z^+}{z^p} \text{ en } 50\% \frac{z^p}{z^p}$$

4e Mokka x roodbruin = 100% mokka/roodbruin.

$$\frac{z^p}{z^p} \times \frac{z}{z} = 100\% \frac{z^p}{z}$$

Alle paringen en uitkomsten spreken voor zichzelf; ten overvloede zullen we paring 7 bespreken. Daar zien we dat we uit de paring donkerbruin x mokka roodbruine jongen kunnen kweken, wat voor enkele kwekers misschien erg verwarrend lijkt, maar als u de vererving van zo'n multiple allemorefe reeks goed begrijpt, is het in het geheel niet verwarrend, maar zeer begrijpelijk. Een dergelijke verervingsvorm zien we bij vele vogelsoorten. Het feit dat u uit de paring donkerbruin x mokka enkele roodbruine jongen

5e Mokka/roodbruin x mokka/roodbruin = 25% mokka; 50% mokka/roodbruin en 25% roodbruin. In formules:

$$\frac{z^p}{z} \times \frac{z^p}{z} = 25\% \frac{z^p}{z^p}; 50\% \frac{z^p}{z} \text{ en } 25\% \frac{z}{z}$$

6e Mokka/roodbruin x roodbruin = 50% mokka/roodbruin en 50% roodbruin. In formules:

$$\frac{z^p}{z} \times \frac{z}{z} = 50\% \frac{z^p}{z} \text{ en } 50\% \frac{z}{z}$$

7e Donkerbruin/roodbruin x mokka/roodbruin = 25% donkerbruin/mokka; 25% donkerbruin/roodbruin; 25% mokka/roodbruin en 25% roodbruin. In formules:

$$\frac{z^+}{z} \times \frac{z^p}{z} = 25\% \frac{z^+}{z^p}; 25\% \frac{z^+}{z}; 25\% \frac{z^p}{z} \text{ en } 25\% \frac{z}{z}$$

kweekt, wijst de man, die de vererving goed begrijpt, direct op het feit dat zowel de donkerbruine alsook de mokka verervend is voor roodbruin, maar omdat roodbruin recessief is zowel t.o.v. donkerbruin als van mokka, komt de roodbruine kleur niet bij de ouders tot uiting, maar wel hebben beide ouders deze roodbruine factor verborgen in zich, wat u dan ook uit de formules kunt zien. Onder de streep ziet u zowel bij de man als bij de pop het symbool z staan.

P. C. Paulus

DE BRUINRUG- GOUDMUS

De biotoop waarin ze leven is zeer variabel. In hoofdzaak vertoeven ze in boomloze steppen met wat water in de directe omgeving, maar ook, en dat komt veel voor in de Soedan, in de buurt van ka-toenvelden en andere bebouwde akkers.

Het is, net zoals in ons landje de mussen, een echte gezelschapsvogel, die rustig met hele troepen tegelijk op de daklijsten van woningen zitten te schetteren en daar ook gemakkelijk nestelen.

De veldwaarnemingen, soms moeilijk te volgen wegens de inheemse namen die erin gebruikt worden, spreken dan ook over nestelen en broeden in kolonieverband.

Wat de naamgeving betreft: de importeurs hebben het in de meeste gevallen over de Sudan golden sparrow. Dit bewijst tevens dat de Soedan de grootste exporteur is.

Het nest dat ze bouwen, bestaat in hoofdzaak uit plantevezels en benadert in vorm dat van hun naaste familie, de wevers, ook een gesloten nest met een insluipgang.

Het is net zoals met zoveel andere soorten, ze zijn boeiend om te observeren zodra ze in de volière gearriveerd zijn.

Het zijn geen koolvogels, want ze hebben echt wel de ruimte van een redelijke volière nodig.

Tegen de tijd dat ze willen gaan broeden, is dit te zien aan de kleur van de snavel, die dan donkerder en glanzender wordt.

De inleiding tot het paren begint meestal op de grond, waar de man dan met hangende vleugels en een gespreide staart om het popje heen loopt. Bij mij namen ze na deze inleidingsceremonie genoegen met een halfgesloten nestkastje, waar ze een prefab-nest stoffeerden met mos en veertjes.

Het nestprobleem speelt hier dus niet zo erg, en dat is een enorm voordeel.

Alleen in de omgeving van het nest wordt er geen andere vogel toegelaten, en dat is in onze vaak volle volières wel een minpuntje.

In de meeste gevallen bestaat het legsel uit 4 eitjes, mooi groen met bruine spikkels.

In hun land van herkomst zijn 3 legseis, afhankelijk van de weersomstandigheden, normaal. Bij ons zijn 1 à 2 legseis ruim voldoende. De mannen zijn in de broedtijd wel vaak bij het nest om het popje wat snavelkost te verschaffen, maar broeden doen ze niet.

Als na ± 14 dagen de jongen uitkomen, is er veel werk voor ons, liefhebbers. Ze eten en voeren nl. zeer veel gekiemd zaad, maar ook allerlei insecten stimuleren de drang tot voeren. Allebei werken ze er even hard aan, en dat is en blijft zeer belangrijk.

Na een dag of 10 kunnen de jongen wel geringd worden, als de oude vogels tenminste gewend zijn aan een regelmatige nestcontrole. Dat geeft namelijk nog weleens wat problemen, durf je wel of niet te kijken, er is geen vaststaande regel voor te geven. Het is goed om vanaf het begin te proberen ze enigszins vertrouwd te maken met de mens door ze wat lekkers te geven.

Na een nestperiode van 14-17 dagen vliegen de jongen meestal uit en dan krijgen we vaak het deksel op onze neus, want hier ligt de bottleneck. Het is namelijk zo, net als bij onze Hollandse mussen, dat de jongen voor het grootste gedeelte verder alleen door de man worden opgefokt, en dat houdt dus in dat er voedsel met een zeer hoog percentage eiwit verstrekt moet worden, willen ze tenminste voldoende aan hun trekken komen. Nu accepteren ze ook wel voeders die niet uit uitsluitend insecten bestaan, bijvoorbeeld universeel en daar wat protifar of magere melkpoeder doorheen gemengd.

Ook hier gaat de kost de baat vooruit; verstrek ze dit dus vanaf de eerste dag dat u ze heeft. Het is bovendien voor alle soorten vogels goed. Door elkaar genomen is het een probleemloze vogel, die in de winter geen extra licht en warmte nodig heeft.

Voor de prijs hoeft men niet bang te wezen, deze is zo laag dat iedereen die wat leuke aanvulling wil hebben ze zonder problemen kan aanschaffen. Wat het broeden betreft: zowel de beginner als de gevorderde liefhebber kan er veel plezier van hebben.

2

KLEUR-KANARIE

door: H. J. Veerkamp

Mutatie.

Zolang er aan het phänotype, dit is de verschijningsvorm der uiterlijke kenmerken van het individu, niets is veranderd, dan kunnen we aannemen dat in beide geslachten het factorenbezit niet is veranderd.

Speciaal zal ik voorbeelden gebruiken die nog niets met de kleurkanarie uitstaande hebben. Het gaat er om dat u een inzicht krijgt wat er zo al kan gebeuren.

Als voorbeeld nemen we zwarte vogels, deze behoren tot een soort waarbij de man en de pop gelijk van kleur zijn. (In werkelijkheid komt dit bijna nooit voor.) De zwarte kleur noemen we de **wildvorm**.

Steeds hebben we zwarte dieren gefokt, de nakomelingen bleven steeds gelijk. We kunnen stellen dat de factor die aansprakelijk is voor de verschijning van zwart bij elke vogel hetzelfde is. Zo'n factor noemen we de **wildfactor**. Tot onze verbazing krijgen we in een broedsel waarin zich een witte vogel bevindt. Deze speelsigheid van de natuur blijkt bij verdere doorkweek erfelijk te zijn. We kunnen nu zowel zwarte als witte vogels fokken. Door het erfelijke gedrag weten we dan dat de aansprakelijke factor die het zwarte verenkleeft doet verschijnen, op de een of andere manier veranderd is. Deze verandering noemen we een **mutatie**. Door het uitvallen van een bestanddeel van de **wildfactor**, daar houden we het maar op, hebben we nu een **gemuteerde factor**. De mutant, beter gezegd de gemuteerde factor kan in haar vererving **dominant** of **recessief** zijn. Het kan ook nog mogelijk zijn dat zij **intermediair** is. Eerst enige uitleg over deze veelgebruikte en gelezen uitdrukkingen.

Dominant wil zeggen de **overheersende vorm**. Het resultaat van de paring zwart x wit is, het maakt geen verschil welk der beide partners wit of zwart is, dat alle jongen zwart van kleur worden. Hieruit kunnen we de conclusie trekken dat de verschijning van het zwart pigment, de melanine, heerst over het niet verschijnen van pigment. Dus over zwart. Zwart is dan dominant en wit is recessief, **terugtrekend**. Het zou ook kunnen gebeuren dat er inplaats van zwarte alleen witte vogels worden geboren. De wijze van vererving is dan precies omgekeerd. Nu is wit dominant en zwart recessief.

De derde mogelijkheid die wij kennen zou kunnen zijn dat bij de paring wit x zwart, noch zwart of wit wordt geboren. Alle nakomelingen zijn nu grijs. We hebben dan het **middenhoudende**, de tussenvorm. Dit verschijnsel noemen we dan intermediair. We kunnen het ook een onvolledige dominantie noemen. De factor voor wit bezit een zodanige werkingsfeer dat zij maar gedeeltelijk haar invloed kan doen gelden op het kleurbeeld.

Gebruik van lettersymbolen.

Om de eigenschap van een factor tot uitdrukking te brengen gebruiken we een symbool. Een lettersymbool duidt de factor aan die verantwoordelijk is voor een bepaalde eigenschap, in ons geval de kleur. We gebruiken daarvoor **kleine letters, Hoofdletters en het plusteken (+)**. Aan de hand van de besproken witte mutant zal ik trachten u dit duidelijk te maken.

We gebruiken een kleine letter als de mutant, de gemuteerde factor recessief is tegenover haar wildfactor. Nu nemen we aan dat de gemuteerde factor recessief is. Voor het gemak zullen we de letter **a** als symbool gebruiken. De zwarte vogel kunnen we dan als volgt formuleren $\frac{a^+}{a}$. Op beide chromosomen van het paar is de wildfactor a^+ aanwezig.

Dit kunnen we zien aan het **+ teken**. Door het gebruik van de kleine letter zien we dat mutatie van a^+ recessief is. De witte mutant duiden we dan aan met $\frac{a}{a}$.

De paring van zwart x wit wordt dan $\frac{a^+}{a^+}$ zwart x $\frac{a}{a}$ wit = 100% $\frac{a^+}{a}$ zwart.

Het jonge dier krijgt van zijn zwarte ouder a^+ en van de witte a . Doordat a^+ dominant is over a is het jong zwart van kleur. Maar aan a in de formule zien we dat wit de verborgen kleur is. We hebben dus een fenotypisch zwarte vogel, haar genotype (erfelijke aanleg) is wit. We bezitten nu een zwarte split voor wit, zwart/wit. Split wil zeggen verervend voor een recessieve eigenschap.

Nu zullen we eens van de zwart/wit een schemaatje opzetten. Voor het gemak zal ik de gameten nummeren. Zwart/wit x zwart/wit

$$\frac{1 a^+}{2 a} \times \frac{3 a^+}{4 a} = 25\% \frac{1 a^+}{3 a^+} \text{ (zwart)} \quad 50\% \frac{2 a}{3 a^+} \frac{1 a^+}{4 a} \text{ (zwart/wit)} \quad 25\% \frac{2 a}{4 a} \text{ (wit)}$$

In de uitkomst zien we twee homozygoten, homozygoot wil zeggen fokzuiver. De gameetcombinatie 1-3 fokzuiver voor zwart, 2-4 fokzuiver voor wit. De combinaties 2-3 en 1-4 zijn zwart, bezit van a^+ . aan het bezit van a zien we dat zij split voor wit zijn. Deze jongen noemen we heterozygoot, dit wil zeggen niet fokzuiver, meervoudig-verervend. Uiterlijk kunnen we niet het bezit van de a factor zien. Proefparingen zullen dus deze veronderstelling moeten bewijzen of ontkennen. Het schematisch uitwerken van formules dient om de aanwezige mogelijkheden te kennen. Wij weten immers nooit welke gameten er gevormd worden, er zijn er met a^+ en a . En nu is het maar net welke gameet smelt samen met de gameet van de andere partner. Het schema laat zien dat we jongen krijgen met a^+ op beide chromosomen, er zijn ook met a en a^+ . Het kan dus heel goed mogelijk zijn dat er alleen $a a$, $a^+ a$ of $a^+ a^+$ vogels ons deel worden.

Laten we nu eens aannemen dat de witte mutant dominant is. We gebruiken dan als symbool een **Hoofdletter**. De wildvorm zwart is dan $\frac{A^+}{A^+}$, de witte mutant $\frac{A}{A}$.

Aan het **+ teken** herkennen we de wildfactor, het gebruik van de Hoofdletter vertelt ons dat de gemuteerde factor **A** dominant is over de wildfactor A^+ .

De paring zwart x wit wordt dan $\frac{A^+}{A^+} \times \frac{A}{A} = 100\% \frac{A^+}{A}$.

Doordat **A** dominant is over A^+ zal dit resulteren in een gehele witte nateelt, wit/zwart. Als we deze generatie onderling paren krijgen we het volgende te zien.

$$\frac{1 A^+}{2 A} \times \frac{3 A^+}{4 A} = 25\% \frac{1 A^+}{3 A^+} \text{ zwart, } 50\% \frac{2 A}{3 A^+} \frac{1 A^+}{4 A} \text{ wit/zwart, } 25\% \frac{2 A}{4 A} \text{ wit.}$$

We hebben weer, 1 homozygote zwarte bezit van A^+ op beide chromosomen (1-3) 1 homozygote witte bezit van tweemaal **A** (2-4) en 2 heterozygote witten, bezit van A^+ en **A** (2-3 en 1-4).

Zou de witte mutant intermediair vererven, dan wordt dit ook aangegeven met een Hoofdletter. Uit de paring wit x zwart verkrijgen we de tussenvorm, grijs.

In formule als volgt $\frac{A}{A} \times \frac{A^+}{A^+} = 100\% \frac{A}{A^+}$ grijs.

Uit de heterozygote grijzen fokken we zowel wit, zwart en grijs.

$$\frac{1 A}{2 A^+} \times \frac{3 A}{4 A^+} = 25\% \frac{1 A}{3 A} \text{ wit, } 50\% \frac{2 A^+}{3 A} \frac{1 A}{4 A^+} \text{ grijs, } 25\% \frac{2 A^+}{4 A^+} \text{ zwart.}$$

Alles wat ik tot nu toe besproken heb, heeft nog niets uitstaande met kanariekleuren. Door het voorafgaande te bestuderen kunt u zich het gebruik der symboliek eigen maken.

Nu kunnen we dan overgaan naar het erfelijke gedrag van de kleurkanarie. We zullen dan gaan zien, dat we hierbij kleine en Hoofdletters gebruiken om de factoren aan te duiden.

Goudagaatpastel

Ik heb al eens een keer geschreven dat de kweek van kleurkanaries aan mode onderhevig is, en met mode bedoel ik dan het algemeen kweken van een bepaalde kleur. Ik heb de indruk dat de laatste jaren de **goudagaten** en **goudisabellen** het slachtoffer van deze rage zijn. Hiernaast zijn dan kwekers die vinden dat ze moeten meedoen en toch een eigen inbreng hebben. Ze gaan dan deze prachtige vogels opsieren met de **pastel**-factor. Er is niets op tegen, maar je vraagt je wel af wat deze mensen precies beogen. Neem om te beginnen de **goudagaat**. Ik hoef, dacht ik, hier geen uitleg te gaan geven over deze vogel, hij is genoegzaam bekend. Wat gebeurt hier als hij gepastelliseerd wordt? Pastel „tast“ het donkere pigment aan. De kweker met zijn selectiemethode zal deze aantasting in de gewenste banen leiden. Bij een juiste kweek met als uitgangsgedachte een goede goudagaatpastel zal het resultaat wel zo zijn dat een wat ervaren kweker wel zal zien dat het inderdaad een goudagaatpastel is. Bij een wat mindere kwaliteit of iets mindere ervaring zal men in eerste instantie deze vogels uitschelden voor goudisabel. De periode dat ze als goudisabel (per ongeluk) gekeurd werden, is dacht ik wel voorbij, om de doodeenvoudige reden dat de keurmeesters voorzigtiger zijn geworden en de vogels even uitschelden en de bevedering opblazen, waarbij we dan direct een zwart dons waarnemen. Natuurlijk is hier iets mank; we hebben geen vogels om op te blazen maar vogels die uiterlijk hun fraaie kleuren laten zien zonder foefjes om zijn juiste burgerlijke stand te weten te komen. Natuurlijk ben ik het met die kwekers eens die het als een sport beschouwen om juist bij dergelijke kleine verschillen hun ware kennis te kunnen tonen. Het is ieder zijn goed recht om de sport op zijn manier te beleven en er zich in uit te leven. Voor mij is de hiervoor genoemde vogel geen succes, wat wel het geval is met een **goudisabelpastel**.

DE GOUDEN AGATEN EN ISABELLEN IN PASTEL

door: P. Roos

Foto's: W. D. H. Spijker

Uitgaande van een goudisabel, hetgeen ook weer een pracht van een verschijning is, moeten we dus bij de pastellen een vogel verlangen waarbij de bestreping in het rugdek volkomen verdwenen moet zijn. Met verdwijnen bedoelen we dan dat niet het hele pigment weg is, maar zover gepastelliseerd is dat het dezelfde tint heeft gekregen als de tussenliggende bruine phaeomelanine. U voelt wel aan dat er dan van bestreping geen sprake meer is. Ook mag er geen vlekkerigheid te zien zijn in pigmentuiting. Bedenk dat in die rugdekken geen bestreping te zien mag zijn, maar latent is zij wel aanwezig. Als u dus goudisabelpastelagaat kweekt, moet u uitgaan

Goudisabelpastel

van goudisabellen met een zo fijn mogelijk bestreppingspatroon en hier een pastelfactor in gaan kweken. Bij goede selectie zal hier de nateelt geen vlekkerig beeld te zien geven. De latente fijne bestreping zal hier zorg voor dragen. De vogels die een wazig pigment laten zien, zullen niet de topvogels zijn, evenmin als de te bruine. Ik heb mevr. Van Leeuwen, een zeer gewaardeerd keurmeesteres (die zijn er veel te weinig) eens horen zeggen, waarbij het ging over **goudbruin**: „Het pigment en de gele vetstofkleur moeten als het ware door elkaar heen geweven zijn.“ Ik vond dit een prachtige uitdrukking, en die is bij de **goudisabellen** in pastel ook zeer van toepassing.

Hierbij uitgaande van het geel, waar de lichtbruine isabelpastelkleur doorheen geweven is met een volkomen egaal patroon. Bij de goudbruine, om deze uitdrukking van mevr. Van Leeuwen nog even toe te lichten, uitgaan van bruin pigment, waardoorheen het geel geweven is. Een omgekeerde benadering dus. Terug op mijn uitgangspunt. De goudagaatpastel is dus minder geslaagd als t.t.-vogel, de goudisabelpastel verdient een ereplaatsje. Ik hoop dat het u duidelijk is geworden waarom ik dat vind; als u een andere mening bent toegedaan, zullen de lezers van dit blad en ik dit graag vernemen.

sel

Rotabator

de nieuwste Canadese doorzichtige broedmachine - met keerinrichting - voor 28 kwartel - 20 dwerg-

hoender of fazanten - 14 hoendereieren. Tevens kunstmoeder voor het opkweken. fl. 95.- franko - 40 w 220 V. met microthermostaat. Folder op aanvraag.

Amerik. elektr. broedmachientje voor 18 kwartel-eitjes of andere met handleiding.

fl. 30.-
franko remb.
Vele dankbetuigingen

Van Waardhuizen Leiderdorp - v. d. Valk Boumanweg 204 telefoon 01710-3 08 37

NIUW insektenvoer ^{geel} ^{groen}
honingvoer grof
briljant honing
universeelvoer populair
briljant droog
briljant vet • universeelvoer

Cédé VOGELVOEDERS

TILBURG, LANGESTRAAT 104, TEL. 013-423156

NIUW! **PARADISO - KOMECO ZELFBOW VOLIERES**

Geheel metalen zelfbouw kamervolières van genormaliseerde elementen. Steeds uit te breiden en onder te verdelen. Twee standaard-uitvoeringen met oneindig veel combinatiemogelijkheden. Het past altijd! Gegarandeerd!

PARADISO-KOMECO VOLIERE geen kool, maar een echte vogelwoning!

Roestvrij, morsvrij, en hygiënisch. Waterdichte schuiflade. Gemakkelijk toegankelijk, veilig af te sluiten. Geen zichtbelemmering!

Montage? Het werk van een ogenblik. Geen gereedschappen nodig!

Stuur de BON of schrijf een briefkaart aan:

Metaalwarenfabriek Hulskamp n.v.
KOMECO - DIVISION
POSTBUS 52 • ALKMAAR

Zend mij Uw rijk geïllustreerde prospectus met technische beschrijving en prijslijst van de **PARADISO-KOMECO ZELFBOW VOLIERES**

Naam: .....

Adres: .....

Plaats: .....

KEUR(IG) SEIZOEN

door W. A. Tolman

Foto's H. Lacey

(Overpeinzingen van een tropenkeurmeester)

Met het afsluiten van mijn keurseizoen 1973 bij de afdeling Bommel, realiseerde ik mij op de terugweg naar huis dat ik over het geheel genomen kon terugblikken op een keurig keurseizoen 1973.

Het is misschien de moeite waard om deze terugblik eens wat nader uit te werken en de goede en minder goede punten eens extra naar voren halen. Zo was het mijn ondervinding dat de inzenders steeds kritischer worden en steeds meer zorg gaan besteden aan hun t.t.-vogels. Meerdere malen mocht

ik met voldoening constateren dat de vogels netjes waren „opgemaakt” en dat er met deze vogels was „getraind”.

Bij de **grasparkieten** vond ik het opvallend dat de zgn. standaardparkieten steeds meer terrein winnen, ten koste van onze „Hollandse parkieten”, ook wel aangeduid met de kwalijke naam „kreukelaartjes”. De verspreiding van de zogenaamde Engelse parkieten is naar mijn mening thans zover doorgevoerd dat de grasparkieten op onze wedstrijden op een redelijke manier met de andere vogels om de punten kunnen wedijveren. De bepaling in veel t.t.-reglementen, dat grasparkieten 1 of 2 punten minder mogen behalen dan de rest om voor een prijs in aanmerking te komen, dient volgens mij te worden geschrapt. Voor de serieuze liefhebber is het momenteel zeer wel mogelijk om met betrekkelijk weinig middelen en moeite in het bezit te komen van goede grasparkieten.

Een andere standaardvogel die steeds meer vooruitgaat, is de **zebravink**. Ik kwam nog geen enkele maal zulke mooie zebra's tegen als juist tijdens dit keurseizoen. De vooruitgang van de zebra-vink wil ik in hoofdzaak toeschrijven aan de gunstige invloed van

de speciaalclub op dit gebied, de N.Z.C. Liefhebbers van zebra-vinken die in hun sport vooruit willen komen (en wie wil dat niet?) zou ik dan ook willen opwekken vooral lid te worden van genoemde speciaalclub. De voorwaarden voor het lidmaatschap vindt u op een der eerste bladzijden van „Onze Vogels”. De **Japanse meeuw** heeft nog een belangrijke achterstand ten opzichte van de zebra-vink. Voor deze soort kennen wij echter ook nog geen speciaalclub. In de volkleurserie en bij de witten kwam ik een enkele maal goede meeuwen tegen, maar de bonten en getekenden blijven voorlopig nog zorgenkindjes. Het gebeurde nog veel te vaak dat er van die kakelbonte meewutjes waren ingezonden. U kent ze wel, de zgn. „broedstoofjes” voor de Australische prachtvinken. Het heeft totaal geen zin om met dergelijke vogels te showen, want zij voldoen immers niet aan de standardeisen. Meestal worden ze gekeurd als slechte volkleuren (met ongewenste bonttekening) of als slechte bonten (met veel meer dan 50% pigment en een asymmetrische tekening). Om de Japanse meeuw uit het slop te halen, is het noodzakelijk dat de liefhebbers de standardeisen voor de meeuwen beter raadplegen!

Heb ik het mij verbeeld of is het juist dat de **Australische prachtvinken** enigszins op hun retour zijn? Volgens mij is de aanvoer van goulds, gordelgrasvinken, spitsstaarten enz. weleens groter geweest. Misschien was het ook wel verbeelding van mij dat het formaat van deze soorten meer en meer achteruitgaat.

De **Afrikaantjes** in soorten als bijv. blauwfazantjes, oranjeakakjes, goudbuikjes, vuurvinken, enz. lieten een vrij constant beeld zien.

Vruchten- en insekteneters zien wij nog veel te weinig tentoongesteld. Het zijn juist deze vogels die de show voor het grote publiek zo aantrekkelijk kunnen maken.

Hetzelfde geldt voor de duurdere soorten van de **Australische parkieten**. Wat kan één exemplaar van bijv. een stanley, pennant of barraband een show niet geweldig opfleuren! De hoge prijs van deze soorten zal de eigenaars nog vaak weerhouden van het tentoonstellen.

De **neophema's** waren wel goed vertegenwoordigd Nu er voor deze soorten alsook voor de **agapornider** standardeisen zijn vastgesteld, is kwaliteitsverbetering gewaarborgd.

Bij de **bastaarden** heb ik ook dit jaar weer heel mooie exemplaren mogen keuren, zowel in de klas sen met als zonder kanariebloed. Voor veel liefhebbers blijkt het nog een grote voldoening te zijn om vogels van soms geheel uiteenlopende soorten aan elkaar te kruisen. En de uitkomsten mochten er dik wijls zijn!

Over de **wildzang** valt helaas weinig te schrijven. Al ze in een enkel geval aan de show deelnamen, da was het meestal clandestien. En dit zal wel zo blijven, zolang we de waanzinnige bepaling in de Vc gelwet houden dat de kooivogels (merel, kneu, puter, vink, sijs, groenling en geelgors) wel mogen worden gehouden, maar niet mogen worden ter toongesteld. Alsof ze dan niet worden „gehouden” Ten aanzien van de **kwartels** en **duiven** zou ik nu willen opmerken dat we nog maar weinig goede is: belkwartels zien. Het aantal duivesoorten wor

steeds meer uitgebreid. Waren het enkele jaren geleden in hoofdzaak diamantduifjes, thans zien wij steeds vaker soorten als bijv. de Peru-, talpacoti-, staalvlek-, dolksteek- en Australische kuifduif.

Tenslotte nog enkele kritische opmerkingen. De heren t.t.-secretarissen blijken punt 5 op de achterzijde van de keurovereenkomst niet te kennen of niet „au serieux“ te nemen. Deze bepaling luidt: De afdelingen zijn verplicht de betreffende keurmeester(s) tijdig te berichten waar de keuring wordt gehouden, welke keurmeesters er keuren en hoeveel

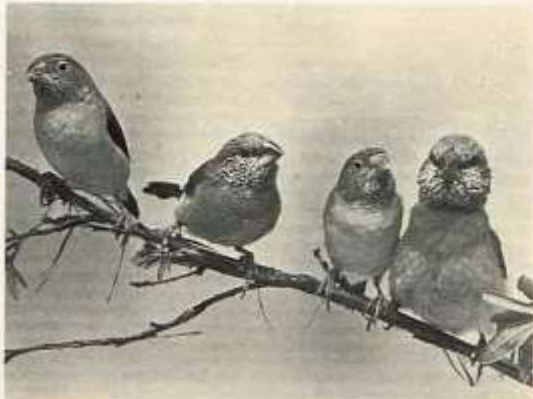
vogels er gekeurd dienen te worden.

Nalatigheid op dit gebied heeft tot gevolg dat men in een vreemde plaats vaak onnodig lang moet zoeken naar de ligging van de zaal. Ook komt het voor dat keurmeesters ieder afzonderlijk een betrekkelijk groot aantal kilometers met eigen auto afleggen, terwijl de rit gemakkelijk gecombineerd had kunnen worden. Enkele afdelingen hadden de herinneringsbrief keurig verzorgd, soms met plattgrond van de ligging der zaal.

Een ander verzuim van veel afdelingen vind ik, dat men in gebreke blijft de keurmeesters een **catalogus** na te zenden. Slechts vijf afdelingen waren zo attent mij een catalogus te doen toekomen.

Aan het eind van deze nabeschuiving moet mij nog van het hart dat er op het gebied van de **ringmaten** strengere voorschriften en betere controlemiddelen zullen moeten komen. Het kwam nogal eens voor dat vogels niet de voorgeschreven ringmaat droegen! Ook gebeurde het dat men zich wel had gehouden aan de maten op het bestelformulier, doch dat de ring desondanks kon worden afgeschoven!

U ziet dus dat er altijd nog wel wat te wensen overblijft. Niettemin blijf ik aan mijn keurseizoen 1973 de beste herinneringen bewaren. Ik ontmoette veel leuke mensen en veel leuke vogels. En wat wil men in onze hobby nog meer?

WIJ BIEDEN U VRIJBLUVEND AAN UIT BINNEN EN BUITENVOLIERES:

Napoleens, zilver- en loodbekjes	7,50 p.p.	Witkopnonnen en zwartkopnonnen	9,- p.p.
Vuurvinken, goudmussen en blauwkef.	9,- p.p.	Blauwgrize roodstaartjes	10,- p.p.
Goudbukjes en Coet Afr. bl. fazantjes	11,- p.p.	Grize en beige zebra-vinken	10,- p.p.
Geelbuikestrilde en Dominicanidas	13,- p.p.	Witte zebra-vinken	12,- p.p.
Muskaatvinken en Driekleurnonnen	9,- p.p.	Witte zebra-vinken	12,- p.p.
Hollandsfazantjes en Angola bl. fazantjes	15,- p.p.	Duicvinken	25,50 p.p.
Dubbels goudbukjes	14,- p.p.	Geslakt en koningswides	32,50 p.p.
Masker en zilvervleugel zebra-vinken	14,- p.p.	Groene lijpvinken	27,50 p.p.
Japanse meeuwtjes	9,- p.p.	Zilveroornachtgalen	50,- p.p.
Geelchouder en geslurfwides	20,- p.p.	Grenadienwevers	35,- p.p.
Jap. nachtegaal mannen	27,50 p.p.	Roodbekwevers	16,- p.p.
Jap. nachtegaal poppen	15,- p.p.	Grote brittenvogels	35,- p.p.
Blauwvleugelsnachtgalen	40,- p.p.	Witte rijstvogels	45,- p.p.
Zambiewevers	22,50 p.p.	Safravinken groot	20,- p.p.
Brillenvogels	25,- p.p.	Mex. nonpareils	35,- p.p.
Risotvogels	12,- p.p.	Angola roodbekwevers	12,- p.p.
Safravinken klein	20,- p.p.	Himalaya'sojies	22,50 p.p.
Indigovinken en lazulivinken	20,- p.p.	Indische nonpareils	30,- p.p.
Mex. karnijters en Blauwe bisschoppen	25,- p.p.	Roodoor en witoorbulbul	22,50 p.p.
Rode en roodkuifkardinale	22,- p.p.	Katebulbul en oevermynah	20,- p.p.
Rode kroonvinken en Soli, kardinalen	30,- p.p.	Witkeulgeelen	50,- p.p.
Shamlijsters en driekleurplaspapeu	65,- p.p.	Goudvoorhoofdvladvogels	50,- p.p.
Pagoda en grijskopmetels	20,- p.p.	Blauwvleugelvladvogels	50,- p.p.
Purper glansmetels en Hartenmynah	35,- p.p.	Grote groenbladvogels	70,- p.p.
Jalameris	35,- p.p.	Rodastendduifjes	35,- p.p.
Purperkoppalen	100,- p.p.	Zwartmaskerduifjes	22,50 p.p.
Palmtengaras	40,- p.p.	Geslakt Peruduijes	45,- p.p.
Fairybluebirds	125,- p.p.	Senegal en staalvleedduiven	30,- p.p.
Grijskastduifjes	10,- p.p.	Mex. goudrinken	22,50 p.p.
Zebra-duifjes	40,- p.p.	Rager en witte Jap. kwartels	25,- p.p.
Groenivleugelduiven	65,- p.p.	Japanse kwartels	17,50 p.p.
Witborstralen	50,- p.p.	Californische kuifkwartels	50,- p.p.
Chin. kwartels	12,50 p.p.	Groene kardinalen	35,- p.p.
Francoline en rodeboskwartels	25,- p.p.	Valparkieten	35,- p.p.
Zilver Chin. kwartels	30,- p.p.	Mulsparkieten	45,- p.p.
Grasparkieten	10,- p.p.	Alexandersparkieten	150,- p.p.
Regenboogparkieten	25,- p.p.	Goudvoorhoofdsparkieten	65,- p.p.
Deensbent, Albino en lutino parkieten	15,- p.p.	Edel en pruimkopparkieten	70,- p.p.
Agapornis personata parkieten	60,- p.p.	Nandaya en tarantparkieten	60,- p.p.
Agapornis Fisheri parkieten	55,- p.p.	Oranjevleugelark. en tortelboertjes	60,- p.p.
Agapornis Rosecolles	45,- p.p.	Halbandparkieten	35,- p.p.
Roseborstbaard en bruinooyparkieten	70,- p.p.	Geelvoorhoofdpaapagaalen vanaf	175,- p.p.
Bandvinken en Ekaterines	5,- p.p.	Kanarievleugelparkieten	55,- p.p.
Oranjekakjes, staalvinken, lijpvinken	9,- p.p.	Dusky lories	350,- p.p.
Mozambique sijes en edelzangers	12,- p.p.	Grijze roodstaartpaapagaalen vanaf	200,- p.p.
Geelstaatselzangers, Dubb. mozamb.	15,- p.p.		

Tevens bieden wij u aan een grote collectie Tropische vissen, planten en aquariumbenodigdheden. Breng vrijblijvend een bezoek aan onze magazijnen.

Condities: niet franco, Retourb. Min. orders / 20,-, verpakking / 2,- per kistje. Onze magazijnen zijn dagelijks geopend tot 6 uur. Zondags 1/m 25 augustus tot 15.30 uur. In onderstaande plaatsen zijn wij met een grote collectie vogels voor verkoop.

Waarvoor: Hotel de Jonge Prins, Marktstraat 2, van 9.30 uur tot 13 uur. 16 maart, 6 april, 27 april en 29 mei.

Soykennis: Verenigingsgebouw het Contact, Vredeshofstraat 14, van 9.30 uur tot 13 uur. 30 maart, 20 april, 11 mei en 1 juni.

Schaapen, Domboskuis, Molenaarstraat 12, van 10 uur tot 13 uur. 23 maart, 13 april, 4 mei en 18 mei.

„WIRIKA“, Elschotweg 15, Schijndel. Telefoon 04104-2265.

Tropische vogels Tropische vissen Aquariumplanten

NOGMAALS DE

KWARTELKWEEK

door: A. Bruinooge

Naar aanleiding van mijn stukje „Mijn teleurstelling bij de dwergkwartelweek" in „Onze Vogels" nr. 11, wil ik in de eerste plaats allen danken die mij op zo'n prettige wijze goede raad hebben gezonden. Ik had allen natuurlijk liever persoonlijk hiervoor bedankt, doch dat is door de overstelpende hoeveelheid onmogelijk.

In de tweede plaats wil ik hierbij, mede op verzoek van de redactie van „Onze Vogels", een samenvatting geven van de wenken die ik mocht ontvangen, zodat ook anderen er lering uit kunnen trekken. Doch u moet daarbij wel bedenken dat het geen deskundige leidraad kan zijn, omdat blijkt dat wat bij de een goede resultaten oplevert, bij een ander mislukt omdat, zoals de heer Fikkert opmerkt, de natuur nu eenmaal grillig is.

De meeste schrijvers zullen hierin wat terugvinden uit hun brieven.

Nu ter zake: Hoe wilt u kweken?

1. met behulp van de ouders.
2. met broedmachine en kunstmoeder.

ad 1. Wilt u het broeden aan de ouders overlaten, zorg dan voor een rustige, beschutte plaats in de voliëre, met rietpollen, takken of schuine dakpannen. Een haan met meerdere hennetjes is niet bevorderlijk voor de broedlust. Een haan met één hennetje heeft soms tot resultaat dat het haantje ook mee gaat broeden.

Anderen zeggen weer dat men het haantje moet weghalen tegen het uitkomen van de eieren omdat het anders de kuikens doodpikt.

Uit andere brieven blijkt weer dat, als men dat haantje weghaalt, het hennetje onrustig wordt en het broedsei verlaat.

Om dat te voorkomen, zou men het haantje onder een kooi van gaas kunnen plaatsen tot het gewend is geraakt aan de kuikens.

Persoonlijk is mij gebleken dat, nadat ik een hennetje met kuikens apart had gezet, de verzorging uitstekend verliep. Toen het hennetje na ± 14 dagen om het haantje begon te roepen, had dit voor mij een teken moeten zijn om het weer bij het haantje in de voliëre te doen, want enige dagen later had het de kuikens doodgepikt.

Anderen hebben weer goede resultaten geboekt

door haantje en hennetje samen de verzorging te laten verrichten.

Een ander schrijft mij dat bij hem uit een toom, haantje + 2 hennetjes, het nest werd uitbroed door 1 hennetje, terwijl, een week na het uitkomen, de gehele verzorging werd overgenomen door het andere hennetje. Natuurlijk verdienen natuurbroed en opvoeding de voorkeur boven menselijk ingrijpen.

ad 2. Met de broedmachine en kunstmoeder.

Houdt u bij het gebruik van de broedmachine nauwkeurig aan de daarbij gevoegde richtlijnen.

Ideale opstelling voor de broedmachine is in een vertrek met constante temperatuur van 65 tot 70 graden Fahrenheit.

(Indien de broedmachine is voorzien van een eigen thermostaat, is dat natuurlijk niet zo belangrijk.)

Een goede broedtemperatuur in de broeder wordt bereikt met 97-102 graden F., gemeten ter hoogte van de eieren.

Een iets lagere temperatuur gedurende korte tijd is niet nadelig voor de kiem in het ei.

Een te hoge temperatuur is echter nadelig. Bij een temperatuur hoger dan 102-103 graden F. sterft de kiem meestal.

Is het apparaat in werking gesteld en op de vereiste temperatuur gebracht, dan de eitjes erin leggen. Vooral schone, ongewassen eieren, die niet ouder zijn dan 10 dagen.

In de broedmachine de eieren 4 à 5 maal per dag keren.

Tegen het uitkomen van de eieren deze met wat lauw water besproeien. Reeds bebroede eieren uit een verlaten nest kunt u per broedmachine uitbroeden, mits u er natuurlijk op tijd bij bent.

Na 10 dagen luchten, en wel 1 minuut voor elke dag dat ze in de broedmachine liggen.

Nadat het eerste ei is aangepikt of nadat u piepen in een der eieren hoort, niet meer openen voordat de eieren zijn uitgekomen. U moet er natuurlijk wel voor zorgen dat de eieren niet te sterk afkoelen tijdens het luchten.

Het bewaren van de eieren tot u er voldoende heeft om met broeden aan te vangen, kunt u het beste doen in een bakje met een laagje zand en elke dag de eieren keren. Denk erom, niet langer dan 10 dagen. Heeft u in de broedmachine een thermostaat

dan kunt u na 9 dagen de temperatuur iets verlagen, omdat de vrucht in het ei dan ook enige warmte gaat afgeven.

Heeft u er een hydrometer bij, zorg dan dat de luchtvochtigheid 50-60 graden is.

Te hoge vochtigheid leidt bijv. tot het niet inzuigen van de dooierzak, en te lage vochtigheid leidt tot het indrogen van het ei.

Twee dagen voor het uitkomen (de 15de dag) de vochtigheid wat opvoeren tot 75-80 graden, om het uitkomen te vergemakkelijken.

Als alles goed is gegaan, is aan het einde van de 17de dag het eerste ei aangepikt en aan het einde van de 19de dag dient het laatste kuiken eruit te zijn.

Duurt het langer, dan kunnen hiervan 2 oorzaken zijn:

- a. broedtemperatuur te laag.
- b. luchtvochtigheid foutief.

Behandeling van de kuikens

Nadat de kuikens droog zijn, kunt u ze uit de broedmachine verwijderen en overbrengen in een niet te grote vitrine met ongeveer de gelijke temperatuur als in de broedmachine.

Op de vloer enige kranten, oude lap, dweil, jute of stuk vaste vloerbedekking met de jute kant boven. Een bakje met een laagje water en niet te geringe oppervlakte met daarin wat gewassen kiezel, om verdrinken te voorkomen.

In geen geval zand op de bodem, aangezien de kuikens hiervan te veel oppikken en ten gevolge van darmstoornissen overlijden.

De lamp moet zodanig worden opgehangen dat de kuikens eventueel een koelere plaats kunnen opzoeken.

De temperatuur zodanig terugbrengen, bijv. door oprekken van de lamp, of het meer toelaten van buitentemperatuur, dat na ± 4 weken de natuurlijke buitentemperatuur is bereikt.

De heer H. W. M. Taps zegt hierover: „Als de kuikens uit de broedmachine komen bij een temperatuur van ± 38 gr.C. en ineens in een vitrine worden gebracht die ± 10 gr.C. koeler is, dan is dit een te grote overgang, en ze zullen dan ook dik gaan zitten, niet eten en niet drinken en na een dag of wat sterven. Is de temperatuur juist, dan zullen ze direct kwiek gaan rondlopen, gaan eten en drinken.“
verschillende schrijvers hadden een wat andere mening.

De vochtigheidsgraad behoeft niet te worden opgevoerd, mits het drinkbakje voldoende oppervlakte heeft voor verdamping.

Te hoog vochtgehalte in de lucht geeft ademhalingsmoeilijkheden.

De heer Wera Louis heeft hierover een andere mening en schrijft dat, als de temperatuur boven de 24 gr.C. is en de lucht niet vochtig genoeg, de kuikens uitdrogen.

Spredipoten bij het uitkomen wijst op een vitaminegebrek bij de ouders, doch kan ook ontstaan na enige dagen verblijf op te gladde ondergrond.

Ook kan men in de vitrine wat nestmateriaal leggen, bijv. kortgeknipt gras of een dunne graszode.

De voeding

Hierover waren ook nogal wat afwijkende meningen, alle met goede resultaten. Ik zal dan ook trachten hieruit een zo goed mogelijke samenvatting te geven, met weglating der merken.

1ste week: De eerste dagen op de vloer, niet in bakjes, wat beschuitkruim, eierkruim en gezeefd kuiken- of kwartelofokvoer. Daarna aanvullen met 1 deel kanariezaad, 1 deel tropisch zaad, $\frac{1}{2}$ deel universeelvoer, gemalen in een koffiemolen. Daarbij fijngeknipte vogelmuur en brandnetelblaren.

2de week: Zaad langzaam groter en grover, aanvullen met uitgewreven trossierst, miereëieren en stukgeknipte meelwormen en in melk gedrenkt en uitgeknepen bruin brood. Enige theelepels grit.

3de week: Wat zand op de bodem strooien. Een dunne graszode is echter beter.

Na 4 weken kunnen ze in de buitenvolière worden overgebracht, mits het temperatuurverschil niet te groot is en de kuikens goed in de veren zitten.

Schijnbaar dode kuikens terugleggen in de broedmachine. In vele gevallen kunnen ze daardoor worden gered.

Voor de verwarming van de vitrine is het beter twee lampen te gebruiken dan één, omdat bij het uitvallen van een lamp de andere nog voldoende hitte zal produceren om ongelukken te voorkomen.

Ik hoop dat vele adspirant-kwekers met het bovenstaande hun voordeel kunnen doen. Ik ga het in elk geval weer proberen.

Bird specialist

Vrijblijvend kunnen wij u aanbieden alle soorten kanaries, Australische prachtvinken, Afrikaanse vinken, Zuidamerikaanse vinken, alle soorten parkietachtigen, diverse soorten toucans, siereendjes, kwartels, flamingo's, zwanen, papegaaien, ara's, enz. enz. Steeds duizenden vogels in voorraad.

Wij vragen te koop: alle soorten sier- en watervogels.

BLANKESTIJN'S VOGELHANDEL

Dahliastraat 39 - Veenendaal - Telefoon 08385 - 12367

BONDSKAMPIOEN 1974

EEN SCHITTERENDE JUBILEUMSHOW

In velerlei opzichten kan deze Bondskampioen als de best geslaagde tentoonstelling worden beschouwd welke ooit door de bond is georganiseerd. Daaraan heeft zeer zeker de vernieuwde entourage van de Rivierhal van Diergaarde Blijdorp bijgedragen.

Een groot aantal reuze palmen, veel planten en een bijzonder aardige waterpartij onderbraken de stellingen met vogels waardoor een speelse en vooral natuurlijke indruk werd verkregen.

Op het podium was, naast de zangkanaries welke daar een rustig plaatsje hadden gekregen, een schuur gebouwd welke als broedruimte, compleet met broedkooien, een vluchtje etc., was ingericht. Met de daartegen opgestelde buiten-volière werd een wezenlijke indruk gegeven op welke manier men de liefhebberij kan beoefenen; een goed stukje voorlichting.

Vele honderden hebben de expositie bezocht. Ze kwamen niet alleen uit alle delen van het land maar we troffen er ook Engelse, Duitse, Franse, Belgische en Deense vogelliefhebbers. Toch wel een bewijs dat deze jaarlijks terugkerende show in Diergaarde Blijdorp voor erg veel vogelliefhebbers een belangrijk ontmoetingspunt is geworden. De verkoopklasse bleek alweer een enorme trekpleister te zijn. Ruim duizend vogels waren daarvoor ingeschreven waarvan het grootste deel van eigenaar verwisselde. De omzet was ruim vijftienduizend gulden. En wat de wedstrijdvogels betrof, het was een prachtige kollektie. Bij de kleurkanaries troffen we tientallen kleurkombinaties waaronder verschillende nieuwe creaties. Bij de bastaarden waren werkelijk schitterende exemplaren terwijl ook de postuurkanaries, parkieten, tropische en andere vogels en vooral de zebra-vinken goed waren vertegenwoordigd. Met name de laatste groep was kwalitatief sterk verbeterd wat beslist toegeschreven moet worden aan het goede werk dat onze speciaalclub, de Nederlandse Zebra-vinkenclub, verricht.

Onze jongste en in fedental kleinste speciaalclub, die van de vruchten- en insektenetende vogels, stal ongetwijfeld de show. Niet minder dan 180 vruchten- en insektenetende vogels bestaande uit ruim 70 soorten waarvan de tangara's

de grootste groep vormden, waren ingezonden. Een dergelijke kollektie zal men elders beslist niet vinden. Het was daarom niet zo verwonderlijk dat de bondsvoorzitter in zijn openingswoord de medewerking van beide speciaalclubs noemde en aan de voorzitter van de speciaalclub vruchten- en insektenetende vogels, de heer E. M. Wessels, welke met zijn Blauwkoptangara kampioen was geworden, de door Hare Majesteit de Koningin beschikbaar gestelde zilveren medaille overhandigde. Een betere erkenning en waardering voor het vele en goede werk is nauwelijks denkbaar.

De bondsvoorzitter deelde ook mede dat het VEERTIG-DUIZENDSTE lid was ingeschreven. 1973 werd afgesloten met niet minder dan 40.642 leden.

Jammer was het dat door een technische onvolkomenheid in de geluidsinstallatie deze bekendmaking nauwelijks tot de aanwezigen doordrong. Dit ging beter toen de bonds-

Een gedeelte van de inzending grasparkieten

De veertigduizendste ontvangt de gelukwensen van de bondsvoorzitter en een gouden polshorloge.

Van links naar rechts: Voorzitter afdeling Emmen 2, mevrouw Plas, bondsvoorzitter A. L. van Liempd, het veertigduizendste lid de heer C. Plas uit Emmen en de heer A. I. Smit, voorzitter van distrikt Drente.

voorzitter deze mededeling bij de officiële prijsuitreiking
erhaalde. Een daverend applaus overstemde toen voor enige
genblikken het geluid van de 3500 vogels.

lij was er ook, de veertigduizendste, in de persoon van de
eer C. Plas, die samen met zijn echtgenote en het dagelijks
estuur van de afdeling Emmen 2 naar Rotterdam waren
ekomen. Voorzitter van Liempd overhandigde hem een
ouden horloge en aan de voorzitter van de afdeling Emmen
mocht hij daarna de premie van / 250,- uitreiken. Het was

een geweldig hoogtepunt tijdens deze schitterende jubileum-
show.

Voordat we u nu de namen van de kampioenen geven,
willen we toch eerst en vooral al de medewerkers, de
keurmeesters, direktie en personeel van Diergaarde Blijdorp
en al de anderen die op een of andere wijze zich voor dit
evenement hebben ingezet van harte danken.

Zij hebben zich weer tot het ultieme ingespannen om de
Bondskampioen 1974 zogoed als vlekkeloos te laten ver-
lopen; het was weer erg fijn.

DE KAMPIOENEN

urzers stam: C. Roozen, enkelingen J. Gaedtke.

aterslagers stam: H. van Wijk, enkelingen C. Bravenboer.

eurkanaries pigment zonder rood stam: F. van Kessel, enkelingen H. A. J. Broos; pigment met rood stam en enkelingen

smede overjarige eigen kweek: P. Morel; vetstof zonder rood stam: J. H. Nieland; enkelingen: J. v. d. Werf; vetstof

st rood stam: H. J. Broeders; enkelingen: P. A. C. Jansen; satinet, ino's etc.: P. J. van Went.

irm- en Postuurkanaries stam: M. van Geel, enkelingen C. A. F. Veersma.

ldzang: J. van Kempen.

staarden met kanariebloed stam: C. Konings, enkelingen R. Lameir.

staarden zonder kan. bloed stam: J. v. d. Heijden, enkelingen H. W. Tops.

asparakiets: M. Westrate.

aporniden: J. de Nijs.

bravinken stam: H. Kehl, enkelingen alsmede OEK A. Wijgerde.

panse Meeuwen stam: P. Rook, enkelingen C. J. Stegehuis.

ipische vogels zaadeters: EK stam: W. van Vugt, enkelingen EK J. C. M. van Loon en OK D. J. v. d. Molen.

ipische vogels vruchten- en insekteneters: E. M. Wessels en L. M. A. van Santen met EK.

ote Parkieten stam: A. W. P. v. d. Helm, enkelingen C. Embregts.

ipische Duiven: T. de Graaf.

artels stam en enkelingen: Fr. J. Verdult.

LEN ONZE HARTELIJKE GELUKWENSEN

Wij hebben regelmatig in voorraad

DUIZENDEN TROPISCHE VOGELS

o.a. Bullbuls, Drongo's, Pitta's, Baard-
vogels, Saffraanvinken, Toekans, Toe-
kanettes, Spreeuwen, Tangara's, Ra-
len, Dayalijsters, Damalijsters, Blad-
vogels, Schamaliesters, Irenebullbuls,
Wielewalen, Ind. scharrelaars, Gaaien,
Wida's, Duijjes, Kwartels, Ara's, Pape-
gaaien; tevens Wolapen, Marmosetjes,
Neusbeertjes.

HARLINGER VOGELHUIS

Heiligeweg 17 - Harlingen - Tel. (05178) 3675,
b.g.g. 5134

Wederverkopers vraagt prijslijst!

Wilt u volop gezonde jongen kweken?

Geef de oudervogels dan dagelijks

OPFOKVOER „K.O.”

Licht verteerbaar

Volledig gevitamineerd

Bevat alle bouwstoffen

Ook verkrijgbaar in een samenstel-
ling MET ZUIVER PLANTAARDIG
CAROTEEN voor alle roodfactorige
vogels.

Verkrijgbaar bij Uw speciaalzaak.

Vraagt gratis monster en folder bij:

Fa. JAN D. KAPPELLE & ZN.

DEVENTER - POSTBUS 2 - TEL. 05700-139 27

DE

CEL

1

door: Jan K.

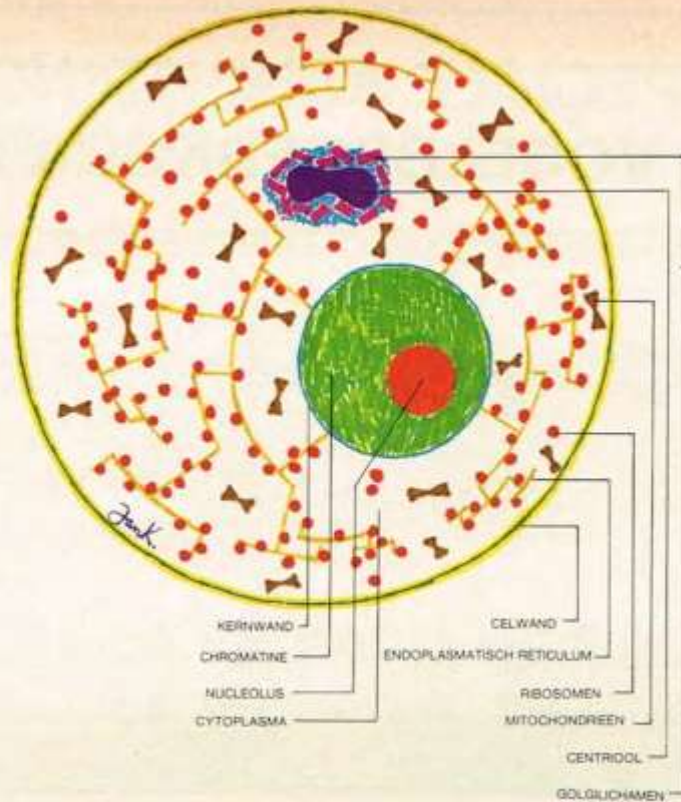
Een serie artikelen kan op twee manieren gestart worden, nl. gewoon en ongewoon. Ik heb doelbewust de ongewone start gekozen. Het is ongewoon om een serie te starten met het vermelden van het feit dat de schrijver niet overtuigd is van het nut van deze serie. Ik ben er bijna zeker van dat een groot aantal lezers de behandelende stof moeilijk zal vinden, weer anderen zullen het als niet ter zake doende naast zich neerleggen. Enerzijds wordt het belang van de cel schromelijk onderschat, anderzijds vindt men de gebruikte termen veel te moeilijk en nietszeggend. Misschien kan een amateur het onbegrip en de onderschatting enigszins verminderen door u bij de hand te nemen en in gewoon Nederlands u proberen wegwijs te maken in het wondere rijk van de cel. Nogmaals, ik kan het proberen! Er valt over cel en de opbouw van de cel door mij niets nieuws te vertellen, briljante geleerden hebben daar al tientallen jaren aan gewerkt, doch desondanks zijn nog niet alle geheimen onthuld. Dank zij de elektronenmicroscoop zijn er enorme vorderingen gemaakt bij het celonderzoek; een 30.000-voudige vergroting werkt verhelderend, en in bepaalde gevallen was de vergroting niets minder dan een openbaring. Sommige vaststaande begrippen werden volkomen ontluisterd en werden door betere informatie vervangen.

Op het gebied van de verervingswetenschap is er enorme vooruitgang geboekt voor wat de chromosale en extra-chromosale vererving betreft, een pluspunt voor mensen die zich bezighouden met het kweken van vogels! Een ware regen van Nobelprijzen is gevallen op de wetenschapsmensen die in de jaren na de oorlog de DNA/RNA-code ontwikkelden EN bewezen. Deze code is voor de wetmatigheid van de vererving van onschatbaar belang. Ook andere kanten van het leven der dieren worden diepgaand onderzocht, nog maar kort geleden werd aan de Engels/Nederlandse professor Tinbergen een Nobelprijs toegekend voor zijn onderzoekingen en de daaruit voortgekomen conclusies ten aanzien van het gedragspatroon van dieren. Ga d'r maar aan staan!

Terug naar het onderwerp, de cel. Het gebruik van het woord cel is al oud, in 1663 ontdekte de Engelman Robert Hooke deze zelfstandige organismen en noemde ze cellen. In feite een afkorting van het Latijnse cellula, hetgeen kamertje betekent. Dit is erg goed gevonden, elke cel is eigenlijk een kamer-

tje; het aantal kamertjes bepaalt de grootte van het huis. Een volwassen mens bezit ongeveer zestig biljoen (60.000.000.000.000) cellen. Er zijn ook levende wezens die precies één cel groot zijn; deze eencelligen leven volkomen zelfstandig, net zo zelfstandig als de mens met zijn zestig biljoen cellen. Ze zijn in staat om voedsel op te nemen, te verwerken en weer af te scheiden wat ervan overgebleven is sommige bezitten gezichtsvermogen en het vermogen om zich te verplaatsen is aanwezig. Om deze redenen is het celonderzoek begonnen met het diepgaand onderzoek van deze eencelligen, in een late stadium werd het onderzoek uitgebreid en ging men over tot de meer gecompliceerde levensvormen. De grootte van een cel varieert van 0,0001 mm tot centimeters groot; de dooier in een struisvogelei is een cel die ongeveer zo groot is als een sinaasappel. Over de levensduur van een cel is weinig zinnigs te zeggen, in dit verband moet u zich realiseren dat in het menselijk lichaam IEDERE SECONDE ongeveer 50.000.000 cellen afsterven en dat zich ongeveer evenveel nieuwe cellen vormen in diezelfde seconde! Gelukkig is het vermenigvuldigingsvermogen van de cel vrijwel onuitputtelijk, van nog groter belang is het feit dat een cel zich miljoenen malen volkomen gelijk reproduceert; als bij de reproductie een afwijking ontstaat, leidt dat tot een mutatie. Een mutatie kan leiden tot een uiterlijke verandering maar ook tot een ziekte, zoals bijvoorbeeld sikkelcelanemie en kanker. Alleen al vanwege beide genoemde ziekten wordt het celonderzoek op steeds grotere schaal voortgezet, teneinde de bestrijding van deze ziekten te vervolmaken. De mutaties die ons als vogelkwekers interesseren, zijn de mutaties die het uiterlijk kleurend van een vogel veranderen. Er zijn de laatste jaren veel van deze mutaties opgetreden en reeds erfelijk vastgelegd. Hierbij bleek een derde cel zich ook als zodanig te reproducere hetgeen het vasthouden van de mutatie mogelijk maakte. Al deze wijzigingen zijn ontstaan in een cel uit de honderdduizenden aanwezige cellen! Maar dit is het belang van „de cel” duidelijk? De gekleurde doorsnee van een cel die u hierbij aantreft toont de verschillende organen die zich in de cel bevinden. Ik heb het voornemen om al deze organismen in de volgende afleveringen te behandelen, teneinde hopenlijk het inzicht in deze materie te vergroten en het belang van de cel te onderstrepen. Tot volgende maand!

KORTE BERICHTEN

WE ZIJN ER . . . . .

De VEERTIGDUIZENDSTE is er. In het verslag van de Bondskampioen 1974 heeft u dat ongetwijfeld al gelezen. De heer C. Plas uit Emmen, Dinspellaan 12, was de gelukkige en zijn afdeling, Emmen 2, heeft de premie van f 250,- in de wacht weten te slepen. Het jaar 1973 sloten we af met **40.642** leden, een geweldig resultaat. Toch wil dat niet zeggen dat we er nu zijn, integendeel. Veel, zeer veel vogel- en dierliefhebbers zijn nog niet georganiseerd, weten nog niet wat voor nut het heeft om lid van een vereniging te zijn. We gaan dan ook gewoon voor, op naar de **45000**. Het is zeker een haalbare kaart. Bedenk daarbij dat het vooral uw eigen vereniging is die bij elke ledenwinst voordeel kan hebben. Hoe meer leden, hoe meer er gedaan kan worden. En met al die sterke verenigingen samen kan ook de bond, Uw N.B.v.V., nog méér doen.

AFDELINGEN

Als nieuwe afdeling mogen we dit maal Dieren 2 aan harte welkom heten. Wij hopen dat de ruim 50 leden zich spoedig bij ons thuis zullen voelen en wij wensen ze allen erg veel succes. Opgeheven zijn de afdelingen Nieuw Weerdinge, Tilburg 8, Klarenbeek en Brouwershaven. De laatste afdeling is gefuseerd met Zierikzee.

CHRIKRAADPERIKELEN

In het decembernummer 1973, op pagina 606 afgebeelde schrikdraadinstallatie MOET U BESLIST NIET AANLEGGEN. Deskundigen hebben ons uiteengelegd dat deze installatie niet veilig is. Bovendien is het verboden een dergelijke installatie zonder de

nodige vergunningen in gebruik te nemen. Wij adviseren u dan ook geen schrikdraadtoestanden op, aan, of om uw volière aan te leggen.

KEURMEESTERS

Te Rotterdam is op 9 januari 1974 geslaagd voor het examen keurmeester Harzers de heer J. Kroon, Hellingstraat 11 te Muiden. Van harte gefeliciteerd.

Keurmeester kleurkanaries: A. J. Daanen, Dukaten-dreef 18 te Cuijk is telefonisch bereikbaar onder nr. 08850-3698. N. G. Tijsmans onder nummer 020-446033. H. van Barneveld is voor het komende seizoen volgeboekt.

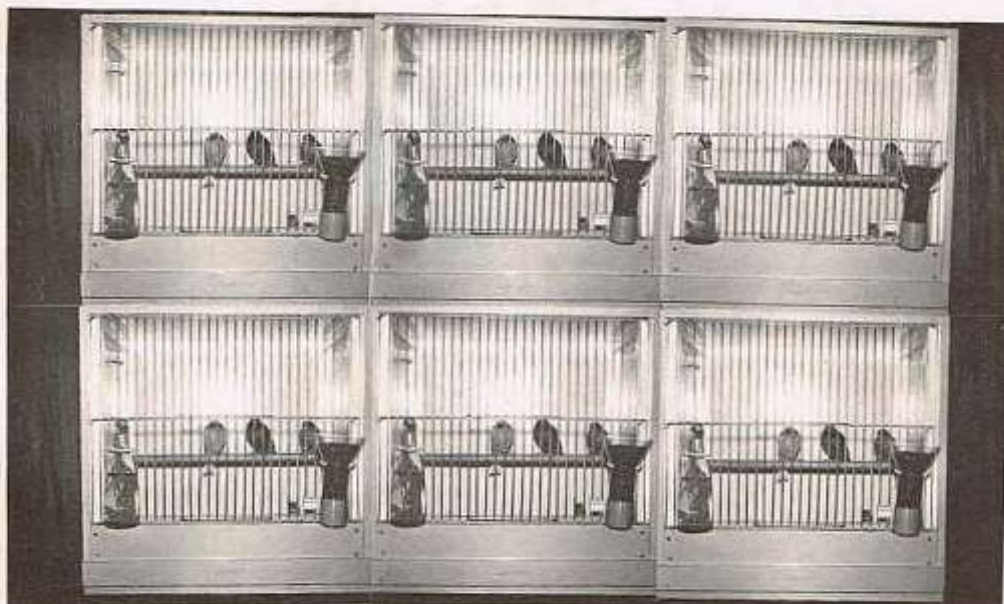
J. P. Derks uit Nijmegen is op eigen verzoek van de keurmeesterslijst afgevoerd evenals de heren S. Haverkamp en H. Wieringa, keurmeesters Waterslagers. Mevr. Kersten-Jansen, Ruijsstr. 31, Bussum is weer beschikbaar voor keuringen Waterslagers.

OVERLEDEN

C. Beentjes, IJmuiden; Th. Krijnen; A. Terlouw, Gouderak; H. J. Vervoort, Bergen L.; H. Eekman, Spaubeek; J. Kersten, Neerbosch-Oost; A. Jansen, Zevenbergschehoek; A. Beckers, Leeuwen-Roermond; J. Bloemberg, Helmond; G. van Gemert, Glanerbrug; C. Bravenboer, Rockanje; J. Agema, Sittard; Th. van Kraaij, Helmond; A. Heijmans, Son; A. Dingen, Veldhoven; L. Beld, Vollenhoven; H. J. v. d. Valk, Spijkenisse; D. Sturk, Heemskerk; P. Sturk, Den Heider; L. A. de Loo, Geleen; G. H. van Eldik, Apeldoorn; A. J. Hurkmans, Den Bosch; H. Schreurs, Velden; A. A. Indri, Nuland; E. Suichies, Rolde; J. H. Bloemberg, Helmond; H. Freij, Smilde; J. J. Rijk, Hoogerheide; J. Jansen, Heteren; M. v. Best, Kaatsheuvel. Dat zij rusten in vrede.

SPECIALE AANBIEDING IN VOGELBROEDKOOIEN

Broedhokken leverbaar in de volgende maten:

- 1 delig 40 hoog, 40 breed, 30 diep van 35,- voor 17,50
- 2 delig 40 hoog, 80 breed, 30 diep van 64,- voor 32,-
- 3 delig 120 hoog, 40 breed, 30 diep van 95,- voor 49,-
- 4 delig 80 hoog, 80 breed, 30 diep van 110,- voor 59,-
- 6 delig 80 hoog, 120 breed, 30 diep van 150,- voor 87,50

eventueel ook in afwijkende maten te leveren!

Alle hokken gemaakt van 1e kwaliteit spaanplaat met hardboard achterwand, met schuiflade en chroomstaal voorfront, in bouwpakket. Levering onder rembours + 7,50 porto per totale bestelling. H.H. WINKELIERS VOOR U SPECIALE KORTING!

KWEEKSTATION BUITENHUIS - DUIVENSPORTARTIKELEN
EPERWEG 50 - 'T HARDE - TELEFOON 05255-14 95

1e klas Engelse import Postuurkanaries

o.a. Glosters, Borders, Norwicks,
Yorkshires, Lizards, Fife Fancy, Friseés.
Tevens kleurkanaries, parkieten,
tropische vogels.

's Zaterdags gehele dag, andere
dagen volgens afspraak. Niet op
zondag. Verzending rembours.
Brieven met betaald antwoord.

DE VOGELSPECIALIST, Import-Export
Panweg 66 - Zeist - Tel. (3404) 18276

HEEFT U ONZE KWEEKKAARTEN AL?

Onmisbaar bij een
doelbewuste
kweek.

25 kaarten voor f 4,—

Bestellingen uitsluitend op
giro 1148324
N.B.v.V. Bergen op Zoom

Vogelhandel REIN v. d. VEEN, Goor

GROTESTRAAT 69
TEL. (05470) 2623

Valkparkiet	35,— p.p.	Bandvinkjes	6,— p.p.	Jap. nachtegaleen pop	12,50 p.st.
Grasparkiet	10,— p.p.	Zilverbekjes	5,50 p.p.	Rode kroonvinken	35,— p.p.
Albinoparkiet	12,— p.p.	Indische nonpareil	20,— p.p.	Mex. nonpareil	45,— p.p.
Lutinoparkiet	12,— p.p.	Muisparkiet	40,— p.p.	Pelzner saffraanvinken	25,— p.p.
Deensbonte parkiet	12,— p.p.	Turquoise park.	75,— p.p.	Roodoorbulbul	17,50 p.st.
Chinese dwergkwartel	10,— p.p.	Roodrugpark.	55,— p.p.	Soldatenspreeuw	45,— p.p.
Idem. zilver	15,— p.p.	Splendidpark.	160,— p.p.	Schamalijsjer	65,— p.st.
Idem. isabel	20,— p.p.	Pracht Rosella's	175,— p.p.	Rode kardinaal	25,— p.st.
Napotoons	5,50 p.p.	Ag. Personata	55,— p.p.	Kuikwartels	50,— p.p.
Diamantvinken	50,— p.p.	Ag. Roseicollis	45,— p.p.	Muskaatvinken	6,50 p.p.
Roodkop gouldamadine	85,— p.p.	Ag. Taranta	50,— p.p.	Bronzemantjes	8,— p.p.
Driekleur pap. amadine	52,50 p.p.	Roodkuifkardinalen	22,50 p.st.	Witkopnonnen	8,— p.p.
Spitsstaartamadine	35,— p.p.	Bruinborstrietvinken	65,— p.p.	Zwartkopnonnen	8,— p.p.
Ceresamadine	35,— p.p.	Teugelastriden	8,— p.p.	Driekleurnonnen	7,— p.p.
Binzelstrilde	45,— p.p.	Roodkop pap.am.	100,— p.p.	Grijze Rijstvogels	12,— p.p.
Gordelgrasvinken	40,— p.p.	Halsbandparkieten	30,— p.p.	Middel beo	65,— p.st.
Ag. Fisheri	50,— p.p.	Pruimkopparkieten	45,— p.p.		
Rode druppelastrilde	70,— p.p.	Langstaartparkieten	150,— p.p.	1 paar chin. dwergkwartels	
Japanees meeuwtjes	7,— p.p.	Rode Molukken loris	300,— p.p.	1 paar zilver chin. dwergkwartels	
Grijze Roodstaart-papegaai	175,— p.st.	Kanarie man	12,50 p.st.	samen voor / 20,—	
Diamantduifjes	20,— p.p.	Kanarie pop	7,— p.st.		
Idem. zilver	40,— p.p.	Oranjerood int. man	17,50 p.st.		
Zebra vinken, grijs	7,— p.p.	Oranjerood int. pop	17,50 p.st.		
Zebra vinken, isabel	7,— p.p.	Or. rood schim. man	17,50 p.st.		
Zebra vinken, wit	9,— p.p.	Or. rood schim. pop	15,— p.st.		
Zebra vinken, mesker	11,— p.p.	Or. rood agaas man	17,50 p.st.		
Zebra vinken, zilvervleugel	11,— p.p.	Or. rood agaas pop	15,— p.st.		
Loodbekjes	5,— p.p.	Or. rood brons man	17,50 p.st.		
		Or. rood brons pop	15,— p.st.		
		Jap. nachtegaleen man	22,50 p.st.		

Verzending onder remb. verp. f 1,50

VRACHT REKENING KOPER

's Maandags de gehele dag gesloten — 's Zondags van 09.00 tot 13.00 uur geopend.

FA. GEBR. DE KRUYF

Veenestraat 42a, Bunschoten-Spakenburg
Telefoon 03499 - 12 56

Wij kunnen u alle soorten parkietblokken aanbieden.

Tropische blokken, doorsnede broedgat 7 cm.

Blokken voor grasparkieten, doorsnede broedgat 10 cm.

Grasparkieten, broedgat 12 cm.

Valkparkieten, broedgat 15 cm.

Roodruggen, gat 15 cm, h. 45 cm, d. 35 cm.

Rosella's, gat 25 cm, h. 45 cm, d. 35 cm.

Pennants, gat 40 cm, h. 90 cm, d. 75 cm.

"VERAKA"

Specialiteit in tentoonstellingskooien voor pelsdieren, pluimvee en vogels - Voorfronten in alle maten - Tevens opbouw- bare kooien voor honden, katten, duiven, papegaaien etc.

Bondskooien - Hooiruiven - Voerbakjes

Alles gepuntlast - 100% service.

"VERAKA"

Markstraat 17 - Telefoon 01693 - 1448
Terheijden N.Br.

„ANIMALI“

INTERNATIONAAL VOGEL- EN APENPARK

POSTBUS 291 - ROOSTENLAAN 303 - TELEFOON 040-113738 - EINDHOVEN

STEEDS VOORRADIG EEN RUIME COLLECTIE
TROPISCHE EN ANDERE PARKVOGELS.

Vraagt onze uitgebreide nieuwe prijslijst.

Vogelliefhebbers bezoekt ons park! — Verkoop ook gedurende het weekeinde.

Het ideale kweekvoer dat ook door zeer veel liefhebbers het gehele jaar door als konditievoer aan de vogels wordt gegeven.
Geen wonder, Witte Molen EIVOER bevat naast ei en natuurrhoning ook vitamines, mineralen en sporenelementen in de juiste verhouding.
Witte Molen EIVOER: wordt graag gegeten, is licht verteerbaar, is groei-bevorderend en geeft de oude vogels meer weerstand.
Tijdens de kweek verdient het aanbeveling dit EIVOER rul te maken met water of fijngehakte groente, vruchtensap, geraspte wortel/appel enz.

**VRAAG GRATIS MONSTER BIJ
UW DIERENSPECIAALZAAK**

onze vogels

35e jaargang no. 4, april 1974

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

ssel

De

BONDSBESTUUR

Voorzitter: A. van Liempd, Rubensstraat 17, Breda, telefoon (01600) 3 61 37.
Secretaris: Joh. M. van Pelt, Vlaardingerdijk 331a, Schiedam, telefoon (010) 26 19 90.
Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44, Bergen op Zoom.
2e Voorzitter: E. Adema, Roggestraat 30, Apeldoorn, telefoon (05760) 1 86 31.
Commissaris: J. J. Krol, Trompstraat 16, Meppel, telefoon (05220) 5 38 84.
Juridisch adviseur: Mr. L. van Elderen.

DISTRICTSVOORZITTERS

District Groningen: W. Wolthof, Kerkstraat 40, Muntendam, telefoon (05987) 33 40 of 33 25.
District Friesland: J. Forsten, Molenpoelle 2, Franeker, telefoon (05170) 29 68.
District Drente: A. F. Smit, Groningerstraat 169, Assen, telefoon (05920) 4 11 28.
District Overijssel: A. M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41, Haaksbergen, telefoon (05427) 30 06.
District Gelderland: D. J. Prinsen, Berkenlaan 132, Silvolde, telefoon (08350) 53 14.
District Utrecht: J. G. Harskamp, Loenapad 14, IJsselstein, telefoon (03478) 21 25.
District Noord-Holland: A. J. F. Lammerse, Oude Kruisweg 104, Vijfhuizen, telefoon (02508) 3 26.
District Zuid-Holland: G. C. Goedschalk, Akeleistraat 148, Den Haag, telefoon (070) 68 16 70.
District Zeeland: J. van der Walle, Churchillweg 4, Hulst, telefoon (01140) 38 16.
District Noord-Brabant: J. C. Vos, Braillestraat 2, Grave, telefoon (08860) 29 78.
District Limburg: J. M. Hoebbers, Hoofdstraat 5, Horst, telefoon (04709) 12 64.

CONTACTPERSONEN TECHNISCHE COMMISSIES

W. Mulder, Verwerstraat 39, Deventer, telefoon (05700) 2 36 48, voor tropen, grasparkieten etc.
H. J. Veerkamp, Lorentzlaan 19a, Schiedam, telefoon (010) 15 63 55, voor kleur- en postuurkanaries.
H. Elst, Plantage 213, Beverwijk, telefoon (02510) 2 66 07, voor zangkanaries.

BONDSBUREAU N.B.v.V.

Aletta Jacobsstraat 4, Bergen op Zoom, postbus 74, gironummer 1148324, telefoon (01640) 3 50 07.
Geopend: 08.00 - 17.00 uur, 's Zaterdags gesloten.

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.V. wenst toe te treden, wende zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn plaats van inwoning gevestigde afdeling.
Indien in de plaats van inwoning geen afdeling is gevestigd, kan men zich bij het Bondsbureau als verspreid lid aanmelden.
De contributie bedraagt in dit geval / 17,50 per jaar, bij vooruitbetaling te voldoen.

MAANDBLAD VAN DE NEDERLA

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling.
Binnenland / 15,- per jaar, bij vooruitbetaling onze giro 1148324. Buitenland / 16,- per jaar, / luchtpost extra tarief volgens PTT-kosten.
België: 220 BFr. per jaar, bij vooruitbetaling op rekening nr. 156074 bij het bestuur der postcheks Brussel 1.
Opgave abonnement bij het Bondsbureau, Berg op Zoom.

ADRESSEN SPECIAALCLUBS N.B.v.V.

Nederlandse Zebra-vinkenclub
Secretaris: P. Kool, Wolphaertsbocht 421, Rotterdam-20, telefoon (010) 85 17 13.
Penningmeester: A. A. Straver, Emmalaan 9, Alphen a.d. Rijn, Postgiro 43948 Coöp. Raiffeisenbank Alphen a.d. Rijn t.n.v. N.Z.C.
Contributie / 15,- per jaar. Entree / 5,-.
Speciaalclub Vorm- en Postuurkanaries.
Secretaris: W. de Vries, Prikkerf 203, Hoogvliet, telefoon (010) 16 54 96.
Penningmeester: P. Bos, Wilhelminalaan 11, Hardewijk, telefoon 03410 - 62 73.
Giro t.n.v. de postuurkanarieclub no. 1667906.
Contributie / 15,- per jaar. Entree / 5,-.
Speciaalclub Eur. vogels en hun hybriden
Secretaris: H. A. Vervest, Peppelgaarde 41, Ette Leur.
Penningmeester: Th. Gietman, Grootstalselaan 3 Nijmegen, Giro 28 87 832.
Contributie / 13,- per jaar.
Speciaalclub voor liefhebbers van insekten- en vruchtenetende vogels.
Secretaris: H. Kehl, Kruijningenstraat 170, Rotterdam-3023, telefoon (010) 80 28 54.
Penningmeester: W. Ouweland, Dahliastraat 40 Rotterdam-25, giro 2625815 t.n.v. penn. speciaalclub
Contributie / 15,- per jaar. Entree / 5,-.

SPECIAALCLUB PARKIETEN

Inlichtingen over, waar en bij wie u zich kunt melden worden u gaarne verstrekt door:
A. B. J. Braam, Casimirstraat 25, Hoensbroek, of B. A. v. d. Waal, Laan Olieslagers 50, telefoon (01640) 28 88, Hoogerheide.
Inlichtingen, opgave nieuwe leden en betaling contributie uitsluitend aan bovenstaande adressen.

Vogels

VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 46.500)

Het volgende nummer wordt per post bezorgd op 27 mei 1974.

REDACTIE

E. van Berkel
J. Walraven
Rijnders
Redactieadres: Postbus 74 - Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publicatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonders schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeelten daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties - ook die van leden en abonnees met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere bepalingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de N.V.V.

Voor kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op „Onze Vogels“, van zuiver particuliere aard, wordt een tarief van 5,- per letter met een minimum van f 5,- per advertentie.

Voor verdere voorwaarden onder „Vraag en aanbod“.

ADRESSEN

EUROKANARIES aan: W. C. Oonk, Bergweg 37, Breda.
KLEURKANARIES aan: M. van Woezik, Homberg 27-1, Wijchen.
ROESPARKIETEN aan: A. B. J. Braam, Casimirstraat 1, Hoensbroek.
ROEBRAVINKEN, JAPANESE MEEUWEN EN TROPENASTAARDEN aan: D. J. v. d. Molen, Esschingstraat 1, Dalfsen.
ROE PAKIETEN EN BASTAARDEN MET KANARIEBLOED aan: D. A. Duivis, St. Josephstraat 46, Breda.
ROE PISCHE VOGELS aan: G. v. d. Watering, St. Heresiastraat 25, Roosendaal.

IN DIT NUMMER

	PAG.
Bepanting in en om de volière. Azalea's	148
De Indische nonpareil	149
Nogmaals goud met pastelfactor	151
De cel 3	152
Factoren en onze verwachtingen	155
Aalscholvers	156
Kleurkanarie 4	162
Wilde planten: een bron van vogelgezondheid II	164
Europese vogels kweken ook	167
Bastaarderding met de Japanse meeuw	169
Dwergtimalies	172
Melanisatie bij kanaries	173
Prijslijst centraal magazijn	175
Korte berichten	175
Australische kuifduiven	176
Interpretatiebreedte en de wedstrijdvogel	178
De warmteregulatie van vogels	179
De „Rotshaan der oude wereld“	182
De zwarte bulbuuls	184
Boekennieuws	186
Vraag en aanbod	187

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	PAG.
Veraka	151
Benny Slagers	151
Interchemic	151
Holley	151
W. Rouppe van der Voort	153
Vic van Heeswijk	153
Bayer Nederland B.V.	154
Cédé Tilburg	158
Sabri Oosterhout Nb.	165
Harteveld Hoos & Heijermans B.V.	166
Van Gils	166
Metaalwarenfabriek Hulskamp N.V.	171
Fa. Jan D. Kappelle & Zn.	171
Harlinger Vogelhuis	171
Blankenstijn's vogelhandel	171
Sluis	174
Cédé Tilburg	177
W. Rouppe van der Voort	177
Wirika	181
De vogelspecialist	185
N.B.v.V.	185
Witte Molen	188
Geco Raalte	188
V.V.R. Vogelvoederfabriek	189
404 Insecticide	190
Rein v. d. Veen	191
Van Waardhuizen	191
Animall	191
Witte Molen	192

Foto omslag: Indische nonpareil.

Ontwerp en druk: Steens b.v., boekdruk/offset
Postbus 59 - Schiedam - Telefoon (010) 26 06 40*

uitsluitend brieven met betaald antwoord!

BEPLANTING IN EN OM DE VOLIÈRE

AZALEA'S

In de maanden mei en juni kunnen we volop genieten van de zeer mooie en rijkbloeiende azalea's. Er zijn tal van soorten en ondersoorten in bladverliezende en groen blijvende variëteiten.

Het geslacht azalea behoort eigenlijk thuis onder de rododendrons, en evenals deze verlangt de azalea een humusrijke, zure en niet te droge grond. Veengrond is uitermate geschikt voor ze, en vooral als er bovendien van een hoge waterstand sprake is. Ze verdragen wel volle zon, maar gedijen toch het beste op een schaduwrijke plaats. Enige beschutting tegen harde wind is wel aan te bevelen.

De kleur van de bloemen is opvallend, en vooral als er 3 tot 5 soorten in één groep zijn geplant een streling voor het oog.

Vogels houden zich gaarne in en om deze struiken op. Ze kunnen zowel in als om de volière worden geplant, alhoewel er in de volière waarschijnlijk niet van een rijke bloei sprake zal zijn. Dit geldt overigens voor veel soorten heesters. Goede bemesting is noodzakelijk.

FLORAVI

foto: de Grahl

DE INDISCHE NONPAREIL

door Chr. Walraven

Myiarchus prasina

Wanneer men wat meer te weten wil komen over het drag, de broedgewoonten e.d. van de Indische nonpareil in de vrije natuur, dan komt men al gauw tot de ontdekking dat er in de handboeken maar zeer weinig over deze vogel te vinden is. Het beste wordt dit geïllustreerd met een aanhaling uit het bekende boek van Smythies 'The Birds of Borneo'. Het gedeelte dat handelt over de Indische nonpareil begint hij namelijk af met de wat dramatisch klinkende vragen: 'Where do our birds breed?' (waar broeden deze vogels) en 'What are their movements?' (hoe zijn hun verplaatsingen).

Maar alles is wel wat verwonderlijk, als we bedenken, dat ze in Indonesië veel als kooivogels gehouden worden, zoals beaamd zal worden door de vele vogelliefhebbers, die in vroegere jaren in Indonesië gewoond hebben en waarschijnlijk de Bondjolidjou,

zoals hij op Java genoemd wordt, daar wel in hun collectie hebben gehad. De Indische nonpareil is een bijzonder mooi vogeltje, dat tegenwoordig regelmatig ingevoerd wordt en waarvan de prijs de laatste jaren aardig gedaald is, zodat deze voor de meeste vogelliefhebbers geen bezwaar meer behoeft op te leveren.

Ze komen voor in een gebied, dat zich uitstrekt van Zuid-Tenasserim, via Malakka en Sumatra tot Java en Borneo. Ze houden zich vooral op in bossen en in de omgeving van rijstvelden. Ze schijnen echter niet erg lang op één plaats te blijven, maar rond te trekken op zoek naar voedsel (vandaar ook bovenvermelde vraag van Smythies). Op de rijstvelden kunnen ze flinke schade aanrichten, maar toch is rijst niet hun enige voedsel, ze eten ook gras- en andere zaden en bovendien insecten.

De

Over de broedgewoonten is maar weinig bekend; Van Balen schrijft in zijn boek 'Dierenwereld van Insulinde', dat ze nestelen tussen steenhopen en in rotsholen, ze maken echter ook nesten in struiken. De pop is wat valer van kleur dan de man en mist het blauw aan de kop, de keel is grijs, de onderzijde is meer bruin van tint en de middelste staartveren zijn korter. Er is ook een gele variëteit, die men wel Indische geelbuiknonpareil noemt. Het rood van de buik, de stuit en de bovenstaartdekveren zijn bij deze variëteit helder goudgeel en de flanken zijn meer kaneelkleurig. Ook dit zijn bijzonder mooie vogels, die echter maar zelden ingevoerd worden.

Pas ingevoerde vogels moeten met zorg geacclimatiseerd worden. Hoewel ze, als ze eenmaal geacclimatiseerd zijn, goed tegen koude kunnen – in 1908 verscheen in de 'Gefiederte Welt' zelfs een bericht over het met succes overwinteren van een paartje nonpareils in de vrije natuur – hebben ze de eerste tijd veel warmte nodig, langzamerhand kan de temperatuur dan zakken en bij goed weer kan men de vogels dan in de voliëre plaatsen. Indien ze in het voorjaar in de voliëre geplaatst worden, zijn ze tegen de winter zodanig aan ons klimaat gewend, dat het mogelijk is ze de wintermaanden in de buitenvoliëre te laten, mits er natuurlijk een goed nachthok aanwezig is. Het is wel aan te raden om ze bij vorst 's avonds het nachthok in te jagen. Dit is nodig, omdat ze veelal in de buitenvoliëre blijven slapen, ook bij koud weer.

De voeding kan problemen opleveren, maar nodig is dat beslist niet. Meestal zijn de vogels gewend aan ongepelde rijst, de zogenaamde padie, en het is niet mogelijk ze dan direct te wennen aan het gewone zaadmenu, dit moet geleidelijk geschieden door wat witzaad en later ook gierst en haver door de padie te mengen en de hoeveelheden hiervan geleidelijk op te voeren. Van groot belang is dat naast het harde zaad ook gekiemd zaad wordt gegeven, dit geldt zeker ook voor de padie, dit kan men geweekt geven, maar beter nog is het om de rijst te laten kiemen door ze gedurende ongeveer 2 weken in niet te koud water te laten staan, waarbij het water dagelijks verversst moet worden. Nog te veel liefhebbers menen, dat men kan volstaan met het enkel maar voeren van zaden, maar Indische nonpareils moeten ook regelmatig levend voer hebben, vooral als men de vogels pas heeft. Op de eerste plaats komen mierenëitjes in aanmerking, deze worden vrijwel altijd gegeten, hetgeen niet het geval is met meelwormen, die de vogels nog wel eens weigeren te eten en die ook beslist niet te veel gevoerd mogen worden, eigenlijk niet meer dan 1 per vogel per dag. Soms eten ze ook wel fijn universeelvoer. Verder eten ze ook onkruidzaden en dan met name graszaden, vooral verse.

Fruit zoals appel, peer of banaan wordt ook gegeten en het is aan te bevelen dit enige keren per week te verstrekken. Aan het drinkwater kan wat honing worden toegevoegd en zeker in het begin moet men de vogels vitaminedruppels geven. Als u de vogels op deze wijze verzorgt, dan zal de zo vaak moeilijk genoemde beginperiode maar weinig werkelijke moeilijkheden opleveren. Moeilijkheden en

slachtoffers krijgt men pas bij een eenzijdige voeding en, uiteraard als de vogels niet gezond als ze gekocht worden.

Broedresultaten kunnen zowel in een ruime kooi in een voliëre worden behaald, hoewel de kans succes in een goed beplante voliëre aanmerkelijk groter is. Soms wordt in de struiken een vrijstaand nest gebouwd, maar meestal maken de vogels tusschen wel gebruik van een nestkastje. De pop bouwt het nest van de materialen – vooral grasstengels – die door de man worden aangedragen. De paring heeft in het nest plaats. De 4 tot 5 eitjes worden geïncubeerd ca. 13 dagen afwisselend door man en pop. De jongen worden grootgebracht met vers gevond voedsel, gekiemd zaad, elvoer en verse kruidzaden. De oudervogel bedekken de jongen maar betrekkelijk korte tijd en als de temperatuur in de buitenvoliëre te laag is, gaat het nest al gauw verloren, omdat de jongen van kou sterven, vandaar ook dat vele liefhebbers er de voorkeur in geven hun vogels binnenshuis te laten broeden, dat ze de temperatuur in de hand hebben. Na 3 weken verlaten de jonge vogels het nest en na enkele dagen later zijn ze zelfstandig.

Met Indische nonpareils zijn ook reeds bastaardsoorten gekweekt, o.a. met de rodkoppapegaaiamadine het zilverbekje.

Indische nonpareils zijn rustige vogels, die niet agressief zijn en daarom goed in een gemeenschappelijke collectie gehouden kunnen worden. Het is zelfs aan te raden om ze wat levendige vogels als gezelschap te geven, zodat ze tot wat beweging worden gedwongen, daar ze de neiging hebben loom traag te worden.

Van deze vogels wordt beweerd dat ze niet lang in een kooi of voliëre in leven blijven, vele liefhebbers hebben echter reeds ervaren dat dit bij een juiste verzorging beslist niet het geval is.

Foto: Raaymakers

Wat lezers schrijven

Algemeen goud met Pastelfactor

Interesse en verbazing het artikel gelezen van heer P. Roos voor wat betreft zijn visie over goud- en pastel.

Nervend zou het dus volgens de schrijver zo zijn dat de **isabel** alleen maar geschikt is om te tellen. Hij hoopt aan het eind van zijn betoog dat het ons duidelijk is geworden waarom hij dat doet.

Ik ben mij echter helemaal niet zo duidelijk en ik ben dan ook zeker niet met hem eens. Ik krijg name-lijk de indruk dat geachte heer weinig of geen **kweek-erij** heeft met de pastelfactor, anders had hij daarvoor wellicht nooit geschreven.

Ik aan de weg timmert heeft veel bekijks en dat doet met deze dan tevens voor mij.

Een **juiste** kweek van goudagaatpastel is het goud van de heer Roos zo, dat een wat ervaren kweker zal zien dat het inderdaad een goudagaatpastel is. Dat begrijp ik niet.

Wat mindere kwaliteit of iets minder ervaring geldt men deze vogels uit voor goudisabel. Deze mindere kwaliteit is dan voor mij **helemaal** geen kwaliteit.

Wat het eerste betreft: bij een **juiste** kweek kan, naar mijn idee, een minder ervaren kweker op 5 meter afstand al zien dat het een goudagaatpastel is. Zoemde (**goede**) vogel heeft namelijk zo een heldere kleuring, dat geen twijfel mogelijk is. Dat is dan een sterke uitdrukking en tevens een juiste tegenstelling op de zienswijze van de heer Roos.

Keurmeesters, aldus de schrijver, zijn voorzichtig geworden en nemen de vogels even uit de kooi. Dat zullen die keurmeesters een werk hebben met die goudisabelen. Ik kan er moeilijk in geloven. Dat zal die keurmeesters een zorg zijn als zo'n losse kweker verkeerd is ingeschreven. Hij zal er heden ten dage niet meer van wakker liggen.

Citeer even verder: we hebben geen vogels om te blazen, maar vogels welke uiterlijk hun fraaie vuren laten zien.

Wat deze gouden regels kan ik het volkomen eens zijn. Ze hebben dan ook zeker betrekking op de goudagaatpastel.

Wat de keurmeesters, welke deze vogels al 90 jaar in punten toegekend hebben, dan allemaal zo fout doen? Er gaat iets mank, aldus de schrijver, en dat is naar mij het volgende: stel, we hebben een topvogel goudagaat. Zien we nu **dezelfde** vogel met pastelfactor, dan zal, gezien mijn bescheiden mening, deze vogel nooit het predicaat topvogel halen. Door de werking van de pastelfactor blijft er van dat fijngedroogde rugdek vrijwel niets meer over. Dat is dan die reden welke wij als goudisabel zouden willen betitelen. Om de werking van de 2de reductiefactor nog beter voor te stellen nemen we een prima bruine vogel, toveren hem om in pastel en we zien een vaal pigment welke produkt we dan de naam geven bruinpastel. De pastelfactor heeft voor minstens de helft ons mooie bruin gereduceerd.

Als nu de heer Roos als een supervisor ons voorhoudt, dat we voor goed goudisabelpastel prima goudisabelen moeten gebruiken, kan ik het helaas weer niet met hem eens zijn. Als fokkers van wedstrijdvogels kweken we allen naar een goed eindprodukt.

Welke wet schrijft ons voor dat we, om goed pastel te kweken, uit moeten gaan van goed klassiek? Voor de heer Roos is onze goudagaatpastel minder geslaagd als T.T.-vogel. Voor mij althans is hij naast de **goudgroenpastel** een grandioos succes.

Rest mij nog te zeggen dat ik waardering en bewondering heb voor mensen, die tijd vinden of nemen, om in ons bondsblad te schrijven, in het belang van onze liefhebberij.

Ik ben het echter niet in **alles** met hen eens. Vandaar. J. A. Verkaart, Steenberg (N.-Br.).

Wij hebben regelmatig voorradig duizenden tropische vogels

Pracht vinken - Parkieten
Duiven - Kanaries - Papegaaien
Grote Parkieten

Wij importeren „Quiko“, spec. Opfok en Conditievoer voor alle vogels!

Vogelhandel „BENNY SLAGERS“
Dorpsstraat 79 - Enter (Ov.)
Telef. 05478 - 682
's Zondags tot 2 uur.

NEOFLEX E-3-X

Het betere en langdurige insektenbestrijdingsmiddel voor volièeres en hekken. Geef Uw vogels een tehuis vrij van mug, vlieg en luis. **Verf** daarom met **NEOFLEX** U staat perplex. Een milieubewuste verf - spuitmiddelen overbodig. Verkrijgbaar via Uw winkelier.

Handelsonderneming
"INTERCHEMIC"
Rijksweg 25a - Linne.
Telefoon 04746-2386

CONDITIO

Voor alle soorten vogels

VERKORT DE RIJ-TIJD
BEVordert DE BROEDRESULTATEN
VERHOOGT HET WEERSTANDSVERMÖGEN
HERDEEFT DE VOGELS HUN ZANG EN VLEDERKRACHT

EEN HOLLEY PRODUCT - POSTBUS 88 - DELFT

VERKRIJGBAAR IN ALLE
dieren - speciaalzaken

DE CEL 3

door: Jan K.

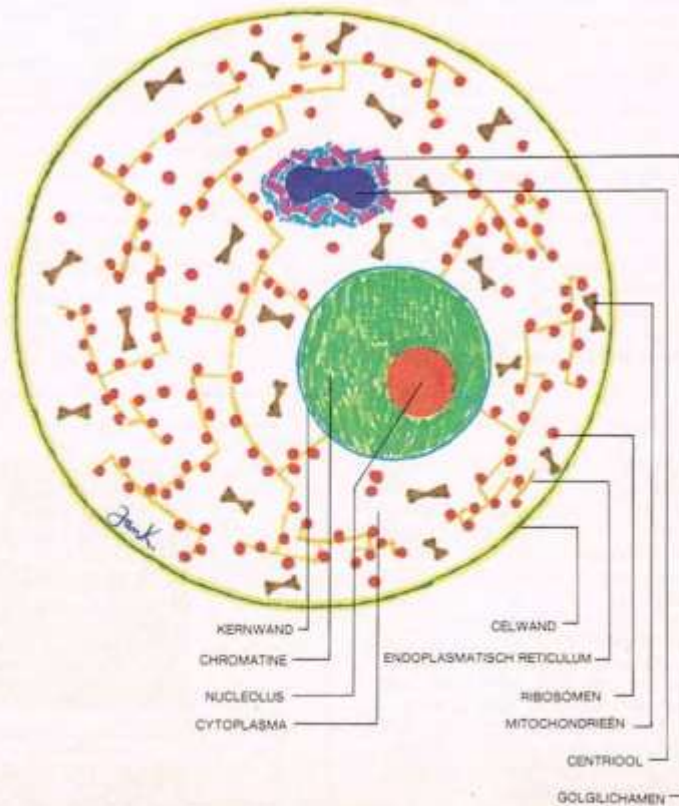
RIBOSOMEN

Het woord ribosomen is het best te vertalen als eiwitfabrieken. Via een bijna ongelooflijk ingewikkeld procédé worden door de ribosomen eiwithoudende bouwstoffen voor de cel gefabriceerd. Onder eiwithoudende stoffen moet worden verstaan eiwitten in de vorm van enzymen en proteïnen. Er zijn veel verschillende enzymen en proteïnen nodig voor het goed functioneren van de cel, en al deze verschillende produkten worden binnen de cel geproduceerd. Daartoe beschikt de cel over duizenden ribosomen; ieder ribosoom is verantwoordelijk voor een

deel van de totale produktie. Het grootste deel van de ribosomen heeft zich vastgehecht aan de wand van het ER, en er drijft ook een aantal ribosomen los in het cytoplasma. Als u die doorsnee nauwkeurig bekijkt, zult u dat afgebeeld zien. Als ik hierboven al vermeld heb dat ribosomen ingewikkeld zijn, nu veel ingewikkelder zijn de

MITOCHONDRIËN

De krachtcentrales van de cel! Zó ingewikkeld gecompliceerd, dat er alleen over de mitochondrie en hun functies hele boeken vol geschreven zijn. De doorsnee zijn ze afgebeeld als zandloper-tjes; ve

ge het zo gecompliceerd zijn, zal ik me moeten perken tot het allerbelangrijkste. Uit de mij ter beschikking staande literatuur over de mitochondrieën komt steeds opnieuw dat het onderzoek van dit onderdeel van de cel nog niet is voltooid, en over gehele wereld zijn onderzoekers ook vandaag nog bezig met het ontraadselen van de nog verborgen tenschap. Uit met de elektronenmicroscopie gemaakte foto's van mitochondrieën is vastgesteld dat ze de vorm van een worstje hebben; in levende toestand blijken ze zich op de manier van een paard door het cytoplasma met een dusdanige snelheid voort te bewegen, dat ze wel de racewagens van de wereld genoemd worden. Om de chemische reacties die in de cel plaatsvinden mogelijk te maken, is elektriciteit nodig in de vorm van geladen elektronen. Door ontleding wordt energie afgegeven, en het elektron wordt dan opnieuw opgeladen. Deze dringend noodzakelijke energievoorziening is slechts (!) één van de functies van de mitochondrieën. Een tweede zeer belangrijke functie is het uitvoeren van de Krebs-cyclus. Een ingewikkeld proces, en ik zal proberen hierin enig inzicht te verschaffen. Dierlijke cellen nemen uit de verstrekte voeding glucose op. Deze glucose moet verwerkt worden, deze verwerking heet glycolyse. Tijdens de verwerking worden van een molecuul glucose twee moleculen pyrodrivazuur gemaakt. Dit pyrodrivazuur kan samen met zuurstof voor de cel opgenomen en verwerkt worden. Na afwerking blijven kooldioxyde en water over. Een deel van dit overblijfsel wordt opnieuw gebruikt, het niet-nodige restant wordt afgevoerd. De aangevoerde glucose is ook de grondstof voor het maken van ATP; dit is de afkorting van het begrip adenosinetriphosfaat. De ATP-moleculen zijn de energie-overdragers in de cel, het fabriceren van deze moleculen vindt eveneens plaats tijdens de glycolyse. Dit wordt bijzonder goed geregeld. Als er twee ATP-moleculen verbruikt worden, komen er twee nieuwe voor terug. In feite dus energiewinst in plaats van energieverlies. Daarbij komt nog dat de voor de ribosomen vervaardigde enzymen als vertelsters werken. Binnen in een cel is er dus sprake van een steeds maar voortrazende activiteit! Weest nu eens eerlijk, had u er ooit bij stilgestaan dat de wereld waar wij zo makkelijk over praten zo verschrikkelijk gecompliceerd is? In iedere cel die onze vogel in zichzelf bezitten, heerst deze activiteit. Hebt u daar steeds bij doorgedacht? Wij beoefenen een levenswijze, en ik hoop dat het u langzamerhand duidelijk wordt hoe levendig onze hobby eigenlijk is. Ik wil nu nog even met u terug naar het gedeelte waar we het cytoplasma besproken is. Daar is u verteld dat plasmotypes kunnen verschillen en dat dit belangrijk is voor bastaardkwekers. In laboratoria zijn hiermee proeven genomen. Men bracht een stel „vreemde“ chromosomen in een cytoplasma om te kunnen aantonen dat het plasmotype moet passen bij die chromosomen. Dit bleek inderdaad rampzalig voor die chromosomen, ze kwamen slechts ten dele tot ontwikkeling omdat de functies, uitgevoerd door de organen in de cel, niet afgestemd waren op de beoefening van de ingeplaatste chromosomen! In de volgende aflevering zullen golgi-lichamen, centriool en kernwand worden besproken. Tot volgende maand!

404

Een volkomen veilig en gifvrij insecticide.
Doodt feilloos alle insecten in huizen, hokken, kooien, manden etc.

**W. ROUPPE
VAN DER VOORT**

EEN ONSMAKELIJK
PRAATJE OVER EEN
SMAKELIJK YOGELDIEET:

DANK ZIJ

VETTE KORREL

GEEN PLAKKERIGE EN
DUNNE MESTHEER.

PRIJS PER KG F. 2,35

* UW WINKELIER
HEEFT HET.

VETTE KORREL

Import:

Vic van Heeswijk Veghel Sluisstraat 41
Postbus 63 Telefoon (0 4130) 6 40 59

**Klein
vogelijn op
groene tak
uw verenkleed
ziet dof en
zwak**

Bij een slechte rui of bij misvormingen van de veren, zullen kooi- en volièrevogels niet te horen krijgen dat ze mooi zijn. Vogel Murnil geeft ze weer een mooie en glanzende bevedering. Naast Biotine, het belangrijke vitamine voor de veren, bevat Vogel Murnil ook aminozuren als bouwstenen van dierlijk eiwit.

Iets dat uw vogels behalve plantaardig eiwit tevens nodig hebben. De behoefte aan zowel Biotine als dierlijke eiwitten (Vogel Murnil®) neemt vooral tijdens de broed- en ruiperiode* toe. Behalve voor een gezonde bevedering zorgt Vogel Murnil dan ook voor betere broedresultaten.

Verkrijgbaar in de dierenspeciaalzaak.

*) Geef uw vogels in deze perioden ook Vogel Pecutrin®, voor de zo broodnodige vitaminen, sporenelementen en mineralen.

vogel murnil...
voor 'slands mooiste vogeltjes.

BAYER NEDERLAND B.V., DIVISIE BAYER FARMA, MIJDRECHT.

Roos

FACTOREN EN ONZE VERWACHTINGEN

Als kanariekweker zullen we allemaal onze beginperiode herinneren. Je ziet diverse „kleuren” op tentoonstellingen, maar toch zal menigeen niet op een tentoonstelling zijn begonnen, maar meer door het zien bij anderen. Dan kwam de tijd van zelf vóór als aan te schaffen, maar natuurlijk werden de nodige verkeerde combinaties per ongeluk toegepast. Toch zal de kweker met open ogen in die periode het meeste hebben opgestoken. Voor de oudere is het zeker, en voor de iets minder oude zal zo'n begin toch zeker wel een start geweest zijn met wat men dan plegen te noemen de KLASSIEKEN. Wat lesse de nu op goed geluk beginnende kwekers is heel belangrijk basisgegeven als we zien dat deze, met een hok vol vogels met de nieuwste kleuren en combinaties van deze zitten. Hoe zielig is het om gesteld te bedenken dat deze mensen niet eens eten hoe ze deze vogels moeten noemen buiten de algemene naam van KLEURKANARIE. Hoe kunnen deze mensen ooit een goed koppel samenstellen waar men redelijkerwijs een jonge kanarie uit kan verwachten met die tekening of kleur die we graag zouden zien? Het is een taak om nieuwe en elangstellende leden van een vereniging te overtuigen van het nut te beginnen met klassieke vogels en wel met alle vijf de basisvogels: vetstof, groen, rood, agaats en isabel. Laat deze mensen maar rustig en keer een „verkeerde” paring samenstellen van een goudgele met een goudagaat. Hij heeft dan gelijk twee vliegen in één klap, bonte en een paar slecht evederde. Kweek bruine gerust een keer met goudroen. Eigen ondervinding is en blijft de beste leermeester. Ik heb een hekel aan mensen die bij een beginnende kweker de boel weleens even zullen komen rennen en de kweekparen samenstellen.

Maakt ik nu een aantal jaren overslaan. Onze beginperiode hebben we achter ons liggen, en we weten dat een O.R. agaats te onderscheiden van een O.R. bruine. Het wordt gerekend tot de groep van gevorderde kwekers en u kunt een vogel kweken die een prijs weet te behalen. Je bent dan op een punt gekomen dat je meent met andere factoren de klassieke vogels te kunnen verbeteren. Je gaat dan een beroep

doen op factoren die de laatste jaren opgang doen. Wat kun je dan verwachten? Ik zal een willekeurige greep doen, met de hoop dat u er zelf nog meer weet te bedenken.

ZILVERBRUIN: Een prachtvogel als het er een is met 47 punten voor kleur (29-18). Toch zal zo'n vogel altijd nog iets te wensen overlaten. Het rugdek zal altijd iets van ongelijkheid te zien geven. Het bruine EUMELANINE (de bestreping) zal altijd afwijken van de PHAEO-melanine. Dit wordt door een keurmeester ook niet als fout aangerekend, om gelijk alle misverstanden uit de wereld te helpen. Als je nu weet dat de pastefactor werkt als reduceerfactor voor deze bestreping, dan zijn hier met een paar jaar geduld met deze factor wonderen te verrichten. We hebben dan een ZILVERBRUINPASTEL, die zijn klassieke broeder moet kunnen overtreffen in schoonheid.

AGAAT: Een ouderwetse agaats, een vogel met een slap geel bezit. Op zich een prachtige verschijning, maar wie heeft ooit een agaats gezien met 91 punten die ze dan ook werkelijk verdiende? Maar stel, u bent een liefhebber van zo'n vogel. Niet iedereen houdt van een schreeuwerige kleur als een goudagaats. Kweek dan eens een goudagaats in een ivoorfactor en vermijd absoluut de blauwfactor. U krijgt dan een vogel die qua uitingsvorm aan al uw verwachtingen zal beantwoorden. Natuurlijk heet deze vogel goudagaatsvoor, maar wat zegt een naam? De vogel voldoet aan uw smaak.

Een ander voorbeeld. In de dominant witten en de zilvertinten in de pigmentvogels zullen we altijd geplaagd worden door de gehate aanslag. De ivoorfactor is voor u de uitkomst, als u maar geen generaties lang doorkweekt, want dan zullen de witten een zogenaamde doorslag gaan geven, waardoor het wit niet meer wit is te houden. De aangewezen weg is dan de kweek met mannen die IVOOR verervend zijn.

Een mogelijkheid van geheel andere aard. U bent een liefhebber van vetstof vogels maar vindt het irriterend ieder jaar weer een aantal bonte vogels te zien verschijnen. Kweek dan pigmentvogels met die factoren die het pigment dusdanig beïnvloeden dat we geen pigment meer waarnemen, bijv. ISABELPASTELOPAAL met alle vetstofkleuren die u maar wilt. Gegarandeerd dat er geen bontvorming meer optreedt. Tot besluit van dit geschrijf wat wenken in 't algemeen. Pastel is een factor die het beste tot uiting komt in bruinen en isabellen. De opaaifactor zal zijn mooiste werking te zien geven in kanaries in de zogenaamde „volpigmenten”. Hoewel in bepaalde vormen van agaats ook ideale combinaties mogelijk zijn. Ivoorfactor bij roodfactorige vogels zal plaatjes van vogels te zien geven. Denk maar eens aan gewoon roze-ivoor, of aan de pigmenten Or.R. bruinivoor. Bega nu niet de fout om in een blankmozaiek een ivoorfactor te kweken, het effect van mozaiek is dan toch wel verloren. Ik hoop dat ik met dit schrijven, dat niet compleet is, dat moet u zelf afmaken, in de kleurkanariesport weer wat heb helpen recht trekken in de dwaling die verschillende kwekers helaas nog steeds maken, hoewel een dwaling zoals in het begin is gesignaleerd mijns inziens gezond is. Veel succes in het „nieuwe kleurenavontuur”.

AALSCHOLVERS

Men onderscheidt momenteel dertig soorten aalscholvers, die weer onderverdeeld zijn in ondersoorten ofte wel subspecies. Twee ervan worden gerekend tot de Nederlandse avifauna (vogelwereld), één als broedvogel, namelijk de aalscholver (*Phalacrocorax carbo*) en de kuifaalscholver (*Phalacrocorax aristotelis*) als 'onregelmatige gast'.

De aalscholver

De aalscholver is ongeveer zo groot als een gans en vrijwel helemaal zwart. Het is echter niet van dat gewone zwart, o neen, want als de zon er haar stralen op laat spelen ver-

tonen de meeste veren een fraaie groene purperen glans. De wetenschappelijke naam die zoveel betekent als 'houtschoonkleurige kaalkopraaf' is dan ook niet geheel en correct. Tegen dit donkere geheel steken de witte wangen en de keel zeer duidelijk af. In het bruiloftskleed zijn de veertjes aan de kop en de achterhals enigszins verlengd en vermengd met wat witte veertjes. Zeer opvallend is verder de witte vlek op de dijen, maar deze komt verderop in het verhaal nog ter sprake. De vrij lange snavel is donker getint; de punt van de bovensnavel is als een haak naar beneden gebogen.

Heel veel personen hebben een broertje dood aan alles wat aalscholver is. Om te beginnen zijn er de broodvissers, die ze het licht in de ogen niet gunnen, omdat zij te veel waterbewoners — zoals palingen bijvoorbeeld — verschalken, hoewel deze schade over het algemeen wel meevalt. Dan zijn er de parwachtters en de eigenaars van grote tuinen die ze véél liever zien gaan dan komen. Eerdaar is ongetwijfeld wel enige reden voor want de zwartjassen kunnen soms een ware ravage aanrichten! Zij sprokkelen namelijk het nestmateriaal niet, maar vaker rukken ze de dode en zelfs levende takken van de bomen, om daarmee hun omvangrijke nesten te bouwen. Vooral de takjes van de populieren breken erg gemakkelijk af en daaro

en het vooral deze peppels, die het zwaar verduren hebben. Toch mogen we wel een beetje zuinig zijn op onze schollewaars, want sommige van onze buurlanden horen ze reeds tot de rariteiten! Heus, dat moeten zij binnen onze grenzen zien te voorkomen. Reeds vroeg in het voorjaar gaan de aalholvers de kolonies — en dat zijn er in ons land maar een paar — bevolken. De vrijgellen gaan op zoek naar een lief bruidje. Maar elk passerend dametje lonken en 'knippen' ze. Zij doen dit door de donkere vleugels op en neer te bewegen, zodat de heldere witte dijvlek, die ik al even noemde, fel opvalt. Hieraan kunnen de meeste dametjes geen weerstand bieden en na een tijdje van olijk gevrij volgt al spoedig het huwelijk.

Vogels die al eens eerder hebben gebroed aan de oude horsten wat opkalefateren, maar de jonge dieren moeten een nieuw home bouwen. Aangezien de scholwers van gezelligheid houden, kan men ze dikwijls aantreffen in gezelschap van andere kolonievogels, zoals roeken en reigers. Maar of de laatste de visite van de schollewaars op prijs stellen, gaag ik te betwijfelen. Onze donkere vrienden zien er namelijk geen been in de rechtatige eigenaars te verjagen, om op de fundamenten van het huis van de oorspronkelijke bezitter verder te bouwen. Ook zijn zij geslepen dieven bij, die het nestmateriaal, dat een ijverige soortgenoot met veel moeite bij elkaar heeft gebracht, stiekem wegkapen. Het spreekt vanzelf dat er zodoende wel eens een knokpartijtje plaatsvindt.

In ons land worden de nesten vervaardigd aan takken en twijgen, van binnen gestoffeerd met plantedelen, riet, stro, wier, gras enz. Wanneer de nesten zich op de rotsen bevinden, bestaat het materiaal uit wier, aanspoelal, takken en dergelijke, ook weer gevoerd met fijner materiaal. Heel dikwijls wordt de toekomstige kinderkamer verfraaid met vers geplukte bloemen en bladeren. Terecht kan men dan spreken van "een vlag op een moderschuit". Want veelal zijn de nesten vochtig, vuil en kwalijk riekend. Op deze "vaalt" worden met tussenpozen van meer dan één dag drie tot zes eieren gelegd. Aanvankelijk zijn ze mooi lichtblauw van kleur maar ze worden al spoedig bedekt met een lichtgeel laagje kalk en vuil. Men moet ze afwassen en zelfs afkrabben om de oorspronkelijke kleur te ontdekken.

Beide partners nemen een gedeelte van de roedperiode, die circa drieëneenhalve week duurt, voor hun rekening. De jongen worden vaak, blind en volkomen hulpeloos geboren,

maar na één tot twee weken komt reeds een beetje bruinzwart dons te voorschijn. Na circa vijf weken verschijnen de veren op borst en buik en na nog eens veertien dagen zijn ze "aangekleed" en tot vliegen in staat. Maar al eerder maken ze uitstapjes in de buurt van het nest. Bevindt dit zich in een boom, dan klauteren de diertjes als volleerde acrobaten langs de takken, druk in de weer om alles grondig te verkennen.

Ook op de rotsen maken ze wel eens een speurtochtje, maar het is altijd terdege uitkijken geblazen, dat ze niet naar beneden tuimelen of langs de spekgladde rotswanden naar onderen roetsjen.

In deze tijd vliegen de oude vogels af en aan, want het kroost heeft voortdurend honger. Onder water worden de prooidieren nagejakerd en ze moeten wel van zeer goeden huize komen willen ze ontkomen aan de grijpgrage haaksnavel. "Gewoon" zwemmend aan de oppervlakte worden de poten beurtelings naar voren en naar achteren bewogen, maar onder water worden ze gelijktijdig naar achter gedrukt, terwijl ook de vierken er wel aan te pas komen. Met hun roeivoeten — vier tenen, alle door zwemvliezen verbonden — kunnen ze behoorlijk "uit de voeten"!

moeilijk te missen tijdens de kweek...

Als jonge vogels voorspoedig moeten groeien, dan is het noodzakelijk, dat de juiste voedingsgrondstoffen daarvoor aanwezig zijn. Naast het zaadmengsel als basisvoeding hoort Cédé eivoer dagelijks aan uw kweekvogels verstrekt te worden.

De controle van al onze produkten hebben we in handen gelegd van Dawe's Laboratories, Chicago U.S.A., St. Niklaas, België.

Cédé vogelvoeders

Tilburg, Langestraat 104, Tel: 013-423156

om het gevangene in te slikken zijn de aalscholvers genoodzaakt naar de oppervlakte te komen en van deze gewoonte profiteren veel wat vissers in sommige delen van Zuid- en Oost-Azië. Zij richten de schollevaarders af om vis te vangen voor hen te vangen. Om te beletten dat zij deze inslikken, krijgen ze een leren band om de hals. Ik heb wel vrouwen gezien, die uitvoeren terwijl minstens tien "kormoranten" op de rand zaten.

Omgekeerde aalscholvers worden op een eigenaardige manier gevoederd. Zij steken hun snabel in de snavel van de oude dieren en "visen" zo het lekkers uit de keel.

Wanneer ze liggen de aalscholvers erg laag op het water. De staart is óf ondergedompeld óf rust op het watervlak. De vingers zijn lang en wijst schuin de hoogte in. Dikwijls zien men niets anders dan de kop, de hals en de nek van de donkere rug. Vrijwel onmerkbaar laten ze zich onder water zakken om daar vervolgens hun prooi na te zetten.

Het verenpakje is niet zo waterafstotend als dat van de meeste andere zwemvogels. Daarom kan men ze vaak op een paal, ducalf of andere verhevenheid zien zitten met de vingers uitgespreide vleugels, om op deze manier de veren te laten drogen. Aan de kust van Cornwall heb ik ze wel bij honderden zien zitten zonnebaden, maar zij hoeven dit niet te doen om bruin te worden. Ze zijn al donker genoeg van zichzelf.

Behalve de namen, die ik al noemde in dit verhaal, kent men deze dieren ook nog als botkol, botskolver (op Texel), waterraaf (in Noord-Brabant), moddergans (in Zeeland) en hier en daar in Noord-Holland, Utrecht en Kampen als rotgans (maar dat is, zoals u allen weet, een héél andere vogel!) Overigens noemt men hem in Friesland ook wel rotgans. Verder kent men hem daar als skolfer, elskolfer, ielgoes, ielgans en kurregans.

Hoe men aan het woord aalscholver, scolver of scholleveer is gekomen, is niet duidelijk. In het Etymologisch Woordenboek van dr. J. de Vries staat vermeld: "... een woord, dat waarschijnlijk uit een ouder **schorver** is ontstaan, dat behoort bij het oudnoorse skarfr, oudhoogduits **scarba**, zo genoemd naar zijn hees geschreeuw en dan behorend bij het middelnederlands **schraven** (krabben, schuren), vergelijk schrabben en schrappen". Het boek "Jacht en Taal" van dr. A. G. J. Hermans schrijft echter: "is dit aar = arend? Of is het woord scholleveer verbasterd uit schovelaar, schoffelaar? Vergelijk het Zweedse skarv en het Engelse shoveler = slopend, lepelbek?"

De kuifaalscholver

Deze vogel, die ook wel gekuifde aalscholver, gekuifde waterraaf en tûtskolver wordt genoemd, heb ik voor het eerst broedend gezien op de rotsen bij Cornwall, waar ook de gewone aalscholvers zaten. Ze nestelen eveneens in kolonies, vaak in gezelschap — echter niet vermengd — van aalscholvers, maar ook wel temidden van andere zeevogels.

De kuifaalscholver is aanzienlijk kleiner dan zijn volle neef, de held van het eerste ge-

De
sel

De
sel

deelte van dit verhaal. Van het puntje van zijn haaksnavel tot het uiteinde van de vrij lange afgeronde staart meet hij ruim driekwart meter. Bij donker weer lijkt het dat deze vogel gestoken is in een simpel groenig zwart pakje, maar dat verandert onmiddellijk als de zon er haar stralen op laat spelen. Dan wordt het donkere habijt als het ware omgetoverd in een prachtig bronsgroen tenue, dat een fantastisch mooie weerschijn vertoont, vooral op de fraai groenglanzende hals en de schubachtige rugveren. Het is niet zo verwonderlijk dat men hem elders (vertaald) groene aalscholver noemt. Opvallend is bij volwassen vogels het enigszins naar voren gebogen kuifje op de kruin. Vandaar de namen die ik reeds even noemde. De Britten betitelen deze vogel met Shag, dat niets uitstaande heeft met een bepaalde soort tabak, maar waarschijnlijk duidt op het ruige kuifje, de "shaggy crest". Nu we het toch over namen hebben: phalacrocorax = kaalkopraaf en aristotelis is genoemd naar de beroemde Griekse wijsgeer en natuurkenner Aristoteles (384—322 v. Chr.).

De kuifaalscholver hoort niet tot de Nederlandse broedvogels, maar wordt gerangschikt onder de zogenaamde onregelmatige gasten, "niet in Nederland regelmatig voorkomende

of broedende vogel, welke sedert 1900 me dan 12 maal in Nederland is gesignaleerd doch daar niet ieder jaar voorkomt". De eeuw is hij een keer of vijftientig binnen onze grenzen gezien, hoofdzakelijk in de wintermaanden en, op een paar uitzonderingen na, steeds aan het strand. De broedgebieden strekken zich uit over de kusten van IJsland, de Färöer, Finland, Noorwegen, Groot-Brittannië en Ierland, noordwestelijk Frankrijk, Spanje, Portugal, de kusten van de Middellandse Zee en het noorden van de Zwarte Zee. Op de rotsachtige kusten of eilanden voor liggende eilanden, die zich uit de branding verheffen, in spleten, nissen, holtjes tussen steenblokken, op rotsrichels en dergelijke worden de nesten gebouwd van takken en twijgen, alsmede van veel zeewier, die van binnen worden gevoerd met een aanzienlijke hoeveelheid gras.

Ik vertelde reeds, dat deze vogels doorgaans in kolonies nestelen en vaak temidden van andere zeevogels. Zo heeft men eens waargenomen dat een kuifaalscholver op wacht stond bij een jong van een Noordse stormvogel; terwijl de beide ouders weg waren om snavelkost te verzamelen. De broedgewoonten komen overeen met die van de gewone aalscholver en daarom hoef ik er niet verder over uit te weiden. Wel even dit: ook hier zien we weer dat het jong zijn nog vrij kort snedje in de snavel moet steken, soms zo diep, dat de hele kop erin verdwijnt. Om de inhoud van de krop omhoog te werken maakt het oude dier braakbewegingen en daardoor lijkt het net of het bezig is het kind met huid en veer te verzwelgen. Toen ik daar ook een paar jaar geleden aan de kust van Cornwall naar zo'n tafereeltje stond te kijken, riep een van ons gezelschap plotseling uit: "Kijk nou 'es! Die vogel is bezig zijn eigen baby op te vreten!" Het duurt niet minder dan drie jaar eer het jong geheel

foto: Horst Müller

olwassen is en kan "denken" aan het stich-
in van een eigen gezin.

ok de kuifaalscholver ligt zwemmend erg
jag op het water, maar om te duiken laat
ij zich niet zo onopvallend zinken, zoals de
alscholver pleegt te doen. Dikwijls maakt hij
erst een soort sprongetje, soms zó hoog
at hij geheel vrij van het water is, om ver-
olgens onder de waterspiegel te verdwijnen.
och schijnt hij de kunst van "het onmerk-
aar verdwijnen" ook wel te verstaan. In de
oelige zee maakt hij jacht op vissen, meest-
l "ronde" en gebruikt dan zowel poten als
lerken. Er zijn duiken geregistreerd van
meer dan een minuut. Ook bij deze soort
unnen we geregeld het "zonnebaden" waar-
emen.

Tenslotte nog een vermeldenswaardige bij-
zonderheid: deze scholvers ziet men uiterst
zelden in het binnenland en als men ze er
toch aantreft is het vrijwel zeker, dat ze er
verzeild zijn geraakt door een zware storm.
Nancy Price schrijft in haar aardige boek
"Winged Builders", dat zij eens een kuifaal-
scholver zag, die door een orkaan landin-
waarts was gedreven en strandde in een tuin
bij een huis in het noordelijk deel van Lon-
den. De vogel was door deze "noodlanding"
vrij zwaar gewond, maar werd naar een die-
rentuin gebracht waar hij liefderijk werd op-
genomen en verpleegd. De vogel genas vol-
komen, maar tijdens de verpleegperiode werd
hij uitzonderlijk tam en de lieveling van allen,
die iets met hem te maken hadden.

4 KLEUR- KANARIE

door H. J. Veerkamp

Tot de klassieke groep worden gerekend de groene, bruine, agaat en isabel-kanaries. Dit ter onderscheiding van de pastel- en opaalgroep.

De groene kanarie heeft zijn kleur te danken aan drie kleurstoffen. **zwart, bruin en geel**. Het zwarte en bruine pigment bestaat uit melaninekorrels. De zwartmelanine, **eumelanine**, bezit een staafjesvorm en de bruinmelanine, **phaomelanine**, is bolvormig.

De zwarte eumelanine varieert van diepzwart tot donkerbruin en bevindt zich in hoofdzaak in staart en vleugelpennen en vormt de rug en flankbestreping.

De bruinhaamelanine vinden we verspreid in de gehele bevedering, de grootste concentratie vinden we tussen de bestreping aan de toppen der baarden. Gezamenlijk vormen de twee melaninesoorten de **hoofdkleur** of zoals we meestal zeggen de pigmentkleur.

Vermengd met de pigmentkleur vinden we de **geelcarotinoïde**, de vetstofkleur. De vetstofkleur noemen we de **Grondkleur** of **Bijkleur**.

De geelcarotinoïde bestaat uit zeer kleine vetkorreltjes, vandaar de benaming vetstofkleur.

De drie kleurelementen geven bij ons de optische indruk van grauwgroen. De grauwgroene is de stamvader van alle kanariërassen die wij kennen.

Alle factoren waaraan wij de tientallen kleuren en kleurvariaties te danken hebben liggen opgesloten als wildfactoren op hun chromosomen in de kern van de cel. Zolang er zich geen mutaties in het factorenbezit hebben voorgedaan kunnen wij niets weten van de in rusttoestand verkerende factoren. Het ontwaken der factoren, dus het muteren, ontwaren we in een kleurverandering. Het muteren van de kleurfactoren heeft vele malen plaats gehad en heeft ons een inzicht gegeven van het factorenbezit. Aan de hand daarvan gingen we formules opbouwen.

De ongemuteerde grauwgroene kennen we de volgende symbolen toe.

E⁺ enzymefactor, **z⁺** zwartfactor, **B⁺** onafhankelijk verervende bruinfactor, en **G⁺** geelfactor.

De zwartfactor **z⁺** bevindt zich op het **x chromosoom**. Dit houdt in dat de man steeds tweemaal de zwartfactor bezit en de pop éénmaal, zij bezit immers maar een x chromosoom.

De factoren **E⁺**, **B⁺** en **G⁺** zetelen op autosome chromosomen.

De formules van de man en pop schrijven we als volgt:

$$\frac{E^+ (x)z^+ B^+ G^+}{E^+ (x)z^+ B^+ G^+} \text{ (man)} \quad \frac{E^+ (x)z^+ B^+ G^+}{E^+ (y) B^+ G^+}$$

De **E⁺** op beide chromosomen wordt geplaatst voor het x chromosoom, zij vertelt ons dat we te maken hebben met een gepigmenteerde.

De zwartfactor z^+ zetelt op het x chromosoom en vererft dientengevolge **geslachtsgebonden**. De factoren B^+ en G^+ liggen op afzonderlijke chromosomen. Het gebruik van de hoofdletter geeft te kennen dat hun mutanten dominant zijn over hun wildfactor.

Het is niet nodig dat we voor het uitwerken van een formule alle lettersymbolen gebruiken. Omreden dat we werken met gepigmenteerden kunnen we E^+ achterwege laten. Ook B^+ en G^+ kunnen we weglaten. We trachten steeds zoveel mogelijk de vereenvoudigde vorm van een formule te gebruiken. Dan pas gebruiken we een symbool indien dit voor de uitwerking van een schema wordt vereist. We gebruiken alleen de symboliek van het meest sprekende kenmerk. Bij de groene is dit de zwartfactor, z^+ .

De paring groene man x groene pop geeft het volgende beeld te zien.

$$\frac{(x)z^+}{(x)z^+} \times \frac{(y)z^+}{(y)z^+} = 50\% \frac{(x)z^+}{(x)z^+} = 50\% \frac{(x)z^+}{(y)}$$

Heel makkelijk zoals u ziet. We hebben het te maken met de geslachtsgebonden vererving. De man geeft zijn factoren over aan de zonen en dochters. De pop alleen aan haar zonen. Zij bezaten beide geen gemuteerde factoren, de uitkomst blijft gelijk aan het ouderpaar. De gelijke paring laat ons nog niet veel zien van de geslachtsgebonden vererving.

De ongelijke paring van bruine man x groene pop geeft een meer tastbaar bewijs.

De bruine kanarie bezit dezelfde factoren als de groene, zijn kleur heeft hij te danken aan de mutatie van de zwartfactor z^+ . Inplaats dat de eumelanine zich ontwikkelt tot zwart gaat de oxydatiegraad niet verder als donkerbruin. Dit geven wij aan met z . Wij weten nu al direct dat z recessief is tegenover z^+ . In kwekersterm zeggen we groen is dominant over bruin. De bruine kanarie bezit dus twee soorten bruin, a : de getransformeerde zwartmelanine in bruinmelanine en de bruinphaomelanine (B^+).

De andere factoren zijn onverandert gebleven, voor het schematisch uitwerken van een paring kunnen we dus volstaan met gebruik van z .

$$\text{De bruine man is dan } \frac{(x)z}{(x)z} \text{, de pop } \frac{(y)z^+}{(y)}$$

Bruin x bruin, gelijk x gelijk geeft alleen gelijken.

$$\frac{(x)z}{(x)z} \times \frac{(y)z}{(y)z} = 50\% \frac{(x)z}{(x)z} = 50\% \frac{(x)z}{(y)}$$

Bij de paring van bruine man x groene pop krijgen we een aanschouwelijk voorbeeld van de geslachtsgebonden vererving, de dominantie van groen over bruin.

$$\begin{aligned} \frac{1}{2} \frac{(x)z}{(x)z} \times \frac{3}{4} \frac{(y)z^+}{(y)} &= 50\% \frac{1}{3} \frac{(x)z}{(x)z^+} \quad \frac{2}{3} \frac{(y)z}{(y)z^+} \text{ (groen)} \\ &= 50\% \frac{1}{4} \frac{(x)z}{(y)} \quad \frac{2}{4} \frac{(x)z}{(y)} \text{ (bruin)} \end{aligned}$$

De gameetcombinaties 1-3 en 2-3 bezitten z^+ en z , de zwartfactor die zij van moederszijde kregen is bepalend voor hun phenotype groen, want z^+ is dominant over de bruinfactor z die de vader hun toebedeelde. Deze groene zonen zijn dus split voor bruin.

De dochters, 1-4 en 2-4 kregen de bruinfactor z van vader, hun moeder schonk hun het y chromosoom. Paren we een groene/bruin man aan een bruine pop dan fokken we zowel groene als bruine mannen, groene en bruine poppen.

$$\begin{aligned} \frac{1}{2} \frac{(x)z^+}{(x)z^+} \times \frac{3}{4} \frac{(y)z}{(y)} &= 25\% \frac{1}{3} \frac{(x)z^+}{(x)z} \text{ groen, } 25\% \frac{2}{3} \frac{(x)z}{(x)z} \\ 25\% \frac{1}{4} \frac{(x)z^+}{(y)} \text{ groen, } 25\% \frac{2}{4} \frac{(x)z}{(y)} \text{ bruin.} \end{aligned}$$

De combinatie 1-3 is groen, bezit van z^+ en z . Door bezit van de bruinfactor z hebben we een groene man split voor bruin.

De bruine man 2-3 is homozygoot, hij kreeg van beide ouders z .

De dochters kunnen z^+ of z bezitten, derhalve zijn zij groen of bruin. Een pop is altijd homozygoot voor

haar pigmentkleur, steeds bezit zij de gesichtsgebonden factoren éénmaal.

Speciaal herhaal ik dit nogmaals, zodat we dit goed onthouden.

De nu volgende schema's geven u daar weer een beeld van.

Groene man x bruine pop.

$$\frac{(x)z^+ \times (x)z}{(x)z^+ (y)} = 50\% \frac{(x)z^+}{(x)z} \text{ groen/bruin,}$$

$$50\% \frac{(x)z^+}{(y)} \text{ groen.}$$

Groene/bruin man x groene pop.

$$\frac{1 (x)z^+}{2 (x)z} \times \frac{3 (x)z^+}{4 (y)} = 25\% \frac{1 (x)z^+}{3 (x)z^+} \text{ groen,}$$

$$25\% \frac{2 (x)z}{3 (x)z^+} \text{ groen/bruin}$$

$$25\% \frac{1 (x)z^+}{4 (y)} \text{ groen, } \frac{2 (x)z}{4 (y)} \text{ bruin.}$$

Verdere uitleg over deze schema's kan ik achterwege laten, zij spreken voor zichzelf. De volgende maand gaan we weer een tredje hoger en zullen we het erfelijke verloop van de agaath en isabel bekijken.

WILDE PLANTEN: EEN BRON VAN VOGELGEZONDHEID I

In aansluiting op het artikel in het septembernummer van 1973 wil ik u nog wat wilde-plantenkennis doorgeven waardoor u met nog meer genoegen uw vogelliefhebberij kunt beleven.

Grote Weegbree (*Plantago major*)

Smalle Weegbree (*Plantago lanceolata*)

Verklaring van de familienaam: het Latijnse planta pedis betekent voetzool. Verklaring van de soortnamen: major is groter (ten opzichte van de andere soorten), lanceolata is lancetvormig (blad).

Volksnamen: Betenblad, Geneesblad, Hondemiesbladeren, Kankerbloem, Knienebladen, Konijnbladen, Lepelblad, Mannetjesplantje (Smalle weeg-

bree), Molstaart, Rottestirt, Ribbeblad, Roggebroekjes, Treewegen, Vrouwjesplantje (Grote weegbree Weegbladeren, Wegeblaren, Wegtree, Weversbladen Waterblad, Wijkerblad.

In Engeland o.a.: Bird's meat, Bird seed, Cana seed, duidend op het gebruik van de zaden als voer.

Voorkomen: Weegbreesoorten komen over de gehele wereld voor. De Grote Weegbree stelt hog voedseleisen en is een karakteristieke tredplant komt veel voor in belopen weiden en wegranden ontbreekt echter op maailanden. De Smalle Weegbree die veel minder eisen stelt, vindt men in bijna alle hooilanden en weiden.

Bij beide soorten hebben de zaden een slijmerig omhulsel, waardoor ze aan de voeten van mens en die blijven kleven en op deze wijze zeer verspreid kunnen worden.

Bloeitijd: Grote Weegbree: juni - herfst

Smalle Weegbree: april-oktober.

Uiterlijke kenmerken: het zijn overblijvende planten met langvezelige wortelstok.

Grote: hoogte 10-15 cm. Alle blaren staan in een wortelrozet, zijn bijna rond of eivormig, parallelnervig, lang gesteeld. Bloemen in lange, cilindrische aren, dikwijls 1 dm of langer, aan een vaak lang steel.

Smalle: hoogte 10-45 cm. Stengels gegroefd. Bladen staan eveneens in een wortelrozet, ze zijn echter lancetvormig. Bloemen in korte, gedrongen aren echter wel aan lange steel.

Eigenschappen: de blaren werden veel gebruikt tot genezing van verwondingen door ze gekneusd op de wonden te leggen.

Hennepetel

Paardebloem

Perzikkruid (*Polygonum persicaria*)

Familie van Zuring, Rabarber en Berk.

Het geslacht *Polygonum* (veelknopigen) bestaat uit ca. 200 soorten die vaak over de gehele wereld zijn verspreid, maar het meest in de gematigde lucht-reken voorkomen.

De soort *persicaria* komt in heel Europa voor en wordt het meest gevonden op bouwlanden en langs wegkanten (op stikstofrijke gronden). De plant wordt meestal ongeveer een halve meter hoog (20-90 cm), heeft roze bloempjes die in dichte trosjes bijeenstaan en aardig contrasteren met de smalle blaadjes, die een kenmerkende zwarte vlek vertonen.

Perzikkruid

Ganzevoet

Etymologische verklaring: familienaam komt uit het Grieks en betekent veelknopige. De soortnaam komt van het Latijnse woord voor perzikboom (gelijkenis van bladvorm).

Folksnamen: Jezusgras, Krodde, Platsied, Reaskonk, Tobeen, Roodbeen, Roodskonk, Roodpoot, Roodsinkel, Reek, Wilde Wilg, Bitterkelk, Ruits, Wilde Krodde, Vlokkruid, Reuts, Ritse, Rutte, Wilgeblad, Wilde Wene, Wilde Wis, Wilde Widau, Rowilg, Christuskind, Bloedblad, Kruisblad, Roodsel, Platte Krodde, Brutjes, Smeerschinkel.

Voor geneeskundige doeleinden werd het Perzikkruid onder meer gebruikt bij buikloop en als samenrekkend middel, maar ook als wondkruid; men liet nl. het sap op de wond druppelen. Ook legde men het gekneusde blad op de wonden.

De zaden zijn aan te bevelen om de vogels door de hui te helpen. Inlandse zaadeters, maar ook veel vrachtvinken, eten de zaden meestal graag.

Melganzevoet (*Chenopodium album*) = Grote Melde. Behoort tot de pionierplanten, men vindt ze dus op nieuwe terreinen, b.v. bij wegeaanleg en bouwrijp maken van gronden, en overigens op ruigten en ruïnisstortplaatsen.

Familie van de bieten en van spinazie.

De geslachtsnaam *Chenopodium* komt uit het Grieks, betekent ganzevoet en heeft betrekking op de blad-vorm die vele soorten van dit geslacht vertonen.

De meest voorkomende soort is de Melganzevoet, die vrijwel over de hele wereld is verspreid en zeer variabel is in verschijningsvorm afhankelijk van grondsoort, vruchtbaarheid van de grond, standplaats en temperatuur.

Bloeitijd: van juli tot oktober.

Hoogte: 20-150 cm, meestal vertakt.

Volksnamen: Blauwe Melde, Luizemel, Luusmelde, Luzemilte, Stokmelde.

De bladen van de Melganzevoet werden vroeger vaak gebruikt als groente, de zaden ervan als gruten en als bijmenging voor broodgraan.

Herkenning: blaren zeer verschillend van vorm, onregelmatig getand, de bovenste gaafrandig, aan de bovenkant dofgroen, de onderkant wit-melig bestoven, bloemen in trosjes tot aren of pluimen verenigd, zaden glanzend.

De zaden worden door vrijwel alle inlandse vogels gegeten, ook vrachtvinken en parkieten eten deze zaden erg graag.

Wist u overigens dat het gebruik van wilde planten in de huishouding ook al ingang heeft gevonden? Wat voorheen door als excentriek bestempelde lieden al met veel plezier werd gedaan, wordt tegenwoordig in allerlei kruiden- en kookboeken aanbevolen.

Het plukken van de kruiden in de nabijheid van auto-wegen wegens het gevaar van loodverbindingen uit de uitlaatgassen wordt in die publikaties terecht ten sterkste afgeraden.

Voor gebruik als groente komen in aanmerking: Brandnetel (de malse lichtgroene toppen), Brave Hendrik, Grote Melde (Melganzevoet), Klein Hoefblad, Paardebloem, Vogelmuur, Zuring.

Als toekruiden worden in sla en soepen verwerkt: Brandnetel (jonge toppen), Duizendblad (jonge blaadjes), Ereprijs, Hondsdraf (familie van Thijm en Rozemarijn), Herderstasje, Madeliefje, Weegbree (zowel de grote als de smalle).

Verder hebben Rozebottels en Vlierbessen diverse gebruiksmogelijkheden.

Gierst en Boekweit schijnen in de moderne keuken opnieuw hoge ogen te gaan gooien.

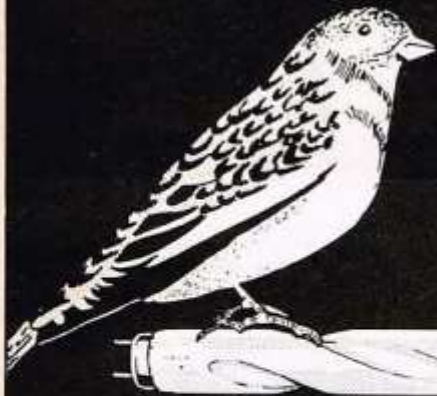
Soit: de geïnteresseerde lezers zal het niet veel moeite kosten achter de reeds uitgekende recepten te komen. Een en ander heb ik echter opgenomen om te bevorderen dat de wellicht bij echtgenotes of moeders aanwezige weerstand bij het afstaan van een stukje tuin o.d. wordt weggenomen nu men ziet dat het genoeg van het verzamelen en kweken van wilde planten niet alleen gaat in de richting van de vogelliefhebbers maar ook ten goede kan komen aan de huisvrouwen.

Fauna vit

Sabri Oosterhout Nb.

HET *natuurlijke* CONDITIE-TONICUM VOOR VOGELS

ZONLICHT

UIT UW STOPKONTAKT
DAT IS ...

TRUE-LITE

voor gelukkige vogels

De enige – gepatenteerde – buislamp met het volledige zonnenspectrum incl. het heilzame ultra-violet. Onontbeerlijk voor de vitaliteit van Uw vogels. TRUE-LITE past in normale balkarmaturen van 15, 20, 30 en 40 W.

Vraag inlichtingen bij de dierenhandel of de importeur:
HARTEVELD HOOS & HEIJERMANS B.V.
Mathenesserlaan 299 - Rotterdam - Tel. (010) 23 58 35

A. P. v. GILS - Abcovenseweg 19 - Goirle
Telefoon 04247 - 1579 - 1328

Binsenstrildes	35,— p.p.	Goudvoorhoofdbladvogel	55,— p.st.
Spitsstaart amadines	35,— p.p.	Shamaliesters	55,— p.st.
Diamantvinkjes	45,— p.p.	Goudkopbeo's	20,— p.st.
Gordelgrasvinkjes	35,— p.p.	Pagoda spreuwen	19,— p.st.
Cerus amadines	35,— p.p.	Kl. Glansmerels	35,— p.p.
Driekleur pap. am.	45,— p.p.	Glansspreuwen	20,— p.st.
Roodkop pap. am.	125,— p.p.	Eksterspreuwen	20,— p.st.
Binchonow astrildes	50,— p.p.	MIDDELBEO'S	75,— p.st.
Gould amadines R.k.	65,— p.p.	Gioster Kanaries	40,— p.p.
Gould amadines Z.k.	85,— p.p.	Lizard Kanaries	65,— p.p.
Grijze rijstvogels	12,50 p.p.	Frisé Kanaries	75,— p.p.
Witte rijstvogels	45,— p.p.	Chin. Dwergkwartels	10,— p.p.
Grijze zebra vinkjes	9,— p.p.	Zilver kwartels	15,— p.p.
Witte zebra vinkjes	10,— p.p.	Isabel kwartels	15,— p.p.
Brillenvogeltjes	22,50 p.p.	Lazulivinkjes	22,50 p.st.
Mozambiëksijsjes	11,— p.p.	Indigo vinkjes	20,— p.st.
Edelzangers	11,— p.p.	Regenboogvinkjes	22,50 p.st.
Blauwfazantjes	9,— p.p.	Mex. Nonpareils	22,50 p.st.
Driekleurnonnen	8,— p.p.	Rode Kardinalen	25,— p.st.
Muskaatvinkjes	7,50 p.p.	Roodoor bulbulls	17,50 p.st.
Tigervinkjes	9,— p.p.	Kala bulbulls	17,50 p.st.
Groene tigervinkjes	25,— p.p.	Grasparkieten	9,— p.p.
Witkopnonnen	9,— p.p.	Deensbonte parkieten	10,— p.p.
Bandvinkjes	8,— p.p.	Vakparkieten	35,— p.p.
Napoleons	8,— p.p.	Roodrugparkieten	50,— p.p.
Oranjeakjes	10,— p.p.	Bourks parkieten	50,— p.p.
Blauw Gr. R. staartjes	12,— p.p.	Halsband parkieten	30,— p.p.
Ekstertjes	7,50 p.p.	Pruimkopparkieten	45,— p.p.
Ind. Nonpareils	15,— p.p.	GRIJZE ROODSTAART Pap. v.a.	175,— p.s.t

Verder vele soorten vogels, steeds wisselende voorraad.

Wij vragen alle soorten Australische vinken voor onze Export. Ook grasparkieten enz. enz.

Verzending rembours kistjes / 2,50.

Geopend in de week van 8.30 tot 12.00 uur, 13.30 tot 6 uur, zaterdag tot 5 uur. Zondags van 10 tot 12 uur.

Vracht rekening koper.

EUROPESE VOGELS KWEKEN OOK

door D. den Hoed

Als natuurliefhebber voelde ik me, toen ik startte met het houden van vogels, erg aangetrokken tot Europese vogels.

De eerste jaren bestond mijn vogelruimte uit een bonte buitenvolière met nachthok om de diverse roedkooien voor de kweek van bastaarden van lidzang met kanarie. De buitenvolière was bevolkt met diverse soorten Europese koolvogels en kanariepoppen. De resultaten waren echter niet overweldigend.

Het afgelopen jaar heb ik enkele wijzigingen aangebracht in het onderkomen van de vogels. Bij een bezoek aan een ervaren kweker en keurmeester aan Europese vogels in St. Truiden (België), wist deze me te overtuigen dat de kweek van Europese vogels betere resultaten oplevert als men per volièrè of vlucht één koppel vogels huisvest.

Aan mijn buitenvolière maakte ik vier kleine, met lastic golfplaten overdekte volièrès van 1,5 m breed, 0,75 m diep en 2 m hoog, terwijl ik in de schuur drie volièrès maakte van dezelfde afmetingen. De buitenvolièrès beplante ik met vlier en brandnetels (goed tegen darmstoornissen) en de tussenwanden werden van rietplaten gemaakt, terwijl ik als nestgelegenheid zowel in de buiten- als in de binnenvolièrè bossen heide ophing, die ik van onderen en aan boven bij elkaar had gebonden.

In de buitenvolière huisvestte ik een koppel groenlingen, een koppel putters, een koppel Europese kanaries (Girnitz) en een koppel sijzen. Binnen een sabelgroenling met twee groene groenlingpoppen en een koppel goudvinken.

De buitenvolièrès waren zodanig gemaakt dat het nogelijk was de vogels te voorzien van eten en drinken zonder zelf in de volièrès te komen.

De vloer bestond binnen uit beton met rivierzand erop en buiten gewoon uit „zwarte grond”.

Alle vogels kregen een mengsel (1:1) van „wildzaad” en onkruidzaad. De goudvinken en de groenlingen bovendien een zaadmengsel van safflorpitjes, witte en gestreepte zonnepitten en wat hennep bij.

De vogels kregen bovendien één keer per week krachtvoer, waarvan in dit artikel de samenstelling volgt.

In elke vlucht hing sepia en voldoende grit en eierschalen.

De beschrijving van de kweek volgt hieronder.

Goudvinken: deze vertonen eind april kweekneigingen. De man neemt herhaaldelijk enkele grashalmen of takjes heide in zijn bek en gaat hiermee naar de pop toe. Hij danst dan voor de pop, laat de strootjes weer vallen en begint te zingen en te lokken. Na deze liefdesverklaringen, de zgn. balts, volgt, indien de pop de partner wil, de paring. Spoedig daarna begint de nestbouw in één van de in de hoeken van de volièrè aangebrachte heidebossen, waar de man de pop naar toe heeft gelokt.

Het nestmateriaal voor de fundering van het nest bestaat uit mos, gras, stukjes heide en worteltjes. De binnenzijde wordt met **zwart!** nestmateriaal (koele- en paardeharen) bekleed.

Zwart nestmateriaal neemt de goudvink omdat de kleur van de jongen zwart is.

Het eerste ei vond ik op 3 mei kapot op de grond. Mijn teleurstelling was echter de volgende dag vergeten, toen het tweede eitje keurig in het nest lag. Het aantal eieren werd drie, en de jongen kwamen op 20 mei uit.

Het voer bestond in de week vóór het uitkomen van de eieren uit mierenëieren, onrijpe onkruidzaden en opfokvoer, bestaande uit 2 hardgekookte eieren en ongeveer 3 theekopjes vis. De vis werd 5 min. gekookt.

Gebruikt kan worden schelvis, kabeljauw e.d. (diepvriesvis is het gemakkelijkst). Het geheel wordt geprakt en daarna overgoten met 2 kopjes water, waarin basterdsuiker is opgelost (3 eetlepels).

Het geheel wordt nog eens goed door elkaar gedaan, en daarna kan men beschuitmeel en bam-bix toevoegen om het voer rul te maken.

Het opfokvoer kunt u voor enkele dagen tegelijk klaarmaken en in een plastic doos in de koelkast zetten (opgepast met te koud voeren, darmstoornis!). Elke keer als het voer wordt gegeven, mengt men er wat gekiemd negerzaad doorheen. Dit om het opgeven van het voer door de oudervogels te stimuleren.

De eerste 4 dagen gaven de goudvinken hun jongen veel mierenëieren en een klein beetje opfokvoer. Bij

inspectie bleek dat de jongen goed sperden. Ze hadden weinig voedsel in de krop, een teken dat ze het juiste licht verteerbare voedsel kregen. Dus geen reden tot ongerustheid, zolang de kleur binnen in de bekjes maar donkerrood blijft. Na 4 dagen werd het opfokvoer meer aangesproken en kregen de miereëlers minder belangstelling. Het was nu ook gemakkelijk om het voedsel in de kropjes te zien zitten. Het is duidelijk dat de jongen op deze leeftijd al wat minder licht verteerbaar voedsel kunnen gebruiken. De jongen groeiden voorspoedig. Ze verlieten op 5 juni het nest. De pop had alweer in een van de andere heidebossen een nestje gemaakt, waarin 7 juni het eerste eitje werd gelegd. De man voerde nu bijna alleen de jongen, waarbij veel onrijpe onkruidzaden werden gegeven.

De jongen werden op de 7e dag geringd met een kanariering (2,9 mm) waaromheen een stukje ventielslang was gedaan om te voorkomen dat de oudervogels de ring eraf haalden.

De jonge goudvinken zijn bruinachtig van kleur en zijn nu (eind aug. '73) volop in de rui.

Vanaf de tijd dat de jongen zelfstandig waren, kregen ze geen groenvoer meer, om darmstoornissen te voorkomen.

Putters: ze vertonen half mei kweekneigingen. De man zingt veel en zwiept met zijn staart. De pop antwoordt, zoekt intussen een nestgelegenheid uit en roept de man om te komen kijken. Het nestje werd gemaakt in een grote bos takken en heide. De pop sleept alleen met nestmateriaal; gras, mos, wit koeiehaar, stukjes watten en paardebloempluis. Het nestje was na enkele dagen klaar, en op 30 mei lag het eerste ei erin. Er volgden daarna nog 5 eieren. Het broeden begon na het leggen van het 3e ei, en de eerste 3 jongen kwamen op 13 juni uit. De drie daaropvolgende dagen ieder één. Het voer tijdens de opfok en een week ervoor be-

foto: Raaymakers

stond uit opfokvoer (zoals vermeld), en onrijpe c kruidzaden, zoals de zaden van de paardebloes herderstasje, kruiskruid en melkdistel.

De jongen werden op 29 juni geringd met een 2 mm ring (omhuld met ventielslang). Het laatste u gekomen jong was na enkele dagen dood, want h was te veel achtergebleven bij de andere. De groeiden voorspoedig op, zijn nu volop in de rui krijgen, ter bevordering van een mooie kopklet veel onrijp distelzaad.

De Europese kanaries (Girnitz) hebben twee jonge grootgebracht.

De groenlingen elk 3 nesten van 4 jongen en c sijnen hebben één nest van 5 jongen gehad, d waarschijnlijk door de warmte (30° C) in de eers week van juli zijn doodgegaan.

U ziet, een aardig succes met Europese vogels.

Het opfokvoer is een beproefd recept van een e varen kweker, een kennis van mij, en is veel gemakkelijker dan het voeren van spinnen, slakjes en lui waarvan de laatste nogal vaak in boeken wordt aar bevolen.

Immers, het gaat in de eerste levensdagen van d jonge vogel om voldoende dierlijke, licht vertee bare eiwitten.

Vis is in dit opzicht even goed als moeilijk te vange insekten. Toevoeging van bastaardsuiker dient or bederf tegen te gaan, al zal op erg warme dage 's middags de vrouw des huizes wat vers opfokvoe moeten geven.

In België zijn de groenvinken gedomesticeerd, e men heeft er hele cultuurstammen van. Zo moet he met bovenbeschreven vogels en de andere koo vogels ook mogelijk zijn.

In de volière geboren en grootgebrachte vogel gaan veel gemakkelijker tot voortplanting over da hun ouders zouden doen.

In de volière geboren vogels brengen meer jonge groot dan soortgenoten in de natuur, zodat bij ee gerichte kweek door de liefhebbers van Europes vogels (in het bijzonder de kooivogels) op deze ma nier spoedig veel liefhebbers zelfgekweekte Euro pese vogels bezitten. Men hoeft dan geen vogel meer uit de natuur te halen, maar in geval va nood zou men gekweekte vogels bij wijze van proe juist eens kunnen vrijlaten om te proberen wat daar van de uitvloed is bij een te ver teruggelopen vogel stand.

Probleem voor de toekomst, als men denkt aan de dode vogels vanwege het door de mens veelvoudi ge gebruik van gif bij de gewassen, boomgaarden wegbermen e.d.

De keren waarbij ik dode jongen (met volle krop pen) heb aangetroffen in de zgn. „vrije” natuur zijr legio, en ik kan, en met mij velen, nog steeds nie begrijpen dat het in leven houden en kweken var vogels door een liefhebber een misdaad is, en da het overvloedige gebruik van gif en de uitwasser van sommige jagers wel worden toegestaan.

Maar ergert u niet, verwondert u slechts, kweekt de toegestane kooivogels en wordt vooral lid van de speciaalclub van Europese vogels en hun hybrider (zie het adres voor in uw blad).

usel

BASTAARDERING MET DE JAPANSE MEEUW

door W. Beckmann

Witten

Genetisch zou een zuiver witte de formule moeten beten hebben, maar door de onvolledige werking in de b^+ factor zijn vogels met deze formule flets wit of vuil wit. De zuiver witten die we op de markt bezitten hebben een andere genetische samenstelling, namelijk wel de bontfactor. Door het selectief doorkweken van bont x bont zijn op den duur deze zuiver witten ontstaan, maar deze witten maskeren de

afkomst: Van Boeken

normale kleurfactoren donkerbruin - roodbruin - mokka - grijs en geel. Theoretisch zouden dus genetisch twee geheel verschillende witten bestaan, in de praktijk komt het er echter op neer dat we de witte meeuw zonder bontfactoren (dus b^+) voorlopig nooit zuiver wit zullen kweken. De zuivere witte meeuw is dus een geselecteerd produkt uit bont.

De bonten en witten uit bont

Algemeen wordt aangenomen dat de Japanse meeuw de gedomesticeerde vorm is van het spitsstaartbronzemannetje, maar het spitsstaartbronzemannetje zoals wij die kennen, toont geen bont in de bevedering. De bontvorming bij onze Japanse meeuw is dus een mutatie die zich gedurende het domesticatieproces heeft ontwikkeld.

Een zelfde proces heeft zich ook bij de kanaries voorgedaan; de oorspronkelijke wilde kanarie toonde ook geen bont in het verenpak, maar in de loop van de honderden jaren hebben zich uit vogels met enkele bonte vlekjes op den duur door selectieve kweek zuivere ongepigmenteerde kanaries ontwikkeld. Bij de grasparkieten zien we iets dergelijks. Daar hebben we het verschijnsel van op zijn minst twee geheel onafhankelijk van elkaar verervende bontfactoren, nl. een recessief en een dominant verervende vorm. Gaan we deze twee bontfactoren combineren in één vogel, dan krijgen we zuivere pigmentloze vogels. Bontvorming is dus niets nieuws

en is door selectie uit te breiden tot geheel pigmentloze vogels, wat ook bij de meeuwen is gebeurd. Bij de meeuwen kunnen we trouwens ook niet met alle zekerheid stellen dat de bontvorming maar van één stel erfelijke factoren afhankelijk is; het is best mogelijk dat zich gedurende het domesticatieproces meerdere bontmutaties hebben voorgedaan, maar dit laat ik voorlopig in het midden.

Laten we eerst eens kijken hoe het komt dat bontvorming kan optreden. Welke processen liggen daaraan ten grondslag en hoe worden deze veroorzaakt? De melaninevorming in de bevedering vindt plaats door een chemische reactie van het aminozuur tyrosine en het enzym tyrosinase. Het animozuur tyrosine wordt door de pigmentcellen (melanoblasten) aangevoerd naar de veerzakjes. Om die veerzakjes bevindt zich een zone cellen, die men de zone van differentiatie noemt. In een deel van die cellen bevindt zich het enzym tyrosinase; als het tyrosine nu met het tyrosinase samenkomt, ontstaat er een reactie waardoor het kleurloze tyrosine gaat oxyderen en waardoor het melanine ontstaat. Ontbreekt nu het enzym tyrosinase in de cellen van de zone van differentiatie, dan treedt er geen oxydatie op van het tyrosine, dus wordt er geen melanine gevormd en blijft het veertje, dat uit dat betreffende veerzakje groeit, kleurloos. (Uitvoeriger is deze stof behandeld in mijn artikelenreeks „Grootte en type van de grasparkiet“, art. 5.)

Bij de bonten zien we echter dat het ontbreken van tyrosinase slechts bij een deel van de veerzakjes optreedt (de veerzakjes waaruit zich dus de witte veren ontwikkelen), in het andere deel van de veerzakjes (waaruit de gepigmenteerde veren groeien) wordt door de aanwezigheid van het enzym tyrosinase wel het tyrosine geoxydeerd. De zone van differentiatie rondom de veerzakjes bestaat a.h.w. uit een massa chemische fabriekjes, waarin vele chemische reacties plaatsvinden.

De pigmentcellen (melanoblasten) voeren de grondstof aan (het tyrosine in kleurloze vorm). Deze komt in de chemische fabriekjes in de zone van differentiatie en ondergaat door toevoeging van het tyrosinase een chemisch proces waardoor de grondstof kleur aanneemt. Deze dan gekleurde melanoblasten (die men nu melanocyten noemt) komen in het keratine van de zich ontwikkelende veer, hetzij als zwart- of zandkleurig bruine eumelanine of als roodbruin phaeomelanine.

De constructie en de werking van deze chemische fabriekjes in de zone van differentiatie worden echter bepaald door een samenspel van erfelijke factoren. Bij de Japanse meeuw en vele andere vogelsoorten zien we dat de verschillende delen van de veer verschillende soorten melanine bevatten, bijv. roodbruin phaeomelanine in de baarden en zwart eumelanine in de haakjes. Ook de reductiefactoren verrichten hun werkzaamheden via deze zone van differentiatie, of onafhankelijk op de vorming van het eumelanine of het phaeomelanine, of totaal op beide melaninesoorten tegelijk. De afwezigheid van het enzym tyrosinase verhindert de oxydatie van zowel het eumelanine als het phaeomelanine. De afwezigheid van het enzym tyrosinase houdt echter niet in dat ook de toevoerbron van het melanine door deze mutatie aangetast wordt. De melanoblas-

ten blijven nog steeds de grondstof tyrosine afvoeren naar de zone van differentiatie. Dit kleurloze tyrosine wordt dan niet geoxydeerd en komt kleurloos in het keratine van de veer (dus witte veren). **Waar het hier om gaat is het feit dat zelfs een witte vogel altijd zijn in erfelijke aanleg aanwezige kleurfactoren kan doorvererven naar zijn (of haar) nageslacht.** Zodra in dat nageslacht door een juiste omgeving weer tyrosinase in de cellen wordt gevormd gaan de kleurfactoren die hij van zijn witte ouer heeft geërfd, weer een rol spelen. Zeer simpel gezegd, een witte vogel uit de bontserie maskeert aanwezige kleurfactoren, hetzij donkerbruin-mokk, roodbruin of grijs. Straks met de vererving gaan we daar nader op in.

Nu de vraag hoe het komt dat een deel van de cellen in de zone van differentiatie wel tyrosinase bevat en een ander deel niet. M.a.w.: hoe komt het dat een deel van de veren wit is en een ander deel gepigmenteerd.

Met het beantwoorden van deze vraag moeten we met waarschijnlijkheden en hypothesen aankomen. Uit ervaring weten we dat niet één bontpatroon erfelijk vastligt, wel zien we echter dat een bontpatroon zo om en nabij doorvererft. Dhr. Rook ziet kans om ieder jaar weer opnieuw met stammen bonten van een bijna gelijk bontpatroon op de markt te verschijnen. Hij heeft dan ook jarenlang op dat ene bontpatroon geselecteerd, maar nog heeft hij na al die jaren een zeker percentage jongen waarbij dat bontpatroon wel om en nabij gerealiseerd wordt, maar toch enkele wijkingen tonen in dat patroon. Op die manier bereikt dat in bepaalde veervelden het tyrosinase geheel uit de cellen van de betreffende veerzakjes zijn gekweekt, en dus is een tamelijk grote rege maat in het gewenste bontpatroon bereikt.

Het ontstaan van cellen zonder het enzym tyrosinase is voor een bepaalde vogelsoort een defect in het genenpatroon, want de oorspronkelijke wildvorm (het spitsstaartbronzemannetje) toonde geen bontpatroon. In een andere vogel, bijv. de driekleurmerg zien we in de wildvorm reeds witte veervelden. Deze witte veervelden vererven constant door, en deze bontvorming (het ontbreken van tyrosinase in de veerzakjes) ligt dus erfelijk vast. Bij de bonte meeuw treedt er dus een defect in het genenpatroon op. Dit defect bepaalt zich maar tot een deel van de cellen van differentiatie, maar vererft niet constant in het beginstadium van de embryonale ontwikkeling van de vogel, dus al reeds enkele uren na de bevruchting, als de cellenvermeerdering een aarvang heeft genomen, ontvangen sommige van die cellen, die in een later stadium de zone van differentiatie gaan vormen, de mogelijkheid tyrosinase te vormen en andere cellen niet.

Deze cellen bevinden zich over de gehele bevederde oppervlakte van de huid. Deze eerste cellen, die migreren naar hun plaats van bestemming, zijn a.h.w. de moedercellen; door de somatische celdeling re produceren ze zich. Dus de cel die wel tyrosinase kan vormen, deelt zich in tweeën; deze twee delen zich weer, enz. In de te vormen huid in de omgeving van die moedercellen vormen zich dus alleen cellen die tyrosinase vormen. Maar naar andere plaatsen in de huid zijn cellen gemigreerd die niet in staat zijn tyrosinase te vormen, ook deze vermeerderen

d.m.v. de somatische celdeling en vormen in omgeving cellen zonder tyrosinase. Ergo, op plaats groeien dus witte veertjes, terwijl op die ere plaatsen gepigmenteerde veertjes groeien. gaat er dus om: naar elke plaats migreren in beginstadium van de embryonale ontwikkeling moedercellen met, en de moedercellen zonder sinase. Dat is de eerste vraag. Misschien niet interessant voor de praktische kweker, maar wel belangrijk om op den duur een inzicht te geven in de bontvorming. Onze tweede vraag is: de kweker invloed uitoefenen op het bontpatron, en zijn er, naast het bekende bontpatron, er nu op de t's successen wordt behaald, fere bontpatronen mogelijk, zoals bijv. een jaar acht geleden in de standaard omschreven?

NIUW! PARADISO - KOMECO ZELFBOW VOLIERES

Geheel metalen zelfbouw kamervolières van genormaliseerde elementen. Steeds uit te breiden en onder te verdelen. Twee standaard-uitvoeringen met on-eindig veel combinatiemogelijkheden. Het past altijd! Gegarandeerd!

PARADISO-KOMECO VOLIERE geen kool, maar een echte vogelwoning!

Roestvrij, morsvrij, en hygiënisch. Waterdichte schuiflade. Gemakkelijk toegankelijk, veilig af te sluiten. Geen zichtbelemmering!

Montage? Het werk van een ogenblik. Geen gereedschappen nodig!

Stuur de BON of schrijf een briefkaart aan:

Metaalwarenfabriek Hulskamp n.v.
KOMECO-DIVISION
POSTBUS 52 te ALKMAAR

PARADISO **BON** Zend mij Uw rijk geïllustreerde prospectus met technische beschrijving en prijslijst van de **PARADISO-KOMECO ZELFBOW VOLIERES**

Naam: .....

Adres: .....

Plaats: .....

OLIERE

"VERAKA"

Specialiteit in tentoonstellingskooien voor pelsdieren, pluimvee en vogels - Voorfronten in alle maten - Tevens opvouw-bare kooien voor honden, katten, duiven, papegaaien etc.

Bondskooien - Hooiruiven - Voerbakjes

Alles gepuntlast - 100% service.

"VERAKA"

Markstraat 17 - Telefoon 01693 - 1448
Terheijden N.Br.

Wilt u volop gezonde jongen kweken?

Geef de oudervogels dan dagelijks

OPFOKVOER „K.O.”

Licht verteerbaar

Volledig gevitamineerd

Bevat alle bouwstoffen

Ook verkrijgbaar in een samenstelling MET ZUIVER PLANTAARDIG CAROTEEN voor alle roodfactorige vogels.

Verkrijgbaar bij Uw speciaalzaak.

Vraagt gratis monster en folder bij:

Fa. JAN D. KAPPELLE & ZN.
DEVENTER - POSTBUS 2 - TEL. 05700-139 27

Wij hebben regelmatig in voorraad

DUIZENDEN TROPISCHE VOGELS

o.a. Bullbuls, Drongo's, Pitta's, Baardvogels, Saffraanvinken, Toekans, Toekanettes, Spreeuwen, Tangara's, Rallen, Dayalijsters, Damalijsters, Bladvogels, Schamalijsters, Irenebullbuls, Wielwalen, Ind. scharrelaars, Gaaien, Wida's, Duifjes, Kwartels, Ara's, Papegaaien; tevens Wolapen, Marmosetjes, Neusbeertjes.

HARLINGER VOGELHUIS

Heiligeweg 17 - Harlingen - Tel. (05178) 3675, b.g.g. 5134

Wederverkopers vraagt prijslijst!

Bird specialist

Vrijblijvend kunnen wij u aanbieden alle soorten kanaries, Australische prachtvinken, Afrikaanse vinken, Zuidamerikaanse vinken, alle soorten parkietachtigen, diverse soorten toucans, siereendjes, kwartels, flamingo's, zwanen, papegaaien, ara's, enz. enz. Steeds duizenden vogels in voorraad.

Wij vragen te koop: alle soorten sier- en watervogels.

BLANKESTIJN'S VOGELHANDEL

Dahliastraat 39 - Veenendaal - Telefoon 08385 - 12367

E. M. Wessels

foto: v. d. Nieuwenhuyzen

DWERGTTIMALIES

(*Yuhina nigrimenta*)

Deze vrij zeldzame vogeltjes, afkomstig uit Birma, Zuid-China en Thailand, waar ze in vrij grote groepen in het hooggebergte leven, zijn het houden en verzorgen zeker de moeite waard.

Hun grootte is ± 10 cm.

Het beste zijn ze te houden in paren, want als ze alleen worden gehouden, gaan ze spoedig zitten treuren en blijven niet lang in leven. Verschil in geslacht is ultermate moeilijk te zien; het popje is iets donker van kleur en heeft een iets kleinere kuif. Hoewel de kleur over het algemeen vrij somber is, zijn ze toch zeer aantrekkelijk, vooral door het kuifje, dat voortdurend in beweging is. Ze zijn zeer op elkaar gesteld en blijven voortdurend bij elkaar in de buurt. Het beste zijn ze te houden in een grote kooi of binnenvolière, 's zomers ook wel buiten, maar daar ze niet winterhard zijn, moeten ze ook in de winter op een gematigde temperatuur gehouden worden.

Samen met bijv. brillenvogels, kleine tangarasoorten, enz. kan men er heel lang plezier van beleven. Verzorging en voeding vragen, als ze eenmaal gewend zijn, weinig moeite; veel soorten fruit, een goed universeelvoer en levand voer als meelwormen en miereëitjes zijn voldoende.

In het begin, als ze pas zijn ingevoerd, is het moeilijk om ze te wennen aan bovenstaand menu. Zo heb ik bij een verwante soort, nl. de roestnektimalie (Yu-

hina flavicollis) er een bij gehad die in het begin niets anders dan vloeibaar voedsel nam (o.a. een oplossing van Frisolac + honing), doch langzaam aan is hij overgegaan op fruit en universeelvoer. Momenteel eet hij normaal mee met alles wat de p-schaft.

Het is jammer dat deze soorten vogeltjes hier in Nederland zo weinig ingevoerd worden, en slecht hoogst zelden kan men weleens een paartje bij een handelaar aantreffen, in tegenstelling tot hi buitenland, waar ik er o.a. in België grote aantallen van heb gezien.

Ongeveer begin 1900 zijn ze voor het eerst ingevoerd in Europa, en wel door de dierentuin van Berlijn.

Broedresultaten zijn uiterst zeldzaam (het is ook zeer moeilijk een paartje samen te stellen) en voer zover mij bekend in ons land nog nooit voorgekomen. Het nest is komvormig, de broedtijd ± 12 dagen en na ongeveer dezelfde tijd verlaten de jongen, vrijwel geheel op kleur, het nest.

Hopelijk kunnen we in de toekomst ook hier in Nederland nog eens broedresultaten te zien krijgen

Geraadpleegde lit.: Finches en Softbilled Bird (Bates & Busenbark); Fremdländische Stubenvögel (Neunzig); Vogelencyclopedie (Rutgers).

Zilverbruin

foto: P. Ramaekers

ERVARINGSKRABBELS

MELANISATIE BIJ KANARIES

door J. Foederer

Het is alweer lang geleden dat ik in een artikeltje in dit blad, september 1972, pag. 421, u opmerkzaam maakte op de zogenaamde optimale zilverbruine kanarie. De kleur van deze kanarie was over zijn geheel wel 50% donkerder bruin dan de normale zilverbruine. Hij was chocoladebruin vanaf de kop tot de beenveertjes toe. De keurmeesters en ook ik zelf dachten beslist dat het een mutatie was. Wel maakte ik in genoemd artikeltje de opmerking dat het ook weleens melanisatie zou kunnen zijn, een verschijnsel dat bij goudvinken nogal eens voorkomt. De melanisatie bij goudvinken maakt deze vogels na de eerste rui helemaal zwart, doch een jaar later, bij de grote rui, worden ze weer normaal van kleur.

Uit onze zilverbruine „mutatie“ kweekten wij in 1972 acht jongen. Geen van deze jonge vogels liet na de eerste rui iets van het optimale bruin van hun vader

zien. Toen in het najaar de „mutant“ in de grote rui viel, kwam ook bij hem de normale zilverbruine tint weer terug. Dit viel vooral op bij borst- en beenveertjes, die hun meer blauwgrijsachtige kleur terugkregen. De „mutatie“ bleek dus geen mutatie te zijn maar **melanisatie**.

Wat erger was: de bewuste vogel ging dood. Met zijn acht jongen, die er zoals u al weet normaal uitzagen maar toch de donkere factor van hun vader bij zich moesten dragen, konden we uitproberen of melanisatie erfelijk was, of eventueel op een milieu- kwestie berustte. We paarden van deze acht jongen broer en zus met elkaar om toch zeker de onbekende factor erin te houden. Van het twintigtal jongen dat we uit deze koppels in 1973 kweekten, liet geen ervan helaas de volbruine kleur zien.

Nu mogen we dan ook gerust aannemen dat melanisatie niet erfelijk is en waarschijnlijk op een milieu- kwestie berust.

Hoe ontstaat nu dit overdreven pigment dat melanisatie wordt genoemd? Bedoelde man was namelijk gekweekt in een vrij donkere ruimte en was zeer slecht opgekomen.

Op deze wijze heeft ons doorkweken zin gehad. Door het resultaat aan u door te geven, heeft ook het schrijven van deze ervaringskrabbels zijn nut, althans wij hopen dat u er iets aan heeft gehad.

Geen vlees en geen vis

Als ik bij pas beginnende liefhebbers ga kijken en op hun verzoek de TT-vogels ga selecteren, valt mij vaak hetzelfde euvel op. Neem bijvoorbeeld de goudagaten. Heel zo'n kweek bestaat vaak uit vogels die te goud zijn voor agaat en weer niet intensief genoeg zijn voor goudagaat. Eigenlijk vlees noch vis. Ditzelfde beeld ziet men dan bij de kweekparen. Van zulke vogels kan men nu eenmaal nooit goede goudagaten kweken. Indien een van de partners niet intensief genoeg is, komen er ook geen intensieve jongen, terwijl die intensiefactor toch noodzakelijk is voor goudagaat. Als je dat tegen zo'n kweker moet vertellen, is deze vanzelfsprekend teleurgesteld. Zijn eerste reactie is dan: „waarom verkopen ze mij dan zulke vogels?“ Mijn advies luidt dan dat hij beter bij het aanschaffen van kweekmateriaal een ervaren kweker kan meenemen die hem ter plaatse kan adviseren. Als ik zo'n liefhebber dan tevens nog vertel dat hij wat intensieve vogels moet ruilen of bijkopen om deze op zijn te gouden agaten te zetten zodat hij toch nog goede kweekkoppels kan vormen, is de teleurstelling vrij gauw over.

Met een beetje geluk is die man een jaar later een tevreden mens. Bovendien heeft hij dan iets geleerd dat hij niet meer vergeet.

Resumerend kunnen we zeggen dat een van de partners vol intensief moet zijn, en de andere moet zoveel mogelijk goud laten zien, terwijl deze toch goed bevederd is. Als dan een van de vogels nog iets van de blauwfactor laat zien, wordt het goud nog mooier. Ook dienen we erop te letten dat de rugstreepjes zo dun en zo kort mogelijk zijn. Als we daarbij ook nog kunnen zorgen dat de flankstreepjes ook bij de intensieve niet helemaal verloren gaan, dan zitten we dicht bij de kampioen.

Uw vogels hebben aan Sluis Ei-Krachtvoer meer dan genoeg.

De moderne voedingsleer toont aan dat de overgang op speciale produkten - zoals opfokvoer - tijdelijk konditie-verlies bij uw vogels veroorzaakt.

Juist aan het begin van de kweekperiode waarin veel van uw vogels wordt gevraagd (nest maken, eieren leggen, broeden enz.) mag dat niet voorkomen. Een optimale kweekconditie van uw vogels betekent meer eieren en meer jongen van betere kwaliteit.

Objektief is vastgesteld dat kweekresultaten aanzienlijk verbeteren als het hele jaar door Sluis Ei-Krachtvoer wordt gebruikt.

Sluis Ei-Krachtvoer is weliswaar wat duurder dan andere

produkten. Maar daar staat heel wat tegenover.

Sluis Ei-Krachtvoer is:

1. altijd konstant van samenstelling,
2. altijd vers door de nieuwe verpakking,
3. zeer licht verteerbaar,
4. verkrijgbaar in verpakking van o.a. 1kg,
5. verrijkt met groente,
6. compleet kracht- en opfokvoer.

Neem de proef eens en let op de resultaten.

Sluis

Sluis vervangt de natuur.

LIJST CENTRAAL MAGAZIJN NEDERLANDSE BOND VAN LIEFHEBBERS Ingaande 1 april 1974

URBRIEFJES (zowel voor stammen als enkelingen gebruiken)

oks van 50 vel à / 1,25
urkanaries (wit)
asparkieten (groen)
bravinken (blauw)
panse Meeuwen (rose)
pen e.d. (geel)

oks van 25 vel à / 0,80
rder
rwich
rkshire
oster
l Frisé
rijse Frisé
ard

oks van 200 vel à / 3,50
rizers
aterslagers

SCHRIJFFORMULIEREN TT

CL. VRAAGPROGRAMMA'S 25 stuks à / 1,50.

SIGNES normaal à / 2,-

et 25 jr. à / 4,-

et 40 jr. à / 4,50.

ERF voor binnenzijde kleurkooien, blauwgroen

ijs per kg / 10,- FRANCO thuis.

LAMBILJETTEN onbedrukt à / 0,40

SCHRIJFREGISTERS à / 1,25

TATUTEN EN REGLEMENTEN à / 1,50

ROENE BOEKJE à / 1,50

ONVOCATIEKAARTEN per 100 / 3,50

FHAALKAARTEN per 100 / 3,50

LASSEKAARTJES per 100 / 2,50

artjes behaalde prijzen

ijs per serie van 4 x 25 stuks

mpioen, 1e, 2e en 3e prijs / 2,50

NVELOPPEN per 25 / 1,50

WEEKKAARTEN per 25 / 4,-

ALENDERS à / 3,50, bij 10 of meer à / 2,50

OSTKAARTEN

erie A Europese vogels 30 stuks / 8,-

erie B Tropische vogels 30 stuks / 8,-

erie C Diverse soorten 30 stuks / 8,-

enoemde series plus 10 extra kaarten / 20,-

apegaalenatlas

10 briljante kleurfoto's met Nederlandse tekst,
chitterende uitvoering / 25,-

TANDAARDEISEN

irasparkieten / 15,-

eophema's / 6,-

gaporniden / 7,50

bravinken / 3,50

leurkanaries / 6,-

leknopte erfelijkheidsleer / 4,-

**NIET TOTAALBEDRAG VAN UW BESTELLING DIEN
WIJ VOORUITBETALING TE WORDEN GESTORT OP
BANK NO. 1148324, N.B.v.V. te BERGEN OP ZOOM.
DE BESTELLING DIEN OP DE BETAALKAART TE
WORDEN VERMELD, EVENALS UW NAAM EN
ADRES EN HET CODENUMMER VAN UW AFDELING.**

KORTE BERICHTEN

VOOR DE AFDELINGEN

Op 26 en 27 april a.s. wordt in uw district de algeme-
ne vergadering gehouden. Van elke afdeling wordt
een afvaardiging verwacht.

Als nieuwe afdeling heten we welkom Voorburg en
Capelle aan de IJssel in district Zuid-Holland en
's-Heerenberg in district Gelderland. Allen van harte
welkom en erg veel succes.

Heren penningmeesters, heeft u de contributie voor
het 2e kwartaal al overgemaakt? Zo niet, wilt u dit
dan nog vandaag doen?

KEURLIJSTEN

Alle keurlijsten zijn per ingang van heden gewijzigd.
Ze zijn nu zowel voor stammen als enkelingen te ge-
bruiken. De nog in uw afdeling zijnde „oude” keur-
lijsten kunt u uiteraard eerst opmaken, uitgezonderd
de keurlijst voor de border en het zgn. gele keur-
briefje dat voor tropen e.a. werd gebruikt. Beide
laatstgenoemde lijsten zijn geheel herzien en gewij-
zigd.

RINGENBESTELFORMULIER

Het ringenbestelformuliertje zal niet meer IN dit blad
worden afgedrukt doch hiervoor zal de binnenkant
van de wikkel OM dit blad worden gebruikt. U kunt
na ontvangst de formuliertjes uitknippen. Het ligt in
de bedoeling om u een formuliertje in de maanden
juli en september op deze manier te doen toekomen.
WEES STRAKS DUS ZUINIG OP DE WIKKELS!

VAN DE KEURMEESTERS

De heer Landsmeer, afdeling zang, is voor dit seizoen
volgeboekt. De heer R. Delstra (tropen) heeft als adres
Verl. Oosterweg 24¹. Vergeet u dus niet „1” te ver-
melden anders komt het in de verkeerde bus terecht.
De volgende keurmeesters zijn thans ook telefonisch
bereikbaar: J. Barsch (kleur) 080 - 552924; Blondeel
(kleur) 010 - 382094; M. H. de Grootd (kleur) 080 -
554943. De heer J. van Lieshout (kleur) is na 17.00
uur bereikbaar op het adres Hoffmanlaan 311, telef.
013 - 553272.

In het vorige nummer is er bij de opgave van nieuw
geslaagde keurmeesters een foutje geslopen. Voor
A. v. d. Rakt dient gelezen te worden A. Reiding.
Voorts is ook geslaagd de heer A. van de Rakt, Kerk-
straat 6 in Uden, telef. 04132 - 3747.

FRAUDE MET RINGEN

Het komt weleens voor dat tijdens tentoonstellingen
aan vogels ringen worden waargenomen die bijvoor-
beeld zijn doorgezaagd of opgerekt of geen juist
kweeknummer van het lid vermeldt of niet van
het goede kweekjaar zijn etc. Men schakelt dan wel-
eens de keurmeester in en laat hem dan beslissen
wat er dient te gebeuren. Aan de keurmeesters is
opgedragen zich NIET meer met deze zaken te be-
moeien. De keurmeesters keuren de vogels en GEEN
ringen. Het is louter een zaak die tot de competentie
van het afdelingsbestuur c.q. de ringencommissaris
behoort. Men dient direct NA de keuring de ringen
van de prijswinnende vogels te controleren. Wanneer
er ongerechtigheden worden geconstateerd dient het
afdelingsbestuur zelf maatregelen te nemen en de
betroffende inzender te diskwalificeren.

OVERLEDEN

J. Bulteman, Haarlem; J. Ketzener, Enschede;

P. Teunissen, Reuver en H. Maes, Eindhoven; A.

J. de Ruiter, Hardinxveld. Dat zij rusten in vrede.

AUSTRALISCH KUIFDUIVEN

Deze uit Australië afkomstige duivensoort wordt niet veel in onze volières gehouden. Een reden hiervan is waarschijnlijk dat duiven in het algemeen niet zo populair zijn bij de vogelliefhebbers. Zeker niet als het er om gaat ze bij onze tropische vogels te houden. De oorzaak waarom niet, zou ik niet kunnen zeggen.

Toch verdienen deze wat grotere vogels, van ca. 32 cm lengte, beslist meer belangstelling dan tot nu toe het geval is. Temeer nog daar het vrij rustige vogels zijn. Ik heb ze samen met Edeltanzers, Driekleurnonnen, Bronzemannetjes, Sijsjes en andere kleinere vogeltjes in een volière ondergebracht van 2 x 1 x 2 meter met daaraan een nachthok van 150 x 0.60 x 1.00 m. Ze doen werkelijk geen vogeltje kwaad.

Men moet echter geen soortgenoten of andere duivensoorten bij hen in de volière laten. Ze zullen ze eindeloos achtervolgen en rusten niet voor de andere duiven dood of weggehaald zijn.

Met hun kleur en tekening behoeven ze voor veel andere duivensoorten niet onder te doen. Vooral in het zonlicht komt het zijdeachtige groen en lilapaars op de grijze, met donkere strepen getooid vleugels prachtig uit. De kop is grijs en heeft een zwarte kuif. Ook de borst en buik zijn grijs. De hals is licht wijnrood, de

rug bruin, alsook de staartveren die aan het eind witte punten hebben.

De geslachten zijn op het eerste gezicht niet te onderscheiden. Pas na nauwkeurige waarneming is het mogelijk het geslacht vaststellen. De doffers nemen namelijk ook buiten de broedtijd direct een agressieve baltshouding aan als ze soortgenoten of andere duiven zien. Blijft dit achterwege bij uw pas gekochte stel, dan kan men er vrijwel zeker van zijn dat men ook inderdaad een paartje bezit. Het is evenwel raadzaam bij de koop ook te bedingen dat men eventueel ruilen kan. Als men in de buurt van de volière komt, laat de doffer vaak een vriendelijk „woe"! horen. Als u dan zelf ook wat terug roept, zullen ze het „woe" beslist nog eens laten horen. Niet een vriendelijke groet.

Reeds vroeg in het voorjaar zullen ze beginnen met vrijages. Hierbij „kriebelt" de doffer lieflijk in de nekveren van de duivin, terwijl ze zo nu en dan elkaar ook voeren.

De balts is werkelijk een lust voor het oog. Net als de Diamantduifjes buigt hij zich telkens snel diep voorover, de staart als een geweldige waaijer daarbij wijd uitgespreid. Tijdens elke buiging laat hij een kort „wooe" horen.

Het klinkt dan ongeveer als: „wooe-wooe-wooe". Hierbij schuift hij ook steeds een klein

...kje korter naar de duivin toe. Blijkbaar
...it hij zo vol overgave te werk, dat hij soms
...j aan het buigen is als de duivin al weg-
...flogen is.

...lens het hele ritueel legt hij de kuif plat in
...nek.

...kuif in de nek leggen doen ze ook als ze
...rikken of agressief zijn.

...ze eenmaal een geschikte nestplaats uit-
...zocht hebben lukt de doffer met sidderende
...ugels zijn eega daarheen.

...nestmateriaal gebruiken ze dorre takjes
...twijgjes van sparren of berken. Bij mij
...akten ze zelfs gebruik van de droge sten-
...s van sperzie- of prinsessebonen. Ook
...ngels van diverse onkruiden worden wel
...nomen.

...broedduur, op de meestal twee eieren, is
...à 19 dagen. Ze brengen de jongen vrijwel
...tijd goed groot. Mochten zich eventueel pro-
...men voordoen tijdens het broeden, kan
...en de eieren of jongen ook onder Lach-
...iven leggen. Die nemen ze meestal wel aan
...pleegkind.

...20 dagen vliegen de jonge kuifduiven uit
...zijn dan na 2 weken zelfstandig. Zo gauw
...oudervogels weer aan een nieuw legsel
...ginnen, moeten de jonge duifjes uitgevan-
...n worden, want vader kuifduif zal ze fel
...an achtervolgen.

...hun Australische natuurlijke omgeving zijn
...t hoofdzakelijk graszaadeters, dus moet
...en zelf hiermede rekening houden. Bij mij
...lijgen ze zilvergierst, kanariezaad, tarwe en
...let. Zilvergierst en kanariezaad dient men
...ruime mate door het andere zaad te men-
...in. Als bijvoeder krijgen ze een apart bakje
...at maanzaad. Verder wat kleingesneden
...oenvoer: boerenkool, sla of andijvie. Ook is
...in bos onrijp graszaad in de aar welkom. Ze
...ukken er dan wel wat af.

...en beetje geweekt wit- of tarwebrood is ook
...en ware lekkernij.

...et zijn snelle vliegers. Een ruime volière is
...us wel aan te bevelen.

...e kunnen buiten overwinteren mits een be-
...chut nachtverblijf aanwezig is.

...et zijn beslist gemakkelijke vogels, die ook
...oor een beginnende liefhebber geen moeilijk-
...eden zullen opleveren.

...: hoop dat dit artikeltje er toe mag bijdragen
...at de Australische kuifduiven meer in de be-
...ingstelling komen. Ze zijn het zeker waard.

NIEUW insektenvoer geel
groen
honingvoer grof
briljant honing
universeelvoer populair
briljant droog
briljant vet • universeelvoer

Cédé VOGELVOEDERS

TILBURG, LANGESTRAAT 104, TEL. 013-423156

GEZA SEPT

**Voorkomt en geneest
virusziekten en infecties.**

Een goedkoop en
afdoend middel dat
eenvoudig toegepast kan
worden:
enige druppels aan het
drinkwater toevoegen
is voldoende.

Populierstraat 121-123
Tel. 070-323930; Den Haag

**W. ROUPPE
VAN DER VOORT**

VERGELIJKEND WARENONDERZOEK, INTERPRETATIEBREEDTE EN DE WEDSTRIJDVOGEL

door J. Kuijper

Een consumentenorganisatie test drie merken wasautomaten, merk A, merk B en merk C. Uit dit vergelijkend onderzoek komt merk A als veruit de beste uit de bus; erg vleidend voor de fabrikant. Een andere consumentenorganisatie test op een later tijdstip eveneens drie wasautomaten, merk A, merk X en merk Y. Uit dit eveneens vergelijkend onderzoek komt merk A als derde (!) uit de bus. De wasautomaat van het merk A was in beide gevallen van hetzelfde type. Zo op het eerste gezicht lijkt de tweede uitslag ten minste dubieus, maar is dat nou wel zo? Om te beginnen bij het begin, de twee resultaten zijn gebaseerd op twee **verschillende** reeksen vergelijkingsmateriaal. Zelfs als de keuringsnormen in beide gevallen volkomen gelijk waren, kunnen uit niet-gelijke reeksen verschillende uitkomsten komen; het zou zelfs uitgesloten moeten worden geacht dat de uitkomsten identiek kunnen zijn. Veel aannemelijker is echter de veronderstelling dat bij beide testende instanties verschillende normen werden gehanteerd, of dat de ene instantie de keuringsnormen anders interpreteert dan de andere. Ook nauwkeurig omschreven keuringsnormen laten een interpretatiebreedte toe, zonder overigens de norm aan te tasten en/of af te zwakken. Zo kan het gebeuren dat een bepaald punt bij de eerste instantie net wel goed genoeg is en bij de tweede instantie net niet goed genoeg. In dat geval moet rekening worden gehouden met de mogelijkheid dat ook bij gelijkheid van reeksen door de bestaande interpretatiebreedte de uitkomsten verschillend kunnen zijn. Vanzelfsprekend speelt ook de gebruikte meetapparatuur een belangrijke rol, vooral waar het de gevoeligheid betreft, zeker als een bepaald oordeel afhangt van een meetresultaat. U begint zich ongetwijfeld af te vragen wat deze wasautomaten te maken hebben met onze hobby, en het antwoord hierop kan kort zijn: **niets!** Er bestaat wel een punt van overeenkomst, ook wedstrijdvogels worden beoordeeld naar keuringsnormen, ook daar zijn de reeksen steeds verschillend en ook daar speelt de interpretatiebreedte een rol. Moet er dan ook rekening worden gehouden met verschillende uitkomsten voor een en dezelfde vogel? Ja, dat moet inderdaad. De beoordeling van wasautomaten is veel simpeler dan de beoordeling van een wedstrijdvogel. Die wasautomaat is een dood ding, beweegt zich uitsluitend als dat verlangd of gedaan wordt, de hoeveelheid licht tijdens de beoordeling is van vol-

komen ondergeschikt belang, buitendien kunnen meeste getoetste normen afgelezen worden op meetapparatuur. Als nu bij deze wasautomaten „keurbriefjes“ al verschillen vertonen, hoe moet dan bij onze wedstrijdvogels? Meetapparatuur is niet, de beschikbare hoeveelheid daglicht is zo belangrijk, het tijdstip van de keuring speelt een rol en de keuringsnormen bestaan slechts uit richtlijnen. Natuurlijk is daardoor de interpretatiebreedte vele malen groter en de vraag of een keurmeester voor een bepaalde vogel altijd hetzelfde keurbriefje zal schrijven moet dan ook ontkennend worden beantwoord. Daarbij moet in ogenschouw worden genomen een groot aantal factoren dat de keurmeester niet in de hand heeft zoals het weer, lichtval, de onrust van het te keuren object, de samenstelling van de reeks. Als vandaag goudagaat A als beste uit de bus komt, is het zeer wel mogelijk dat de volgende week goudagaat A als derde in zijn serie eindigt, gewoon omdat er twee beten in die serie zaten. Meestal zullen er twee verschillende namen onder de keurbriefjes staan. Het kan ook gebeuren dat goudagaat A tweemaal door dezelfde keurmeester is gekeurd met een onbepaalde tussentijd. Wedstrijdvoegels worden getoetst aan een niet-bestaand ideaalbeeld; dit ideaalbeeld is zo goed mogelijk in tekst op papier gezet doch niet visueel waar te nemen. Daardoor ontstaat een grote interpretatiebreedte. De ideale vogel die ik voor mijn haal, ziet er anders uit dan de ideale vogel van Pi van Kees en van Klaas. Ze lijken wel ongeveer op elkaar, doch daar houdt het dan ook mee op. Een andere nare bijkomstigheid is het feit dat het beest van de voorgestelde ideaalvogel zich kan wijzigen bij het aanschouwen van een uitgesproken toppe en die toppe blijft als het ware hangen, dat beest wordt in de herinnering gegrift. Hoelang? Tot er een mooiere opduikt! Ik hoop dat het u duidelijk is geworden dat verschillen in puntentotalen van een bepaalde vogel een volkomen natuurlijke oorzaak hebben. Deze oorzaak is niet, zoals velen menen, tegen in de competitie van de keurmeesters. Keurmeesters doen hun werk zo goed mogelijk, maar dit kan echter alleen als de keuringscondities optimaal zijn, en dat zijn ze lang niet altijd. Wat wel altijd zal blijven, is de interpretatiebreedte. Deze is, zolang als kan worden beschikt over een zichtbaar gemeenschappelijk ideaalbeeld, niet uit te bannen. Keurmeesters zijn ook mensen, gelukkig wel.

De
sel

E WARMTEREGULATIE VAN VOGELS

Ing. J. P. Holsheimer

Dit artikel zal worden ingegaan op de warmteregulatie van vogels. Er wordt iets verteld over de wijze waarop de lichaamstemperatuur tot stand komt en hoe zij min of meer constant wordt gehouden. Daarnaast wordt aangegeven hoe deze lichaamstemperatuur door inwendige en uitwendige factoren wordt beïnvloed en hoe de vogel zich daarvan beschermt. Tot slot wordt verteld hoe we moeïjgrijpen indien vogels het te warm of te koud

voedsel ontleen hun lichaamswarmte aan hun stofwisseling. Bij de verbranding (chemische omzetting) van voedingsstoffen komen naast deze lichaamswarmte verder verbrandingsstoffen en energierijke bindingen vrij. Indien vogels geen voedsel tot zich nemen en in volledige rust verkeren, zal deze lichaamstofwisseling haar laagste waarde bereiken. Noemen deze stofwisseling de onderhoudsstofwisseling of het basaalmetabolisme. Er komt dan alleen een geringe hoeveelheid warmte vrij die nodig is om de stofwisseling in het vogellichaam in stand te houden, zoals ademhaling, bloedsomloop, elektrische energie voor hersenarbeid e.d. Bij de produktie van warmte komt echter een grote hoeveelheid warmte vrij, die nodig is voor beweging, voor groei, voor de produktie van eieren enz. Bij warmbloedige dieren, zoals de vogels, zijn de produktie en de afgifte van warmte met elkaar in evenwicht, zodat de lichaamstemperatuur vrij constant is. Bij koudbloedige dieren, zoals vissen en reptielen, is deze lichaamstemperatuur echter niet constant.

De verbrandings- en andere chemische reacties in het vogellichaam verlopen het beste bij een vrij hoge temperatuur. De omzettingen van voedingsstoffen vinden plaats met behulp van enzymen, die alleen hun beurt weer geactiveerd worden door hoge

temperatuur van vogels is hoger dan die van de meeste andere warmbloedige dieren. Van de mens is de lichaamstemperatuur ongeveer 36,9° C, van een koe 39,6° C, van een duif 41,4° C en van een kalkoen 42,8° C. Van de vogels hebben kolibries waarschijnlijk de hoogste lichaamstemperatuur en vertonen zij de grootste temperatuurspreiding. Als deze vogels in volledige rust zijn, is hun toestand thargisch en zijn ze enigszins verstijfd. Na ze enkele minuten in de handpalmen te hebben opgearmd, komen ze weer tot „leven“.

De uitwisseling van warmte van de vogel naar zijn omgeving en vice versa kan op vier manieren plaatsvinden.

Door geleiding. Deze geleiding is afhankelijk van de temperatuur van het lichaamsoppervlak van de vogel en de daaraan grenzende buitenluchtlaag. Zou de luchttemperatuur even hoog zijn als de oppervlaktetemperatuur van de vogel, zou er geen geleiding van warmte kunnen plaatsvinden. In zo'n geval zou de vogel spoedig sterven. Een oplossing biedt echter het verenkleed dat een zeer goed isolerende

werking heeft. Een ruiende vogel zal het dan ook moeïjker hebben om zijn lichaamstemperatuur constant te houden dan een niet-ruiende vogel.

2. Door straling. Deze straling wordt onder meer beïnvloed door de golflengte van het licht, omdat warmtestralen immers lichtstralen van een grotere golflengte zijn.

De kleur van het oppervlak van de vogel is mede van belang. Lichte en glanzende oppervlakken weerkaatsen het licht, terwijl donkere en dofke oppervlakken het licht absorberen. We kennen een aantal geheel witte en geheel zwarte vogels waarbij deze straling van groot belang kan zijn, hoewel schutkleur en andere factoren ook een rol zullen spelen.

3. Door stroming. In de vogel speelt de bloedsomloop een rol bij de overdracht van warmte, omdat het bloed bij een snellere hartslag vlugger gaat circuleren, waarbij de warmte dan aan koelere plaatsen in het lichaam wordt overgedragen. Dit zijn dan bijv. de longen en de luchtzakken. Het verwijden en vernauwen van de bloedvaten, zoals we dit bij de mens kennen, heeft bij vogels niet plaats. De warmte kan niet aan de huid worden overgedragen, omdat vogels een goed isolerend verenkleed bezitten. Via de ademhaling wordt koude lucht ingeademd en warme lucht uitgedemd. Als vogels met open snavels hijgen, is dit een manier om de ademhalingswegen en de nabij gelegen lichaamsdelen door stroming te koelen; het effect is echter gering.

4. Door verdamping. Het afgeven van overtollige lichaamswarmte via het ademhalingssysteem is voor vogels het belangrijkste en het meest efficiënt. Juist omdat vogels naast de longen nog over 7 luchtzakken beschikken, die met de longen in verbinding staan, zijn ze goed in staat om deze overtollige lichaamswarmte aan de omgeving af te staan. Dit proces vindt plaats door middel van verdamping. Verdampen is het omzetten van een vloeibare of vaste stof in een gasvormige; het omgekeerde noemen we condenseren.

Bij de verdamping is verdampingswarmte nodig die aan het verdampende lichaam wordt onttrokken. Bij de mens geschiedt dit verdampen doordat de zweetklieren vocht afscheiden, waaruit het water verdamt. Bij vogels gebeurt de verdamping van water via de longen en de luchtzakken. Het hijgen heeft dus als belangrijkste doel zoveel mogelijk verdampingswarmte kwijt te raken. De ademfrequentie kan zelfs tot het 25-voudige oplopen.

Bij het verdampen wordt dus waterdamp vanuit de vogel in de lucht gebracht. Hoe droger de lucht is, hoe meer waterdamp hij nog kan opnemen. Dit betekent dat de luchttemperatuur en de relatieve luchtvochtigheid bepalend zijn voor de hoeveelheid op te nemen waterdamp. Indien de lucht met waterdamp verzadigd is, zeggen we dat het dauwpunt is bereikt.

De absolute vochtigheid van de lucht is het aantal grammen waterdamp dat de lucht per kubieke meter (m³) kan bevatten. We drukken dit dus uit als gram vocht per m³ of als millimeter kwikdruk (mm Hg). De relatieve vochtigheid van de lucht is de hoeveel-

heid waterdamp (vocht) die de van vocht verzadigde lucht bevat bij een bepaalde temperatuur en die als percentage van de absolute vochtigheid van de

lucht wordt uitgedrukt. De volgende tabel geeft vochtgehalte van de met vocht verzadigde lucht weer bij verschillende temperaturen.

temp. in ° C	gram vocht per m ³	mm kwikdruk
— 10	2,1	1,9
— 5	3,3	3,0
± 0	4,8	4,6
+ 5	6,8	6,5
+10	9,4	9,2
+15	12,8	12,8
+20	17,3	17,5
+25	23,0	23,8
+30	30,3	31,8
+40	50,9	54,9

Uit de tabel valt te lezen dat bij 20° C de lucht maximaal 17,3 gram vocht per m³ kan bevatten. Bevat zij nu bijv. 14 gram per m³, dan is de relatieve vochtigheid van de lucht $\frac{14}{17,3} = 81\%$. Dit getal lezen we af op de hygrometer. De snelheid waarmee vogels hun warmte verdampen is dus grotendeels afhankelijk van de relatieve vochtigheid van de lucht en van de luchtbeweging langs het verdampende oppervlak. Windstilte of een snerpande wind bij dezelfde luchttemperatuur wordt geheel verschillend ervaren.

Als we aannemen dat de lichaamstemperatuur van een vogel 40° C is en de luchttemperatuur bijv. eveneens 40° C, dan zal de vogel, naarmate de relatieve vochtigheid van de lucht hoger wordt, meer moeite krijgen met het afstaan van zijn overtollige lichaamswarmte. Daarom is het in droge, warme lucht ook beter uit te houden dan in vochtige, warme lucht; vergelijk een woestijnklimaat met een tropisch regenwoudklimaat.

Sommige lichaamsdelen van vogels zijn minder bevederd dan andere delen, zoals de kop, de poten en de onderzijden van de vleugels. Vooral de kop en de onderzijden van de vleugels zijn goed in staat overtollige lichaamswarmte aan de omgeving af te staan. Daarom slapen vele vogels met de kop tussen de veren om gedurende de (koude) nacht het warmteverlies zoveel mogelijk tegen te gaan.

Tussen de veren wordt veel lucht vastgehouden, zodat die een goed isolerende werking hebben. In het geval dit warme lucht betreft, die de vogel wil kwijtraken, zal hij zijn veren gaan schudden; iets dat we vaak bij onze vogels zullen waarnemen.

De temperatuursverschillen van de kop, de poten en de onderzijden van de vleugels kunnen vrij groot zijn in vergelijking met de lichaamstemperatuur, zonder dat de vogel daar schade door lijdt. Om deze reden kunnen vogels door ijs en sneeuw lopen of in het koude water vertoeven zonder dat dit op problemen stuit.

Het acclimatiseren van vogels is het zich aanpassen aan het klimaat; beter gezegd: aan het milieu waar het klimaat weer een onderdeel van is. De stofwisseling kan iets worden verlaagd of verhoogd, zodat minder resp. meer warmte wordt geproduceerd. Ook kan na een ruiperiode de dichtheid van het verenkleed veranderd zijn. Dit komt dan tot stand

door de daglengte en de graad van slijtage, maar r door de temperatuur.

Als de vogels te warm worden gehouden, zullen met open snavel gaan hijgen. De vleugels laten langs het lichaam hangen en worden er enigsz van afgehouden. De vogels zullen zich minder l wegen, minder eten en meer gaan drinken, omv het water weer verdampingswarmte aan het licha onttrekt en dit via de longen, luchtzakken en uri wordt afgevoerd. Baden heeft alleen zin als de c bevederde delen van de vogel met het water in co tact komen. In de natuur zijn vogels meestal wel staat om tijdens warm weer een koel plekje te v den. Maar dat hoeft nog niet het geval te zijn kooi, vitrine, voliëre of ander soort vogelverblijf. bepaalde gevallen is het belangrijk hier meer a dacht aan te besteden, zoals bij huisvesting i zolders, kelders of andere min of meer afgeslot en slecht te ventileren vogelverblijven. Een ke kan op een koele doch tochtvrije plaats worden g zet. In een binnenvlucht worden de ramen aan i schaduwkant geopend en dichtgehouden aan i zonkant. Indien er een redelijke bries staat, ku nen de ramen aan de zonzijde ook worden geopen Warme lucht stijgt, en daarom doen we er goed a de hoogst gelegen ramen te openen. Het spuit van water heeft een verkoelende werking, maar v moeten er wel voor oppassen dat de relatieve voc tigheid van de lucht hierdoor niet wordt verhoog Op deze wijze zou de vogel immers zijn warm moeilijker aan de omgeving kunnen afstaan. Het b spuiten van een cementen vloer in binnenvlucht voliëre heeft dan meestal ook geen zin, omdat d meer moeilijkheden met zich mee kan brengen. H plaatsen van koude, metalen zitstokken heeft me zin omdat de vogel zijn lichaam hieraan kan koel door zijn veren op te zetten en direct huidconta met de zitstok te maken. Maar zulke extreme situ ties zullen hopelijk tot een minimum beperkt blijve Het ventileren met behulp van een ventilator hee alleen dan zin indien koude lucht wordt aangevoer en warme lucht wordt afgevoerd, naast de reec besproken geleiding.

Bij koud weer zullen vogels het warmteverlies z veel mogelijk proberen te beperken. Bij zeer kou weer zitten ze stil en ineengedoken en dicht tege

usel

De,

ar aan. Ze zijn niet actief, omdat de dan ge-
luceerde lichaamswarmte niet opweegt tegen
ze tijdens het vliegen zullen verliezen. De veren
op een bepaalde manier aangelegd, waarbij de
sterven meestal iets zijn opgezet. Verwarmde zit-
ten hebben alleen in dit soort extreme om-
digheden nog een nuttige functie.

ndirect verband met de warmteregulatie staan
nest, het nestmateriaal en het microklimaat
peratuur en vochtigheid) in het nest. Naar mijn

gevoel wordt te weinig aandacht geschonken aan
de verstrekking van voldoende gevarieerd nestmate-
riaal. Vooral parkietenkwekers hebben soms te
kampen met snel uitdrogende nestblokken, waardoor
de eieren verloren gaan. Vele kanariekekers schen-
ken hier ook weinig aandacht aan doordat ze slechts
één of twee soorten nestmateriaal verstrekken. In
de natuur wordt door de vogels veel aandacht be-
steed aan het nestmateriaal en de plaats waar het
nest gebouwd wordt, al lijkt het er soms ogen-
schijnlijk helemaal niet op.

Een ten dienste van een
verslaggever ingepakte
vogel

Ets: Arja v. d. Berg

Wij bieden u vrijblijvend aan uit binnen- en buitenvolières:

Napoleons, zilver- en loodbekjes	7,50 p.p.	Groenveugelduiven	85,- p.p.	Angola roodbekkevers	12,- p.p.
Vuurvinken, goudmussen en blauwfaz.	9,- p.p.	Witborstrallen	50,- p.p.	Himalayaaijjes	22,50 p.st.
Goudbukjes en Oost Afr. bl. fazantjes	11,- p.p.	Chin. kwartels	12,50 p.p.	Indische nonpareils	20,- p.p.
Geelbuisstridde en Dominicaalweidas	13,- p.p.	Francoline en rodeboskwartels	25,- p.p.	Roodoor en witoorbulbuls	22,50 p.st.
Muskatvinken en Driekleurnonnet	8,- p.p.	Zilver Chin. kwartels	20,- p.p.	Kalabulbuls en oevermynaha	20,- p.st.
Helenafazantjes en Angola bl. fazantjes	13,- p.p.	Grasparkieten	10,- p.p.	Witkultgaaien	50,- p.st.
Dubbele goudbukjes	14,- p.p.	Regenboogparkieten	25,- p.p.	Goudvoorhoofdvladvogels	50,- p.st.
Masker en zilverveugel zebrevinken	14,- p.p.	Deensbont, Albino en lutino parkieten	12,- p.p.	Blauwveugelvladvogels	60,- p.st.
Japanees meeuwjes	9,- p.p.	Agapornis peruanata parkieten	80,- p.p.	Grote granaalvladvogels	70,- p.st.
Geelstouder en geelrugweidas	20,- p.st.	Agapornis Fisheri parkieten	55,- p.p.	Rodestenduffjes	35,- p.p.
Jap. nachtegaal mannen	27,50 p.st.	Agapornis Rosecolles	45,- p.p.	Zwartmaskerduffjes	22,50 p.p.
Jap. nachtegaal poppen	15,- p.st.	Roseborstbaard en bruinooyparkieten	70,- p.p.	Geelnevel Peruduffjes	45,- p.p.
Blauwveugelvladvogels	20,- p.st.	Sandvinken en Elasties	8,- p.p.	Senegal en staalkeduiven	20,- p.p.
Zambiewevers	22,50 p.p.	Oranjekakies, vissalvinken, lijgervinken	9,- p.p.	Mex. goudvinken	22,50 p.st.
Brillenvogels	25,- p.p.	Mozambique sijjes en edelzangers	12,- p.p.	Regen en witte Jap. kwartels	25,- p.p.
Rijstvogels	13,- p.p.	Geelbuitedelzangers, Dubb. mozamb.	15,- p.st.	Japanees kwartels	17,50 p.p.
Safravinken klein	20,- p.p.	Witkopnonnet en zwartkopnonnet	10,- p.p.	Californische suifkwartels	90,- p.p.
Indigovinken en fazulvinken	20,- p.st.	Blauwgrijze roodstaartjes	10,- p.p.	Groene kardinalen	35,- p.st.
Mex. kerntueters en Blauwe blascappen	25,- p.st.	Grijske en beige zebrevinken	10,- p.p.	Valkparkieten	35,- p.p.
Rode en roodkultere nalen	20,- p.st.	Witte zebrevinken	12,- p.p.	Mulaparkieten	45,- p.p.
Rode kroonvinken en Botv. kardinalen	20,- p.st.	Drucevinken	22,50 p.st.	Alexanderparkieten	150,- p.p.
Shamaaijers en driekleurglanspreeuw	65,- p.st.	Geelnek en koningsweidas	32,50 p.p.	Goudvoorhoedparkieten	65,- p.p.
Papoea en grijskopmeels	20,- p.st.	Groene lijgervinken	27,50 p.p.	Edel en pruimkopparkieten	70,- p.p.
Purper glansmerels en Hartenmynaha	25,- p.st.	Zilveroornachtgaaien	50,- p.st.	Nendays en tarantaparkieten	60,- p.p.
Jalamerels	35,- p.st.	Grenadierwevers	20,- p.p.	Oranjeveugelpark. en borsteboortjes	60,- p.p.
Purperkopgaaien	100,- p.st.	Roodbekwevers	10,- p.p.	Halsbandparkieten	35,- p.p.
Palmangaras	40,- p.st.	Grote brillenvogels	35,- p.p.	Geelvoorhoedkopgaaien vanaf	175,- p.st.
Fairybluebirds	125,- p.p.	Witte rijstvogels	45,- p.p.	Kanarieveugelparkieten	55,- p.p.
Diamendduifjes	20,- p.p.	Safravinken groot	20,- p.st.	Dusky lorias	550,- p.p.
Zebrauduffjes	40,- p.p.	Mex. nonpareils	20,- p.st.	Grijze roodstaartpapagaaien vanaf	200,- p.st.

Tevens bieden wij u aan een grote collectie Tropische vissen, planten en aquariumbenodigdheden.
Breng vrijblijvend een bezoek aan onze magazijnen.
Conditie: niet franco. Retour. Min. orders f 25,-, verpakking f 2,- per kratje. Onze magazijnen
zijn dagelijks geopend tot 6 uur. Zondags om 25 augustus tot 13.00 uur. In onderstaande plaatsen
zijn wij met een grote collectie vogels voor verkoop.
Wormerveer: Hotel de Jonge Prins, Marktstraat 2, van 8.30 uur tot 13 uur. 27 april en 26 mei.
Schijndel: Verenigingsgebouw het Contact, Vredshof 14, van 9.30 tot 13 uur. 11 mei en 1 juni.
Schagen: Donboskhuys, Molenstraat 12, van 10 uur tot 13 uur. 4 en 15 mei.

„WIRIKA“ - Elschotseweg 15 - Schijndel - Telefoon 04104 - 2355

Tropische vogels   Tropische vissen   Aquariumplanten

J. A. H. van der Brugge

DE „ROTSHAAAN DER OUDE WERELD”

EEN GROENE VOGEL
DIE ZICHZELF BEDEK

Ik ben zo vrij te veronderstellen dat u echt niet weet wat ik bedoel met de woorden „rotschaan der oude wereld” en „groene vogel die zich bedekt”.

Dat is ook wel begrijpelijk, want de eerste naam is onjuist en de tweede is de letterlijke vertaling van de naar mijn mening aardig bedachte wetenschappelijke naam *Calyptomena viridus*. *Calyptomena* is Grieks voor: „zij (in dit geval: de vogel) die zich bedekt” en *viridus* is het Latijnse woord voor groen. Als de wetenschappelijke naam er niet bij had gestaan, had ik de vogel uit het volgende citaat waarschijnlijk ook niet zo vlug kunnen thuisbrengen. Er staat namelijk, in een zeer oud boek uit 1857: „De Rotshaan der oude wereld (*Calyptomena viridis*) heeft eenen korten, aan zijnen wortel breedten en platten snavel; eenen zeer korten staart; de vederen van het voorhoofd zijn een weinig verlengd en staan zeer dicht; hij is zes duim lang en fraai emeraudegroen; maar hij heeft voor het oog en achter de wangen eene zwarte vlek en op de vleugels twee zwarte dwarsbanden. Deze vogel houdt zich op de toppen der boomen in de wouden van Sumatra en Borneo op en voedt zich van vruchten en beziën.” Tegenwoordig hebben we voor deze vogel een heel andere naam, namelijk Kleine Groene Breedbek, en bij „rotschaan” denken we alleen nog aan de oranje en rode vogels van Zuid-Amerika.

Toch is het niet zo vreemd dat er vroeg verband tussen de in het geheel niet verwante soorten werd gelegd, want zowel de familie Cotinga's als die der Breedbekken, ofwel hapvogels genoemd, is samengesteld uit soorten die op het eerste gezicht niet veel met elkaar te maken hebben en dikwijls ook in kleurpatroon geen overeenkomst vertonen. Bovendien hebben zowel de rotshaanen als de groene breedbekken een dichte kuif van zachte veren die de snavel bijna geheel verbergt (vandaar „de vogel die zichzelf bedekt”). Bovendien betreft de man; deze is inderdaad helder diepgroen, met boven de teugel een geel vlekje; op het voorhoofd, bijna geheel verborgen onder de kuif, een zwarte vlek, achter de oorstreek een zwarte vlek en op het vleugeldeksel twee tot vier zwarte dwarsbanden. De handpennen hebben een zwarte top, de overige slagpennen een zwarte achtige binnenvlag. De groene staart is breed en zeer kort; de snavel, die zoals gezegd vrijwel geheel onder de voorhoofdskuif verborgen is, is van boven zwart en van onder groen tot geelachtig en de poten zijn geelgroen of hoornkleurig. De pop verschilt maar weinig van de man; ze mist de zwarte vlekken op de nekzijden en heeft de andere vlekken dofbruin in plaats van zwart; ook het groen van het gevederde is wat doffer. De nominatvorm (*C.v. viridis*) bewoont Z.-Malakka, Singapore en Sumatra; in Malakka te

De

sel

nden van Z.-Selangor en Pahang komt de
ersoort *C.v. continentis* voor, en de vogels
Borneo behoren tot de ondersoort *C.v.*
riosa.

vogeltjes leven in de boomtoppen in oer-
den, tot op 3000 voet hoogte, en zijn vrij
emeen, alleen op Sumatra zijn ze nogal
zaam. Meestal worden ze aangetroffen in
ne vluchten, vaak op alleenstaande dode
nen. Ze eten uitsluitend vruchten.

er de broedgewoonten is niet erg veel be-
id. Evenals de andere soorten van de fa-
ie maakt de kleine groene breedbek een
g, buidelvormig nest, dat aan boven- en
derkant spits toeloopt en dat uit gras, wor-
jes en vezels bestaat; het geheel hangt
n een draad van hetzelfde materiaal, die
n een tak of liaan is bevestigd, vaak boven
ter; de ingang bevindt zich aan de zijkant
heeft dikwijls een afdakje. De 3 tot 5 eie-
n zijn wit tot bruinachtig en aan het stompe
de gevlekt.

Maleise namen voor deze soort zijn:
urong takau", „burong seluwit" en „burong
npo-pinang"; op Sumatra worden ze „ulah-
idaun" genoemd.

halve de kleine groene breedbek, die al
ids lange tijd in dierenparken te bezichti-
n is maar sinds kort in de gewone vogel-
ndel wordt aangeboden (als Groene Breed-
avel, een vertaling van de Engelse naam
ireen Broadbill"), telt het geslacht *Calyp-*
mena nog twee soorten, die in grote trek-
n met *C.viridis* overeenkomen, maar een
el beperkter verspreidingsgebied hebben.
t zijn de Prachtbreedbek of Hosa's Hap-
gel (*C. hosii*), die alleen in Noord-Borneo
orkomt en dan nog zeldzaam, en de Sma-
gdbreedbek of Zwartkeelbreedbek (*C. white-*
iadi), die eveneens uitsluitend op Borneo
ordt gevonden. In tegenstelling tot de Klei-
e Groene eten deze twee soorten behalve
uchten ook insecten.

Prachtbreedbek is ca. 20 cm groot en
aakt een geluid dat doet denken aan het
eren van een duif. Het gevederte is gras-
oen, maar onderborst, buik, anaalstreek
n onderstaartdek zijn lichtblauw; de vleugel-
ekveren hebben een zwarte, groengezoom-
e top; op de oorstreek bevindt zich een
eine en op voorkruin en achterkop een gro-
re zwarte vlek. De bruine ogen zijn omge-
en door een witte ring. De snavel is zwart-
chtig, de poten zijn dof olijfgroen. De pop
doffer groen, heeft alleen op de vleugels
warte vlekken en alleen in het midden van
e buik blauw. De derde *Calyptomena* is in-
erdaad smaragdgroen, heeft een zwarte

keel en bovenborst en een zwarte oor- en nek-
vlek. Zoals gebruikelijk lopen over het vleu-
geldek enige zwarte banden; de handpennen
en staart zijn zwartbruin; de kruinveren zijn
aan de top zwart gezoomd. De snavelkleur
wordt niet vermeld, maar deze is toch bijna
onzichtbaar; de poten zijn groengrijs. Smyth-
les vermeldt dat deze soort knerpemde en
piepende geluiden maakt, verder een schrill
„saaat" laat horen en een gaaiachtige roep.
Men heeft in de buidelnesten twee glanzend
crèmewitte eieren gevonden, met afmetingen
van 33 x 26 mm (ongeveer zo groot als de
eieren van een ekster). Deze laatste is de
grootste soort, namelijk ca. 25 cm.

De familie breedbekken, die uit 14 soorten
bestaat, wijkt nogal af van andere zangvog-
gels, en er is daarom een aparte onderorde
Eurylaimi voor gecreëerd in de orde *Passeri-*
formes (zangvogels); de afwijkende kenmer-
ken zijn een eenvoudig gebouwde syrinx (het
„stemorgaan" van de vogels) met maar één
paar spieren, gedeeltelijk vergroeide voort-
enen en 15 in plaats van 14 halswervels. Een
en ander maakt de verwantschap met andere
vogelgroepen onzeker, en misschien staan de
Breedbekken toch wel vrij dicht bij de *Cotin-*
ga's, hoewel verwantschap dan een te
groot woord is. In dit opzicht is de naam
rotshaan dus niet zo gek en zou het vermelde
boek zijn tijd vooruit zijn geweest, al denk ik
dat de schrijver meer de overeenkomst in
kuif voor ogen stond. In de familie Breed-
bekken of Hapvogels, waarvan vier soorten
in Afrika en de overige in Zuidoost-Azië voor-
komen, nemen de smaragdbreedbekken (*Cal-*
lyptomena) weer een aparte plaats in (onder-
familie *Calyptomeninae* – Smaragd – of
Groene Breedbekken) omdat zij een voor-
hoofdkiuf hebben, een korte, vierkante staart
en tien handpennen; de elf soorten eigenlijke
breedbekken, die wellicht een volgende keer
aan de orde kunnen komen, hebben geen
kuif, een smal toelopende afgeronde staart
en elf slagpennen.

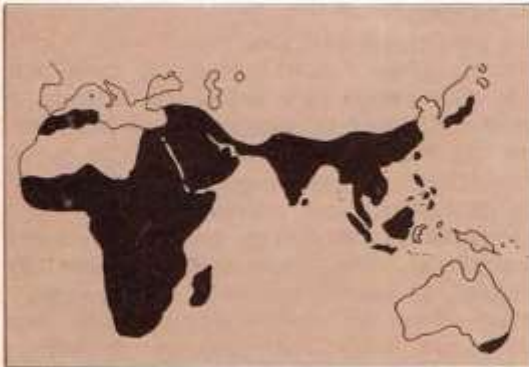
Als men er het geld voor over heeft – ik vind
de in „Onze Vogels" vermelde prijs wel
aan de vrij hoge kant, terwijl het de vraag is
of er ook poppen zijn geïmporteerd – bezit men
met de Kleine Groene Breedbek niet alleen
een juweel van een vogeltje maar ook een
ornithologisch zeer interessante soort. Wie
ermee kweekt, bewijst de wetenschap tevens
een dienst, want alleen nest en eieren zijn
bekend, en het feit dat beide ouders voeren,
maar of ze alle twee broeden en hoe lang
dat duurt, schijnt men nog niet te hebben
vastgesteld.

DE ZWARTE BUULBUULS

De familie der buulbuuls (**Pycnonotidae**) telt 16 geslachten, met niet minder dan 119 soorten! De buulbuuls, die ook wel kortvoetlijsters worden genoemd, van het geslacht **Pycnonotus** zijn en bij de volièrehouders verreweg het best bekend, want daartoe horen onder meer de roodoorbulbul, kalabulbul, witwangbulbul, roodkeelbulbul, roodogbulbul en de koetlang. Het bij dit artikelte afgebeelde paartje hoort tot het geslacht **Hypsipetes**, de zogenaamde „zwarte buulbuuls“, die echter lang niet alle volkomen zwart zijn. Maar laten we eerst de buulbuuls eens in het algemeen bekijken.

De naam buulbul is waarschijnlijk afkomstig uit het Arabisch en is een zogenaamde onomatopoeie, ofwel klanknabootsend woord. In de „Rubaiyat“ van de Perzische dichter Omar Chajjam (ook wel geschreven als Khayyam, maar beide betekenen „tentemaker“) wordt de witwangbulbul (**Pycnonotus leucogenys**) altijd weer vertaald met nachtegaal. Dat is niet zo verwonderlijk, daar de opgewekte, melodieuze zang doet denken aan die van „Filomele“. De grootte van de verschillende buulbuuls varieert van die van een huismus tot die van een merel.

Verspreiding van de buulbuuls-Pycnonotidae

De meeste soorten leven graag troepsgewijs, en I komt nogal eens voor dat verschillende soorten zij bij elkaar aansluiten. De meeste buulbuuls geven de voorkeur aan bossen of althans boomrijke streken, maar er is ook een aantal dat vindt dat het u stekend toeven is in dorpen en steden, iets dat I mers ook onze merels de laatste decennia hebben ontdekt. In bepaalde streken kunnen deze „kooften“ enorme schade aanrichten aan de fruitoogst. Als een zwerm van deze vogels neerstrijkt in een kersenbongerd, is de eigenaar nog niet „erig“! In minder dan geen tijd is er geen vrucht meer over, en men doet dan ook alle mogelijke moeite de plundersaars te verdrijven. Dit heeft echter la niet altijd succes, te meer omdat veel buulbuuls zo brutaal „als de beul“ zijn. In Indonesië (en oewel elders) tracht men de rijstvogels (glatiks) van de rijstvelden te houden door middel van geklepte touwen met glinsterende voorwerpen en dergelijk. Fruittelers bevestigen vaak lange touwen aan de bovenste takken van hun fruitbomen. Strijken buulbuuls neer, dan wordt aan de lijnen getrokken zodat de bomen heen en weer schudden. Daarv hebben de rovers veelal niet terug.

Het geslacht **Hypsipetes**

Het geslacht **Hypsipetes**, waartoe wij ons nu verder zullen bepalen, telt niet minder dan negentien soorten en diverse ondersoorten. Het is algemeen bekend dat de buulbuuls nu niet bepaald uitstekende vliegers zijn. De meeste hebben korte vleugels, wat dit vliegen veelal niet ten goede komt. Het geslacht **Hypsipetes** vormt hierop echter een uitzondering, want deze vogels hebben relatief lange vleugels, iets dat op de gekleurde afbeelding goed te zien is. De geportretteerde vogels zijn de donkerst van het geslacht, hebben een lange staart, lakrodsnavel en pootjes en komen uitsluitend voor op Formosa. Vandaar dat de Duitsers deze buulbul

nosa-Fluchtvogel noemen, de Britten van Formosa-black bulbul spreken en de Fransen hem kennen Bulbul noir de Formose. De overige „zwarte buuls” treft men aan in Zuidoost-Azië en op eilanden Ceylon en Madagascar.

Voedsel van deze buulbuuls bestaat voornamelijk uit bessen en vruchten, maar krijgen ze een er of ander insectje voor de snavel, dan wordt heus ook smakelijk veroverd.

In de wintermaanden zwerven deze vogels in grote groepen rond. Ze zijn erg luidruchtig, en zo'n troep kan men al op grote afstand horen. Maar bij het breken van de broedtijd lossen de zwermen op en vindt de paarvorming plaats, die gewoonlijk gerust gaat met een uitbundig baltsvertoon, dat later bij de verschillende soorten nogal afwijkt. Voorkeur wordt een geschikte nestplaats gezocht in de regenwouden, maar toch dalen sommige paars af naar lagere regionen en bouwen daar hun onvormige toekomstige kinderkamer in een boomgaard of park. De wieg wordt vervaardigd van takken en twijgjes, droog gras en bladeren. De buitenkant wordt omweven met spinseel van insecten, de binnenzijde wordt gevoerd met zacht, plantaardig materiaal. Op dit zachte bedje komen de drie of vier eieren te liggen. Deze zijn witachtig van kleur en voorzien van bruine vlekjes.

Woonlijk worden de eitjes alleen door het vrouwebroed, terwijl het mannetje zorgt dat zij voldoende snavelkost krijgt. Het kroost wordt na tien vijftien dagen geboren, waarna beide ouders zorgen dat het de kindertjes aan niets ontbreekt.

LET OP bij het verstrekken van groenvoer

Steeds wordt erop gewezen dat bij het verstrekken van groen aan onze vogels men uiterst voorzichtig moet zijn waar het betreft **BESPOTEN** groente.

Enkele dagen geleden werd ik bij een kweker van kleurkanaries geroepen, welke kweker aan zijn vogels sla had gevoerd. Voordat hij die groente aan zijn vogels verstrekke, had hij deze **DRIE MAAL** goed gewassen en gedroogd. Nadat hij die sla aan zijn vogels had gegeven vielen binnen de tien minuten reeds de eerste slachtoffers. Ik heb met eigen ogen gezien hoe de vogels zich met uitgestrekte vleugels van de zitstok lieten vallen, waarna zij op de grond terecht kwamen en hevig begonnen te trillen alsof zij vreselijke krampen hadden. Uit hun bek kwam slijm, waarna de vogels na enkele minuten doodgingen.

Hieruit blijkt weer overduidelijk dat het zorgvuldig wassen van groenvoer niet voldoende is. Voor degenen die nog niet door het lot getroffen zijn zou ik een waarschuwende vinger willen opsteken. Voert u aan uw vogels alleen groenvoer **WANNEER U ERVAN OVERTUIGD BENT DAT HET NIET BESPOTEN IS**. Het is als vogelliefhebber verschrikkelijk om aan te zien dat ten gevolge van een dergelijke oorzaak uw vogels doodgaan. Vorenbedoelde kweker was goed met zijn kweekseizoen begonnen en binnen enkele minuten had hij niets meer over. Ik hoop met dit schrijven dat veel narigheid bij de kwekers wordt voorkomen.

A. van Dun
Goirle

DUIZENDEN SIER-, ZANG- EN VOLIEREVOGELS

Bladvogels, schamelijsters, buulbuuls, spreeuwen, gaaien, duifjes, kwartels, kardinalen, kleurvinken, senegalvogels en andere kleine tropen.

Zaterdag tot 17 uur, andere dagen volgens afspraak, niet op zondag.

Verzending rembours, brieven met betaald antwoord.

DE VOGELSPECIALIST, IMPORT - EXPORT
Panweg 66 - Zeist - Tel. 03404 - 18276

HEEFT U ONZE STANDAARDEISEN AL??

ONMISBAAR BIJ EEN DOELBEWUSTE KWEK

Grasparkieten	f 15,-
Neophema's	f 6,-
Agaporniden	f 7,50
Zebra vinken	f 3,50
Kleurkanaries	f 6,-
Beknopte erfelijkheidsleer	f 4,-

Losbladig, op te bergen in ringband welke niet wordt bijgeleverd.

Even onmisbaar zijn onze **KWEEKKAARTEN**, 25 stuks voor slechts f 4,-.

Bestellingen **UITSLUITEND** op giro 1148324 t.n.v. N.B.v.V. te Bergen op Zoom, met duidelijke vermelding van hetgeen u wenst.

BOEKENNIEUWS

In verband met het grote aantal boeken dat wij ter recensie ontvangen, hebben wij besloten om voortaan de besprekingen te beperken tot een korte vermelding van de inhoud en onze meerdere of mindere waardering van het betreffende boek. Alleen op deze wijze is het mogelijk actueel te blijven in de vermelding van nieuw verschenen boeken, zonder dat dit al te veel plaatsruimte vraagt.

„VOGELS HOUDEN“ door P. Faber, Nederlandse bewerking M. de Jong. Een boek voor de beginnende liefhebber, die een overzicht krijgt van de vogels die voor een beginner geschikt zijn en hoe hij ze verzorgen moet. Vele goede kleur- en zwartwit foto's. Een aardig en prettig leesbaar boek, dat uitstekend verzorgd is. Uitgave: Uitgeverij Helmond/Uitgeversmij J. H. Kok B.V.

„VOGELS UIT DE GORD VAN SMARAGD“, 2 gramfonoplaten (17 cm) met zang van 26 vogels uit Indonesië en een korte beschrijving van iedere vogel, a mede een tekening van H. Slijper. De uitstekende opnamen zijn van G. J. Teeuw. Samenstelling: Ko Zwaan. Uitgave: Wetenschappelijk Uitgeverij N.V., prijs f 16,50

„GESCHÜTZTE UND JAGDBARE VÖGEL“ door Burkard Stephan en Johannes Breitmeyer. Dit boek is toegespitst op de situatie in de D.D.R., zodat de meeste Nederlandse vogelliefhebbers er niet veel aan zullen hebben. Toch is er voor degenen, die wat diepgaander belangstelling hebben voor de Europese vogels, nog wel het nodige interessants in te vinden. Uitgave: Urania-Verlag (Leipzig), prijs M. 9.- (Oostduitse Marken).

„IN DE POLDER“ door Hulsbos. De auteur laat omdelen in zijn zeer rijke ervaringen over het leven in de polder. Uiteraard gaat het voor een groot deel over de daar voorkomende vogels. Een bijzonder fijn boek, dat we gaarne aanbevelen. Uitgave: Elsevier Nederland B.V., prijs f 12,90.

Advertentie

HOE BOVENSTAANDE BOEKEN AAN TE VRAGEN:

U zendt een brief(kaart) zonder postzegel aan **Koens algemene boekhandel**, antwoordnummer 1085, 's-Gravenhage, met de tekst:

Ik verzoek vrijblijvend zichtzending van ..... (titel van het boek dat U wilt ontvangen) plus uw naam en adres.

MIJN ERVARINGEN MET EEN PROBLEEMVOGEL

ben sinds enkele jaren in het bezit van een paar zebra-vinken. Het betreft hier een normale natuurkleurige man en een spierwitte pop. Dit paartje leeft bij mij al diverse jongen goed grootgebracht. Ige tijd geleden legde het popje vijf eieren in een stakstje. Dit was het eerste legsel van 1973. Er werd goed gebroed, en het resultaat was dat ik twee jonge zebra-vinken erbij kreeg. De beide andere jonges waren schier. Van de drie jonge vogels bleek later één een normale natuurkleur te hebben, de tweede was bruin van kleur en de derde was grauwt van kleur. De natuurkleurige was de grootste van de drie. Toen de vogels groter werden, ging de grootste op een voor mij onverklaarbare wijze dood. De twee bruine en de witte groeiden voorspoedig verder en vlogen beide uit.

Na enige tijd hadden de ouders van de jonge zebra-vinken weer een nieuw legsel van zeven eitjes, waarvoor het popje meestal zat te broeden. De beide jonge vogels van het vorige nest waren dus al aardig groot. Toen zag ik namelijk dat de bruine vogel zelf at en dronk, terwijl de witte zag ik echter maar sporadisch iets eten en nooit drinken. Hij werd nog veel door de ouders gevoerd. Verder zag ik dat de bruine vogel zijn of haar vader in een leeg nestkastje lokte, waar beide aan hevig zaten te keuvelen alsof het een paartje was. Ook joeg de bruine vogel alle andere vogels veral weg en stoorde andere vogels bij het broeden. Ik achtte nu de tijd ruimschoots aangebroken om deze nestverstoorder van de andere broedende vogels te scheiden en heb hem dus apart gezet.

De witte zebra-vink heb ik nog ongeveer een week bij de ouders gelaten, omdat deze nog veel werd gevoerd. Na deze week heb ik toen ook maar de witte apart gezet bij zijn of haar broertje of zusje. Echter na ongeveer een dag werd de witte steeds wakker. Het diertje at namelijk heel weinig. De bruine vogel (even oud dus als de witte) had toen ongeveer ruim een week zelfstandig geleefd. Omdat ik verwachtte dat de witte van honger zou doodgaan, heb ik ten einde raad maar besloten om de witte weer bij de ouders te zetten. Ik heb dit gedaan, en prompt werd hij weer door beide ouders gevoerd.

De beide ouders hebben inmiddels alweer een nest met in de veren komende jongen (zes stuks van de zeven eitjes), die ook voortreffelijk gevoerd worden. Toch wordt de witte vogel uit het vorige nest ook nog steeds gevoerd en eet zelf maar heel weinig. Ik wacht nu met spanning af wanneer deze witte vogel eindelijk zelfstandig zal zijn. Ik ben echter bang dat het tweede nest jongen deze vogel voorbij zal gaan en eerder onafhankelijk van de ouders zal zijn. Ik vraag mij daarbij af wat de oorzaak daarvan kan zijn.

Ik moet echter nog vermelden dat de witte zebra-vink vaak sliep en altijd met opgezette rugveren zat, doch hij is niet kleiner dan de bruine vogel uit hetzelfde nest. Ook is de witte niet bijzonder bedreven in het vliegen.

Ongeveer een week later zijn de andere jonge zebra-vinken van het tweede nest inmiddels ook uitgevlogen. De betreffende witte zebra-vink uit het vorige nest wordt nog steeds door de ouders gevoerd en eet zelf maar heel weinig. Drinken heb ik hem nog nooit zien doen. Maar weer verder afwachten.

Nog ongeveer een week later zie ik dat de jonge zebra-vinken uit het tweede nest al veel meer eten dan de witte zebra-vink. De witte zebra-vink heeft zich aangesloten bij dit tweede nest jonge vogels en bedelt het meest bij de ouders. Ik heb wel gezien dat de witte aan het baden was. Vliegen ging ook iets beter. Hij zat nog wel steeds gedrongen met opgezette rugveren.

Een dag later werd de jonge witte zebra-vink door mijn echtgenote gevonden. Hij was dood. Bij controle kon ik niets aan de vogel ontdekken. Wel was hij licht en mager. Vermoedelijk is hij van ondervoeding en mogelijk in combinatie met een afwijking of ziekte doodgegaan.

De vogels kunnen bij mij zowel in binnen- als zonnige buitenvolières vertoeven. Zij krijgen diverse soorten zaden en ander voedsel, en sterfgevallen doen zich bij mij haast nooit voor. Dit was voor mij een uitzondering. De vogel was al helemaal op kleur.

De legsel

De legsel

Vogelhandel REIN v. d. VEEN, Goor

Valkparkiet	35,— p.p.	Bandvinkjes	6,— p.p.	Bronzemannetjes	8,— p.p.
Grasparkiet	10,— p.p.	Zilverbekjes	5,50 p.p.	Witkopnonnen	8,— p.p.
Albinoparkiet	12,— p.p.	Indische nonpareil	20,— p.p.	Zwartkopnonnen	8,— p.p.
Lutinoparkiet	12,— p.p.	Muisparkiet	40,— p.p.	Driekleurnonnen	7,— p.p.
Deensbonite parkiet	12,— p.p.	Turquoiseinpark.	75,— p.p.	Grijze Rijstvogels	12,— p.p.
Chinese dwergkwartel	10,— p.p.	Roodrugpark.	55,— p.p.	Middel beo	85,— p.st.
Idem, zilver	15,— p.p.	Splendidpark.	160,— p.p.	Bonte boertjes	45,— p.p.
Idem, isabel	20,— p.p.	Pracht Rosella's	175,— p.p.	Rozeborstbaardparkieten	85,— p.p.
Napoleons	5,50 p.p.	Ag. Personata	55,— p.p.		
Diamantvinken	50,— p.p.	Ag. Roseicollis	45,— p.p.	1 paar chin. dwergkwartels	
Roodkop gouldamadine	65,— p.p.	Ag. Taranta	50,— p.p.	1 paar zilver chin. dwergkwartels	
Driekleur pap. amadine	52,50 p.p.	Roodkuifkardinalen	22,50 p.st.	samen voor f 20,—	
Spitstaartamadine	35,— p.p.	Bruinborstrietvinken	65,— p.p.		
Ceresamadine	35,— p.p.	Teugelastriden	8,— p.p.		
Binzenastrilde	45,— p.p.	Roodkop pap.am.	100,— p.p.		
Gordelgrasvinken	40,— p.p.	Halbandparkieten	30,— p.p.		
Ag. Fisheri	50,— p.p.	Pruimkopparkieten	45,— p.p.		
Rode druppelastrilde	70,— p.p.	Langstaartparkieten	150,— p.p.		
Japane meeuwtes	7,— p.p.	Rode Molukken loris	300,— p.p.		
Grijze Roodstaart- papegaal	175,— p.st.	Jap. nachtegale man	22,50 p.st.		
Diamantduifjes	20,— p.p.	Jap. nachtegale pop	12,50 p.st.		
Idem, zilver	40,— p.p.	Rode kroonvinken	35,— p.p.		
Zebravinken, grijs	7,— p.p.	Mex. nonpareil	45,— p.p.		
Zebravinken, isabel	7,— p.p.	Palzner saffraanvinken	25,— p.p.		
Zebravinken, wit	9,— p.p.	Roodoorbulbul	17,50 p.st.		
Zebravinken, masker	11,— p.p.	Soldatenspreuw	45,— p.p.		
Zebravinken, zilverveugel	11,— p.p.	Schamalijsjer	65,— p.st.		
Loodbekjes	5,— p.p.	Rode kardinaal	25,— p.st.		
		Kuifkwartels	50,— p.p.		
		Muskaatvinken	6,50 p.p.		

GROTESTRAAT 69
TEL. (05470) 2623

Verzending onder remb. verp. f 1,50

VRACHT REKENING KOPER

's Maandags de gehele dag gesloten — 's Zondags van 09.00 tot 13.00 uur geopend.

Rotabator

de nieuwste Canadese
doorzichtige broed-
machine - met keer-
inrichting - voor 28
kwartel - 20 dwerg-

hoender of fazanten - 14 hoendereieren.
Tevens kunstmoeder voor het opkweken.
fl. 95,- franko - 40 w 220 V. met micro
thermostaat. Folder op aanvraag.

Amerik elektr.
broedmachientje
voor 18 kwartel-
eitjes of andere
met handleiding.

fl. 30,-

franko remb.
Vele
dankbetuigingen

Van Waardhuizen Leiderdorp - v. d. Valk Boumanweg 204 telefoon 01710-3 08 37

„ANIMAL” INTERNATIONAAL VOGEL- EN APENPARK

POSTBUS 291 - ROOSTENLAAN 303 - TELEFOON 040-113738 - EINDHOVEN

**STEEDS VOORRADIG EEN RUIME COLLECTIE
TROPISCHE EN ANDERE PARKVOGELS.**

Vraagt onze uitgebreide nieuwe prijslijst.

Vogelliefhebbers bezoekt ons park! — Verkoop ook gedurende het weekeinde.

DOHYFRAL W.M. FORTE VOOR SIERVOGELS

ANTISTRESS-PRODUCT VOOR KOOI- EN VOLIÈREVOGELS

Een speciaal multi-vitaminen-preparaat aangevuld met sporenelementen en extra "biotine"! Bedoeld als Konditiehersteller.

Dohyfral W.M. Forte voor Siervogels vermindert of voorkomt zelfs teleurstellingen zoals:

- veel onbevuchte eieren, meestal in de eerste ronde;
- slechts uitkomen van de eieren of jongen met weinig levensvatbaarheid;
- afgebroken vruchtontwikkeling in het ei, zgn. "dood in dop", doffe en dorre bevedering;
- stoornissen tijdens de rui-periode;
- zgn. "bol zitten", traag in de bewegingen.

witte molen

moeilijk te missen tijdens de kweek...

Als jonge vogels voorspoedig moeten groeien, dan is het noodzakelijk, dat de juiste voedingsgrondstoffen daarvoor aanwezig zijn. Naast het zaadmengsel als basisvoeding hoort Cédé eivoer dagelijks aan uw kweekvogels verstrekt te worden.

De controle van al onze produkten hebben we in handen gelegd van Dawe's Laboratories, Chicago U.S.A., St. Niklaas, België.

Cédé vogelvoeders

Tilburg, Langestraat 104, Tel: 013-423156

ysel

De